GOVT. COLLEGE FOR WOMEN (A)

GUNTUR, A.P.

LITERARY FORUM

A Platform for Nurturing and Showcasing Literary Talent

LaLit

YEAR: 2024 Quarter: 1 (January-March) Vol: 2 ISSUE: 5

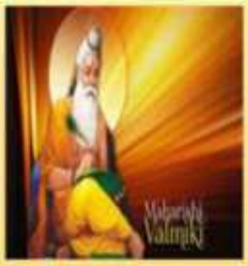

नाभिषेको न संस्कारः सिंहस्य क्रियते वने । विक्रमार्जितसत्तवस्य स्वयमेव

LaLit

(Language & Literature : The e - Magazine)

EDITORIAL BOARD

CHAIR PERSON

DR. V.R. JYOTSNA KUMARI (Principal)

Magazine Committee Convenor

Sri. K. Chandrasekhara Rao

Literary Forum Convenor

Dr. S. Divija Devi

MEMBERS

Dept. of English

1. Dr. K. Padmaja
2. Sri. N. Kutumba Rao
3. Dr. G. Srinivasulu
4. Dr. N. Santhi Sri Devi
5.Dr. G. Seshu
6.Dr. P. Anitha
7. Smt. T. Pranayaja

Dept. of Hindi

Dr. K. Vijaya Kumari

Dept. of Telugu

1. Dr. V. Bhavani
2 . Dr. N. Vijaya Lakshmi
3. Dr. D. Dhatri Kumari
4. Dr. P. Vijaya Lakshmi

Dept. of Sanskrit

1. Dr. Ch. Praveen Kumar

Dept. of Urdu

1. Sri Sd. Khadar Bhasha

(EDITORIAL) दुनिया में हिंदी का स्थान

परिचय:

जनतांत्रिक आधार पर हिंदी विश्व भाषा है क्योंकि उसके बोलने-समझने वालों की संख्या संसार में तीसरी है । विश्व के 132 देशों में जा बसे भारतीय मूल के लगभग 2 करोड़ लोग हिंदी माध्यम से ही अपना कार्य निष्पादित करते हैं। एशियाई संस्कृति में अपनी विशिष्ट भूमिका के कारण हिंदी एशियाई भाषाओं से अधिक एशिया की प्रतिनिधि भाषा है।

आधुनिक मानक हिंदी,जिसे आमतौर पर हिंदी कहा जाता है , देवनागरी लिपि में लिखी गई हिंदुस्तानी भाषा का मानकीकृत रूप है । यह अंग्रेजी के साथ भारत की आधिकारिक भाषा और उत्तर भारत की आम भाषा है। हिंदी को हिंदुस्तानी भाषा का संस्कृतनिष्ठ रजिस्टर माना जाता है , जो स्वयं मुख्य रूप से दिल्ली और पड़ोसी क्षेत्रों की खड़ीबोली बोली पर आधारित है। यह नौ राज्यों और तीन केंद्र शासित प्रदेशों में एक आधिकारिक भाषा है और तीन अन्य राज्यों में एक अतिरिक्त आधिकारिक भाषा है। हिंदी भारत गणराज्य की 22 अनुसूचित भाषाओं में से एक है ।

भारत की 2011 की जनगणना के अनुसार , हिंदी भारत की सबसे तेज़ी से बढ़ने वाली भाषा है , दूसरे स्थान पर कश्मीरी , तीसरे स्थान पर मीतेई (आधिकारिक तौर पर मणिपुरी कहा जाता है) और गुजराती और चौथे स्थान पर बंगाली है ।

हिन्दी संवैधानिक रूप से भारत की राजभाषा और भारत की सबसे अधिक बोली और समझी जाने वाली भाषा है। हिन्दी भारत की राष्ट्रभाषा नहीं बल्कि राजभाषा (official language) है क्योंकि भारत के संविधान में राष्ट्रभाषा का कहीं उल्लेख या चर्चा नहीं है। एथनोलॉग के अनुसार, हिन्दी विश्व की तीसरी सबसे अधिक बोली जाने वाली भाषा है।

हिंदी शब्द की उत्पत्ति

हिन्दी शब्द का सम्बन्ध संस्कृत शब्द 'सिन्धु' से माना जाता है। 'सिन्धु' सिन्धु नदी को कहते थे और उसी आधार पर उसके आस-पास की भूमि को सिन्धु कहने लगे। यह सिन्धु शब्द ईरानी में जाकर 'हिन्दू'।

हिंदी भाषा परिवार

भारत में कितने प्रकार की भाषा बोली जाती है? भाषाशास्त्र के अनुसार भारत में 4 भाषा परिवार की भाषाएं बोली जाती हैं । उर्दू , असमिया, गुजराती, डोगरी, उड़िया,पंजाबी, मैथिली,भोजपुरी ,मगही ,गढ़वाली, कोंकणी आदि शामिल हैं । इसके बोलने वालों की संख्या 73 % है।

भारत के अलावा अन्य देशों में हिंदी का स्थान

हिंदी भाषा दुनिया की चौथी व्यापक रूप से बोली जाने वाली भाषा है। भारत में ज्यादातर जनसंख्या हिंदी बोलने वाली है। अन्य देश जहाँ पर व्यापक रूप से हिंदी बोली जाती है वे देश हैं - पाकिस्तान , नेपाल , मॉरिशस , फिजी , गुयाना और सूरीनाम आदि।

राजभाषा के रूप में हिन्दी

भारतीय संविधान के अनुच्छेद 343(1) के अंतर्गत देवनागरी लिपि में हिंदी को संघ की राजभाषा घोषित किया गया है। साथ ही संविधान के अनुच्छेद 351 में संघ को यह कर्तव्य सौंपा गया है कि हिंदी भाषा का प्रसार बढ़ाए, उसका विकास करें, जिससे वह भारत की सामासिक संस्कृति के सभी तत्वों की अभिव्यक्ति का माध्यम बन सके।

विश्व की भाषा के रूप में हिंदी

विश्व में करीब 3500 भाषाएँ मौजूद हैं. इनमें करीब 500 भाषाएँ ही ऐसी हैं जिनका प्रयोग लिखित रूप में किया जाता है और जिनका अपना साहित्य भी है. इनमें भी करीब 5 करोड़ से अधिक आबादी द्वारा प्रयुक्त भाषाएँ कुल 16 हैं. जिनमें 5 भारतीय भाषाएँ हैं. ज़ाहिर है हिन्दी का स्थान बहुत ऊपर है; विश्व में तीसरा स्थान.

वैश्वीकरण के दौर में जब हम विश्व भाषा के रूप में हिन्दी की बात करते हैं तब हम वास्तव में हिन्दी की स्थिति को वैश्विक स्तर पर जानने और समझने की कोशिश कर रहे होते है. किन्तु हिन्दी को वैश्विक स्तर पर देखने से पूर्व एक सरसरी निगाह हमें इसकी राष्ट्रीय स्थिति पर भी डाल लेनी चाहिए.

बिहार, यूपी और ऐसे ही करीब नौ राज्यों में पैदा होने वाले हम अधिकांश बच्चे ये कहते सुनते बड़े हुए कि हिन्दी हमारी राष्ट्र भाषा है. जैसे हमारा राष्ट्रगान है, राष्ट्रीय झंडा है, राष्ट्रीय फल है , राष्ट्रीय पशु और पक्षी भी है उसी प्रकार हमारी राष्ट्रीय भाषा भी है- और वह है हिन्दी.

ड. के विजय कुमारी
हिन्दी अध्यापिका

INDEX

S. No	Name of the Topic	Name of the Other	Page
1	**అక్షర సుమాలు మోసే కూలీ నేను....**	K.M.S. Sailaja Rani Lecturer in Computer Science	08
2	Translation of Devi Priya's 'Chiikati Chukka' from his collection of poems "Gali Rangu"	Dr. K. Padmaja Prof. of English	09
3	**చేబ్రోలు చారిత్రక స్మృతులు**	Dr. V. Bhavani Lecturer in Telugu	11
4	**ప్రాస పద విన్యాసం**	Dr. N. Thyagaraju Lecturer in Commerce	18
5	Savitri (An Epic Poem by Sri Aurobindo)	Dr. N. Santhi Sri Devi Lecturer in English	19
6	I am a Student	Dr. Ganta Srinivasulu Lecturer in English	24
7	**అరణ్యకుడు**	Dr. N. Vijayalakshmi Lecturer in Telugu	25
8	Gender gap In India	G.V.S. Pranayini Devi Lecturer in Computer Science	34
9	PLAY	Mr. K. Chandrasekhar Rao Lecturer in English	38
10	**రాముడు – భీముడు**	Dr. P. Vijayalakshmi Lecturer in Telugu	39
11	**ధ్రువ తారలు**	Dr. D. Dhatri Kumari Lecturer in Telugu	47

12	ప్రపంచ భాషా కుటుంబాలు, తెలుగుతో సంబంధ బాంధవ్యాలు – ఒక పరిశీలన	Dr. S. Divija Devi Lecturer in Telugu	50
13	దిద్దుబాటు (సమీక్ష)	B. Akanksha. I.B.Com (A.T)	72
14	సంస్కారవంతమైన సబ్బు	M. Sai Lavanya, II BCom(G)	74
15	STYLES OF LEARNING	M Anusha, III BA (TTM), Sem.-6	77
16	స్వాతంత్ర్య సమరాంగణ - ఉదాదేవి	Ganga Bhavani, I B.Com. II Sem.	80
17	కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డులు	K. Sathyavathi, II B.Sc (M.CC.CS)	82
18	జీ - 20 శిఖరాగ్ర సదస్సు - 2023	Shiva Rajeswari, II B.Com (CA)	84
19	VANDANA SHIVA	SK. Sanah Sulthana, III BA(TTM)	87
20	గరుడ పురాణం	Meenakshi	100
21	URDU	Sk. Majida, B.Com. (CA)	103
22	The Cracked Pot	K. Annapurna, III B.A TTM	104
23	ఇకిగాయ్(Ikigay)	Sangeetha, I B.Sc, Micro Biology	106
24	URDU	Sk. Nasreen Fridose	108
25	The Contribution of Alice Walker to the Literature	P. Lakshmi Priya	109
26	ఇలియడ్(Iliad)	Sameera, I B.Sc, Bio Chemistry	114

27	URDU	Sk. Sona Sufiya, II B.Sc MPCS	116
28	URDU	Sk. Tayyaba	117
29	Photo Gallery		118
30	Students Participation		120
31	Your Opinion on this Issue Please		122

అక్షర సుమాలు మోసే కూలీ నేను.....

Mrs. K.M.S. Sailaja Rani
Lecturer in Computer Science

భాషలో నాకు ఏ పాండిత్యమూ లేదు

అమ్మ పలుకుల కమ్మదనం ఆస్వాదించటం తప్ప

భాషలో నాకు ఏ పట్టాలు లేవు

తెలుగు రచనల తీపి రుచి చూడడం తప్ప

భాషలో నాకు ఏ ప్రత్యేక ప్రయోగాలు లేవు

మనసున తొణికిసలాడే భావాన్ని వ్యక్తీకరించడం తప్ప

భాషపై నాకున్న ...

అభిమానం, వ్యామోహం, మమకారం పెరసి

మరువలేని మరుపురాని మధుర భాషకు

చేసాయి నన్ను రుణం తీర్చుకోలేని బానిసగా

తెలుగు అక్షర సుమాలు మోసే కూలీగా...

Translation of Devi Priya's Chiikati Chukka from his collection of poems "Gali Rangu"

Dr. K. Padmaja,

Prof. of. English.

Drop of Darkness

Radiance that eyes cannot endure
festoons of lights that seem to have sprung out from bows of lightening
a darkness with no trace in the sky of the new moon
Behold! Man's attitude
with one festival
he is cultivating thick brightness in all the directions of the dark night
an arrogant's way of mocking nature...

When clouds come swarmed
and the gushing rain drops become heavy streams of downpour
the gleaming earthen lamps blow out
and smoke rises in swirls
the festivity of sound gets frozen
and the hands of the light archer get shackled silently
like an astronaut who lost his way
the darkness loosened out of the plaits of withered lightenings
Spreads in all the ten directions
the whole of darkness transforms into a
an endless drop of blackness,
oh! Man, where is the radiance of that resplendent splendour you have created...!

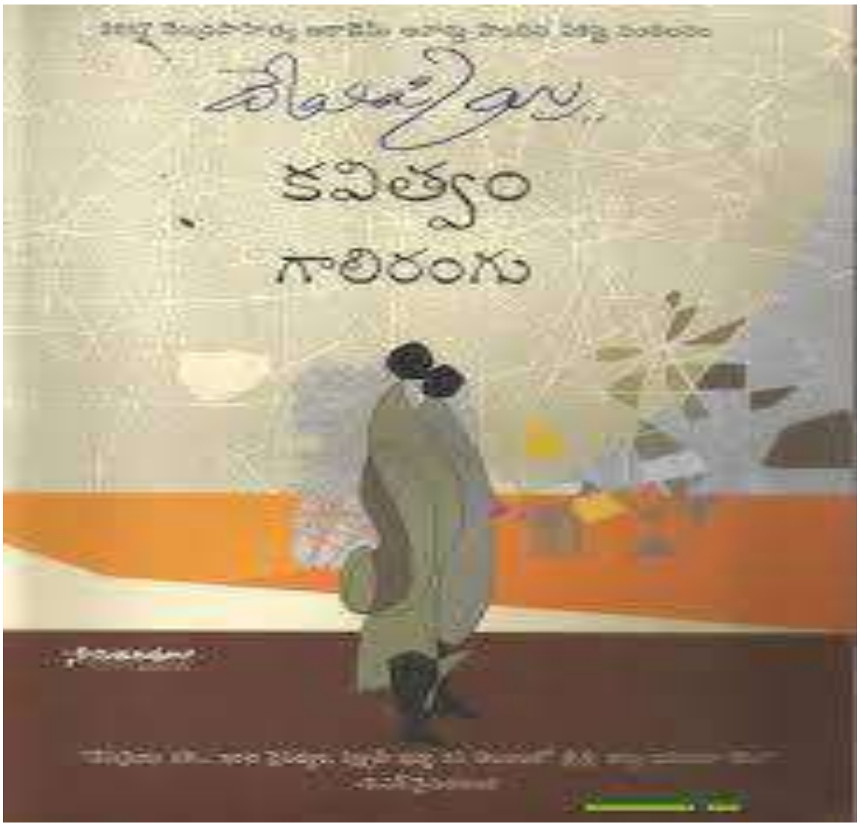

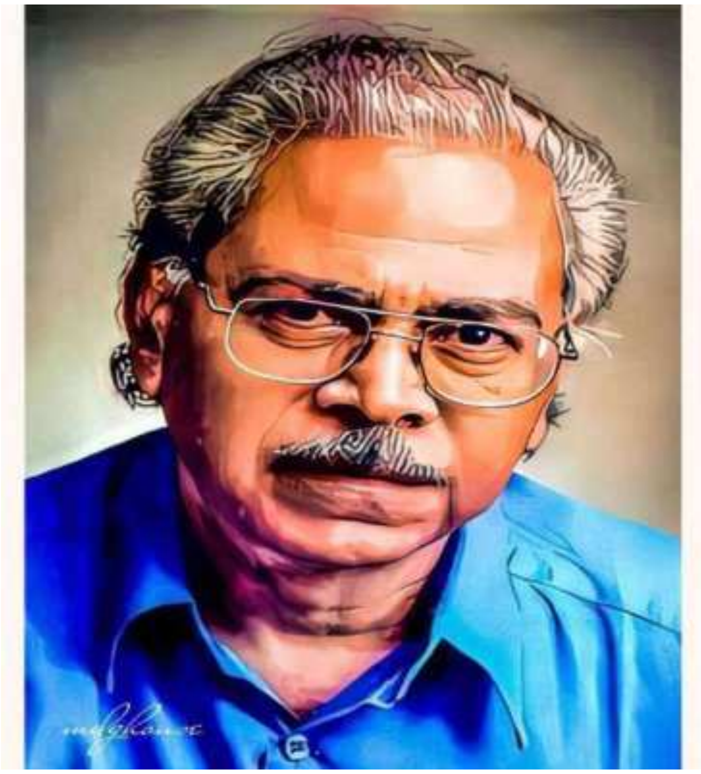

Devi Priya (ఖ్వాజా హుస్సేన్)

చేబ్రోలు చారిత్రక స్మృతులు

డా. వాసిరెడ్డి భవాని

తెలుగు విభాగాధిపతి

ఆంధ్రదేశ చరిత్రను పరిశీలించి నట్లయితే వెలుగులోకి రాని ఎన్నో గ్రామాలను మనం గుర్తించ వచ్చును. అటువంటి గ్రామాలలో గుంటూరు జిల్లాలోని చేబ్రోలు గ్రామమొకటి. ఈ చేబ్రోలును అనేక రాజవంశములు పరిపాలించినట్లుగా చరిత్ర చెబుతున్నది. అంతేకాదు చారిత్రక వైశిష్ట్యము గల ప్రాచీన రాజధాని. క్రీ. పూ. ఆంధ్రలో 30 నగరములున్నాయని మెగస్థనీసు చెప్పాడు. అందులో చేబ్రోలు ఒకటి.

చేబ్రోలుకు తూర్పున జైన పట్టణమున్నదని కనుక దీనికి జయప్రోలు అనే పేరు వచ్చినదని చేబ్రోలు కైఫీయతులో వున్నది. ఇచట ఎర్రటి వడ్లు పండడం వలన తామ్రపురమనే పేరు వచ్చినది. పల్లవ శివస్కందవర్మ మరణానంతరము కృష్ణానది దక్షిణ భాగమును బృహత్పలాయనులు పరిపాలించిరి. క్రీ. శ 270-285 ప్రాంతములో జయవర్మ మహారాజు కొండముది లో తామ్రశాసనము వేయించినాడు. ఈయన శైవ మతాభిమాని జయ అనగా పార్వతీ దేవి కనుక పార్వతీ దేవి పేరుమీద ఈ నగరమునకు జయప్రోలు అని పేరు పెట్టినట్లుగా చెప్పవచ్చును. కొండముది చేబ్రోలుకు దగ్గరలో నున్న గ్రామము.

వివిధ రాజుల కాలములో చేబ్రోలు

కాకతీయ గణపతి దేవుని గజ సైన్యాధ్యక్షుడు జాయపసేనాని చేబ్రోలును పరిపాలించినట్లుగా తెలియ వచ్చుచున్నది. బౌద్ధ మతమును అణచి వేసి ఇది శైవ క్షేత్రముగా రూపొందినదని నీలకంఠ శాస్త్రి గారు తమ “History of seventh INDIA“అనేగ్రంథములో చెప్పారు. క్రీ . శ 250-650 మధ్య కాలములో బౌద్ధ శిల్పాల సంస్కృతి పోయి హిందూ శిల్పాల సంస్కృతి వ్యాపించినది. ఇందుకు ఆధారముగా బౌద్ధ భగ్నావశేషములు చేబ్రోలులో కన్పించాయి.

పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు జరిపిన తవ్వకాలలో చేబ్రోలులోని భీమేశ్వరాలయంలో దొరికిన జేగురు మట్టి బొమ్మలు, పూసలు,శాతవాహనుల సీసపు నాణెములు ఓడబొమ్మలు, స్త్రీల బొమ్మలు దొరికినవి ఇవి గౌతమీ పుత్ర శాతకర్ణి కాలమునాటివి.క్రీ.శ 620 ప్రాంతమున తాంబ్రాప నగరములోని బౌద్ధ మత చిహ్నములను నాశనము చేసి పేరు మార్చి 1వ చాళుక్య భీముడు భీమేశ్వరాలయమును కట్టించెను. చేబ్రోలు లోని తవ్వకాలలో శాతవాహన రోమను నాణెములు కన్పించినవి. శాతవాహనులు ధాన్యకటకముతో పాటుగా చేబ్రోలును కూడా బౌద్ధ క్షేత్రముగా అభివృద్ధి చేసినట్లుగా భావింపవచ్చును. చాళుక్యవంశ అంతర్యుద్ధములలో రెండవ యుద్ధ మల్లుడు రాష్ట్రకూటుల సాయముతో రాజ్యమును ఆక్రమించి చేబ్రోలును రాజధాని గా చేసికొన్నాడు. అతడు దీనిని క్రీ.శ930-934 వరకు మాత్రమే పరిపాలించెను.

యుద్ధమల్లుని బెజవాడ శాసనము తెలుగు భాషా చరిత్రలో ముఖ్య మైనదిగా చెప్పవచ్చును. ఈ శాసనమును బట్టి చేబ్రోలు నుండి బెజవాడ వరకు జాతర ప్రతి ఏడు జరుగుచుండెనని కార్తికేయునికి గుడి కట్టబడినదని తెలియు చున్నది. నీలకంఠ శాస్త్రి గారు చేబ్రోలులో గొప్పకోట సైన్య స్థావరములున్నట్లుగా చెప్పారు. త్రైలోక్య మల్ల సోమేశ్వరుడు కళ్యాణిలో సింహాసనమెక్కి ధరణికోట, చేబ్రోలు, వేంగీ నగరములను ఆక్రమించినట్లు తెలియు చున్నది. క్రీ .శ. 1213 లోగణపతి దేవుడు చేబ్రోలును జాయపసేనానికి ఇచ్చెను.

జాయప సేనాని ఇక్కడ చౌడేశ్వరాలయమును కట్టించెను. దానికెదురుగా దేవదాసీల కొరకు రెండంతస్తుల భవనము కట్టించెను. దేవ భోగములకు ఇనాముగా మోతుకూరు గ్రామమునిచ్చెను. జాయపనృత్య రత్నావళి అను గ్రంథమును రచించెను. కొంతకాలము చేబ్రోలు కొండవీటి ప్రభువుల పాలనలో వున్నది. తరువాత వాసిరెడ్డి ప్రభువు ఆధీనములోకి వచ్చినది. క్రీ.శ 1710లో జమీందారుల పాలన వచ్చినది. రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి నాయుడు చేబ్రోలును పరిపాలించెను. ఈయన కాలములో చేబ్రోలు చాలా ప్రసిద్ధి గాంచినది. ఈయన బ్రిటిష్ వారిని ఎదురించి ప్రజలకు సుభిక్షమైన పరిపాలన చేశాడు.

చేబ్రోలు లోని దేవాలయములు

చేబ్రోలులోని దేవాలయములు అత్యంత పురాతన మైనవి. శాతవాహనుల కాలము నాడు ఇది బౌద్ధ క్షేత్రము. తరువాత శైవ క్షేత్రముగాను, వైష్ణవ క్షేత్రముగా ప్రసిద్ధి చెందినది. చోళుల కాలములో మహాసేనుని ఆలయం నిర్మించారు. యుద్ధ మల్లుని కాలములో చేబ్రోలు మహాసేనుని ఆలయం నుండి బెజవాడకు జాతర జరుగుతుండేదని యుద్ధ మల్లుని బెజవాడ శాసనములో వున్నది. ప్రస్తుతము అది మనకు కన్పించుటలేదు.

చాళుక్య భీముడు భీమేశ్వరాలయమును కట్టించెను. భీమేశ్వరాలయం మెట్లవద్ద శివునివిగ్రహము, చౌడేశ్వరాలయం వద్ద భైరవ విగ్రహమున్నది. భీమేశ్వరాలయమునకు రెండతస్థులున్నాయి. క్రింది అంతస్తు వరకు శివలింగమున్నది. నాలుగు వైపులా నంది విగ్రహములున్నాయి. మధ్యలో శివుని విగ్రహముంటుంది. ఆలయం లోపల గర్భగృహము మూడు వైపులా నంది విగ్రహాలున్నాయి. ఈ ఆలయమునకు దక్షిణమున పెద్ద నంది విగ్రహమున్నది భీమేశ్వరాలయమునకు ఎదురుగా ఆదికేశవస్వామి ఆలయము కలదు. ఇది అత్యంత పురాతనమైనది. పల్లవుల కాలములో ఈ ఆలయ నిర్మాణము జరిగి వుండవచ్చని చారిత్రక పరిశోధకుల అంచనా . క్రీ.శ 14వ శతాబ్దములో చేబ్రోలు గ్రామాధికార్లు గా వున్న దేవభక్తుని కంతెన్న, మార్తన్న అను సోదరులు నాగేశ్వరాలయమును కట్టించెను. నాగేశ్వరాలయం ముందర గాలి గోపురమున్నది.

రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి నాయుడు చేబ్రోలులో 101 దేవాలయములు కట్టించాడని చెబుతుంటారు. ప్రస్తుతం కొన్ని శిథిలమైపోయాయి. బ్రహ్మకు దేవాలయము కట్టరాదని భృగుమహర్షి శాపము. రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రి నాయుడు అష్ట బంధనము గావించి బ్రహ్మకు ఆలయమును కట్టించెను. చతుర్ముఖ బ్రహ్మఆలయములో లింగాకారములో నాలుగువైపులా బ్రహ్మ ముఖములు మనకు దర్శనమిస్తాయి. బ్రహ్మ ఆలయమునకు ఉత్తర దక్షిణములలో వైష్ణవాలయములు ఉత్తరమున రంగనాయకస్వామి, దక్షిణమున వేణుగోపాలస్వామి అలయములున్నాయి. తూర్పు పడమరలలో శైవాలయములున్నాయి. తూర్పున చంద్రమౌళేశ్వరాలయము,పశ్చిమాన సహస్రలింగేశ్వరాలయములు ఉన్నాయి. నలుమూలలా శక్త్యాలయములున్నాయి. ఆది కేశవ స్వామి ఆలయములో ప్రసన్నాంజనేయ

స్వామి ఆలయము, రంగనాయక స్వామి ఆలయ ప్రాంగణములో వీరాంజనేయస్వామి ఆలయము కలదు. ఇంకనూ వీరభద్ర స్వామి ఆలయము, కాలభైరవుని విగ్రహము మనము చూడవచ్చును. వేదాద్రి జ్వాలా నరసింహస్వామి వాసిరెడ్డి నరసింహదాసుగారికి కలలో కన్పించి చేబ్రోలులో వెలసినారు.

నాగేశ్వరాలయము - చేబ్రోలు

సహస్ర లింగేశ్వర స్వామి ఆలయము

ఆదికేశవ స్వామి ఆలయము

వేణుగోపాల స్వామి ఆలయము (పైన ఫోటో), రంగనాథ స్వామి ఆలయం (కింద ఫోటో)

చతుర్ముఖ బ్రహ్మ దేవుని ఆలయము

నందీశ్వరుడు

చంద్ర మౌళేశ్వర స్వామి దేవాలయము

కాల భైరవుని విగ్రహము

ప్రాస పద విన్యాసం

డా. యస్. త్యాగరాజు

వాణిజ్య శాస్త్ర అధ్యాపకులు

పంటపొలాల్లో పెరిగేది - 'కలుపు'

అతిగా అభినయించేది - 'కులుకు'

నిరంతర సంఘర్షణతో జీవితములో - 'మలుపు'

నిద్రాణమైన ప్రతిభకు ప్రేరణ - 'మేలుకొలుపు'

అలుపు లేని శారీరక శ్రమ - 'గె(అ)లుపు'

చీకటికి ప్రతిబింబం – 'నలుపు'

స్వచ్ఛతకు సూచన - 'తెలుపు'

ప్రేమికుల మధ్య ఆకర్షణ – 'వలపు'

ఇంటికి   రక్షణ - 'తలుపు'

ఇష్టమైన వారిని   తలచుట – 'తలపు'

పశు జాతిని కట్టడి చేసేది - 'పలుపు'

SAVITRI

(An Epic Poem by Sri Aurobindo)

Dr. N. Santhi Sri Devi

Lecturer in English

Early Life and Education

Born as Aurobindo Ghose on the 15th of August, 1872 in Kolkata, Swamy Aurobindo chose to become a Nationalist, Yogi, poet, and Guru. Young Aurobindo was brought up speaking English since his father Krishna Dhun Ghose was an Assistant Surgeon and a member of the Brahma Samaj. His mother Swarna Latha Devi was also an educated woman. His Primary Education was completed at the Loreto House boarding school in Darjeeling.

His father wanted his sons to enter the Indian Civil Services (ICS) and they needed to study in England. The boys were taught Latin by Mr. Drewett and his wife in Manchester. In 1884 he joined St.Paul's School in London. He studied French, Greek, German and English Poetry. Aurobindo secured a scholarship at King's College, London since it is required to study at an English University (under probation). He passed the written test to become an ICS official, being ranked 11th out of 250 competitors. But failed in the horse-riding practical exam purposefully since he has no interest in the ICS.

He left for India in February 1893 to work for the Maharaja of Baroda, Sayajirao Gaekdwad III. He started working as a part-time French teacher at Baroda College leading him to a self-study of Sanskrit and Bengali. He started taking an active interest in the politics of the Indian Independence movement.

Active Political Life

Aurobindo was influenced by studies on rebellion against England in medieval France and the revolts in America. He established contacts with Lokmanya Tilak and Sister Nivedita and established resistance groups across the Presidency. He formally moved to Calcutta in 1906 after the announcement of the Partition of Bengal. He married Mrinalini Devi in 1901 (died after 17 years)

The Nationalist

His ideology inspired radicals such as Jatin Mukherjee and Surendranath Tagore in Bengal. Aurobindo established several youth clubs, including the Anushilan Samithi in 1902. Aurobindo attended the 1906 Congress meeting and was a part of the fourfold objectives of " Swaraj, Swadesh, Boycott, and National Education". He was arrested in May 1908 in connection with the Alipore Bomb Case and was released after one year.

From Politics to Spirituality

Aurobindo had some spiritual experiences and realizations during the period in jail. His aim went far beyond the service and liberation of the country. In his autobiographical notes, Aurobindo said he felt a vast sense of calm when he came back to India. He knew nothing of Yoga at that time. He learned some rules from his friend Ganganath. He was later influenced by a Maharashtrian Yogi, Vishnu Bhaskar Lele who instructed him to depend on an "inner guide".

In Pondicherry (1910-1950)

In 1910 Aurobindo withdrew himself from all political activities and dedicated himself to his spiritual and philosophical pursuits. He devoted himself to four years of secluded Yoga. Aurobindo Ashram was established in 1926 and he began to sign as SRI AUROBINDO from 1926.

Aurobindo, The Writer

After his release from jail, he started two publications, *Karmayogin* and *Dharm* in English.The British Government tried to prosecute him for his signed article, *'To My Country Men.* He was confined to Spiritual Writings during the later part of his life.

Savitri- Aurobindo's greatest Literary Achievement

It is a wonderful poem on a marvelous theme, based on the legend of Savitri told by Vyasa in the Vana Parva of the Mahabharatha. Savitri was foretold by Rishsi Narada that her soulmate Satyavan was to die one year after their marriage. She challenges Yam (Death) to win over the life of her husband.

The epic considered an epic of the 'Evolving Soul' was written in Blank Verse and contains 24000 lines divided into 49 cantoes and twelve books. It is read by millions of people across the world today.

Savitri is not an accomplished princess. Si Aurobindo sees Savitri as an avatar who has chosen to put on human form to help mankind step forward without being dragged down to nothingness by death. Sri Aurobindo opens the canto with a thought-provoking statement:

" A World's desire compelled her mortal birth"

Aswapathy, her father is what man aspires to be after all the countless ages of evolution. He progresses in Yoga to realize the divine who resides in the body as a "static Oneness and dynamic power". Aswapathy ceases to think in terms of himself and his dynasty and begins to seek a power to uplift the human race.

Book One: The Book of the Beginnings

Canto One- The Symbol Dawn

It opens with a description of the night, night that nurses in its womb the glorious dawn to come. The dawn begins to emerge as a very slight stir, " a nameless

movement, an unthought idea'. The earth had no idea of the great victory that was promised on this day for mankind.

The Symbol Dawn has great significance in the epic. The Divine's power (Goddess Usha) touches the earth and nature itself seems to worship the Divine. Aurobindo describes the weariness of man in contrast to the divine:

"man lifted up the burden of his fate"

Savitri's struggle was greater because she had the foreknowledge about the exact time of Satyavan's death

"amid the trivial sounds, the unchanging scene

Her soul arose confronting Time and Fate

Immobile in herself, she gathered force

unhelped she must foresee and dread and dare"

According to Aurobindo it was not the day of death for Satyavan but was the day of victory for Savitri. Her heart was indeed touched by fear but she transforms her sorrow into a "mystic poignant sword".

Canto II: The Issue

Savitri is calm for she has strengthened herself by yoga to face death in the forest. Till now she had received all that is glorious and good from the supreme; now she would receive with equanimity the trail imposed upon her by him.

"twelve passionate months' had sped fast

She would challenge fear ("Love came to her hiding the shadow Death")

On the bare peak where Self is alone with Nought

And life has no sense and love no place to stand

She must plead her case upon extinction's verge,

In the world's death –cave uphold life's helpless claim

And vindicate her right to be and love"

Canto III: The Yoga of the Soul's Release

The spirit had entered Matter, there had been a descent (involution) and now the ascent evolution) had begun

"The world was conception and a birth

Of Spirit in Matter into living forms

And nature bore the immortal in her womb

That she might climb through him to eternal life"

Finally, evening falls and Savitri touches Satyavan to know that the struggle is over and victory has been achieved. They would be poised in fulfilling the interest of the Divine. Together they would " lead man's soul towards truth and God".

I am a student

Dr. GANTA SRINIVASULU
MA (Eng)., MA (Hist).,B.Ed., MPhil., Ph.D.
Lecturer in English

I am a student, ever loyal to my mentors

Aim to soar greater heights of life
Mind my business of learning always

Attitude and aptitude, I know, decide my altitude

Study be my main motto, Sports be my favourite too
Transforming myself a perfect human is my endeavour
Universal citizen I wish to be, universe be my family
Dedication and devotion are my tools of learning
Education and enlightenment in fullest form be my goal at length
Nobility and novelty in thought and action be my character
Time proves me what I am, how I will be a torchbearer to
mankind.

Yes. I am a student of high spirits and aspirations
Bless me. Let me grow up

అరణ్యకుడు

డా॥ నల్లపనేని విజయలక్ష్మి
తెలుగు అధ్యాపకురాలు

'అద్భుతమైన అజ్ఞాత స్వప్న జగత్తులలోకి నడిపించే జ్యోత్స్నా నిశీధుల అలౌకిక స్వరూపం, నిప్పులు కురిసే ఎర్రని ఆకాశంలో మరు భూముల్ని కళ్ళకు కట్టే మధ్యాహ్నపు రుద్ర భైరవ స్వరూపం, అడవి ముళ్ళ చెట్లు సైతం అందమైన పుష్పాలంకారాలతో వసంతానికి పలికే స్వాగతం, వెన్నెల రాత్రిలో కౌముదీ స్నాత జలరాశి సౌందర్యం.....' ఇలా వన ప్రకృతి సౌందర్యంలోని అనంత రూపాలలో కొన్నింటినైనా దర్శించాలని, అల్లల్లాడే రెక్కలతో ఆ విశాల సమ్మోహక ప్రపంచంలో విహరించాలని, ఆ అనుభూతి మాధుర్యంలో ఓలలాడుతూ అరణ్యంతో అనంతమైన మోహంలో పడిపోవాలని కోరుకునేవారు తప్పక చదవవలసిన నవల "వనవాసి".

విభూతి భూషణ్ బందోపాధ్యాయ బెంగాలీ భాషలో రచించిన "అరణ్యక" నవలకు అనువాదమిది. సూరంపూడి సీతారామ్ గారు రచయితలోని భావుకతను, ప్రకృతి సౌందర్యారాధనను, సున్నితమైన మానవ సంబంధాల చిత్రణను చక్కని భాషలో అద్భుతంగా ఆవిష్కరిస్తూ ఈ నవలను అనువదించిన తీరు అభినందనీయం. పదహారు నవలలు, రెండు వందలకు పైగా కథలు రచించిన విభూతి భూషణ్ తన రచనల్లో వాస్తవికతకు, ప్రకృతి వర్ణనకు, మనుషులకు ప్రకృతికి మధ్య గల నిగూఢ సంబంధాల చిత్రీకరణకు ప్రాధాన్యమిచ్చాడు. ఆయన రచనలు ఆధారంగా పన్నెండు సినిమాలు రూపొందాయి. ఆయన రచించిన "పథేర్ పాంచాలి" (Song of the little road), "అపరాజిత" నవలలను ఆధారం చేసుకొని సత్యజిత్ రే తీసిన మూడు సినిమాలు (పథేర్ పాంచాలి, అపరాజిత, అపూర్ సంసార్) ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించటమే కాక విమర్శకుల ప్రశంసలందుకున్నాయి. సున్నితమైన మానవ సంబంధాలకు సంబంధించిన అతి సూక్ష్మమైన అంశాలను సైతం భిన్న కోణాల నుండి

దర్శింపచేయగల నేర్పరి విభూతి భూషణ్. ఆయన రచించిన "ఇచ్ఛామతి" నవలకు రవీంద్ర పురస్కారం లభించింది.

బందోపాధ్యాయ కుటుంబం ఇప్పటి పశ్చిమ బెంగాల్ లోని ఉత్తర 24 పరగణాల జిల్లాకు చెందిన బసిర్ హాట్‌కు సమీపంలోని 'పనితర్' గ్రామానికి చెందినది. ఆయన ముత్తాత ఆయుర్వేద వైద్యుడు. ఆయన బనగాప్ లోని గోపాల నగర్‌కు సమీపంలోని బరక్‌పూర్ గ్రామంలో స్థిరపడ్డాడు. విభూతి భూషణ్ మురారిపూర్ గ్రామంలో తన మేనమామ ఇంట్లో పద్దెనిమిది వందల తొంబై నాలుగవ సంవత్సరం అక్టోబర్ ఇరవై నాల్గవ తేదీన జన్మించారు. సంస్కృత పండితుడు, కథకుడు అయిన మహానంద బందోపాధ్యాయకు గల ఐదుగురు సంతానంలో పెద్దవాడైన విభూతి భూషణ్ మొదటినుండి చదువులలో మేటి. అయితే కుటుంబ పరిస్థితుల కారణంగా పై చదువులు పూర్తి చేయకుండానే ఉపాధ్యాయుడుగా జీవితం ప్రారంభించవలసి వచ్చింది. కుటుంబ పోషణ కోసం ఆయన చేసిన ఉద్యోగాలలో ఒకటి భాగల్‌పూర్ ఎస్టేట్ నిర్వహణ. అది ఆయన జీవితంలో మేలి మలుపు. ఎస్టేట్ నిర్వహణలో భాగంగా ప్రకృతితో ఏర్పడిన గాఢానుబంధం ఆయనను గొప్ప రచయితగా తీర్చిదిద్దింది.

'వనవాసి' నవలను స్వీయానుభవాల చిత్రణగా రచయిత ప్రత్యక్షంగా చెప్పకపోయినా సత్యచరణ్ పాత్ర తోనూ, ఆ పాత్రతో పరిచయమున్న ఇతర పాత్రలతోనూ రచయిత కనబరిచే గాఢమైన సహానుభూతి ఆ విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తుంది.

"వనవాసి" నవలలో ప్రధాన పాత్ర సత్యచరణ్. నిరుద్యోగి. మెస్ బిల్ కట్టలేక పస్తులుంటున్న సమయంలో పాత కళాశాల మిత్రుడు, జమిందారు పుత్రుడు అయిన అవినాశ్ కోరిక మేరకు వారి ఎస్టేట్‌లో ఉద్యోగిగా చేరతాడు. ఎస్టేట్‌కు చెందిన ముప్ఫై వేల బిఘాల అడవిని జనావాస ప్రాంతంగా మలచడం అతడు చేయవలసిన పని. కొంత భూమిని సాగు క్రిందికి తేగల రైతులకు, మరి కొంత భూమిని పశువుల మేత కోసం కౌలుకు తీసుకొనేవారికి, ఇంకొంత భూమిని అటవీ సంపదను ఎగుమతి చేసే కౌలుదారులకు అప్పగించడం ద్వారా ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో ఆ అటవీ ప్రాంతంలో సస్యలక్ష్మితో విరాజిల్లే జనపదాలను నెలకొల్పగలిగాడు. అయితే తన కారణంగా మారిపోయిన నాఢా, లవటులియా

అడవులను చూసి బాధపడతాడు. తాను ఎంతగానో ఆస్వాదించిన అటవీ సౌందర్యం, వృక్ష సంపద అంతరించి పోవడానికి కారణమైనందుకు పశ్చాత్తాపంతో ''ఓ అరణ్యానీ! ఆదిమ దేవతలారా! నన్ను క్షమించండి'' అని వేడుకుంటాడు.

కలకత్తా మహా నగరం నుండి అటవీ ప్రాంతానికి చేరినపుడు ఉద్యోగం కోసం నిర్జనారణ్యంలోకి వచ్చినందుకు బాధపడ్డ సత్యచరణ్ క్రమంగా అటవీ సౌందర్యానికి మోహితుడై "అనాగరిక నిష్ఠుర అరణ్య ప్రకృతి తన స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల మంత్రం ఉపదేశించి నాకు దీక్ష ఇచ్చింది. ఇంక నగరంలోని పంజరాలలో నేనెలా సహించి నిలువగలను? మార్గమంటూ లేని ఈ పర్వతారణ్యమయ ప్రదేశంలో, ఈ విధంగా విముక్తాకాశతలం క్రింద పూర్ణ జ్యోత్స్న లో, గుర్రాన్ని కళ్ళెం విడిచి స్వేచ్ఛగా, మహా వేగంతో ప్రయాణం చేసే ఆనందాన్ని మించి ప్రపంచంలో నాకు మరే సంపదా అక్కరలేదు" అంటూ వనకాంతతో ప్రేమలో పడిన తీరును, ఉద్యోగ బాధ్యతల నిర్వహణలో భాగంగా తనకు పరిచయమైన నిసర్గ, నిష్కపట, సరళ స్వభావులైన వ్యక్తుల మానసిక సౌందర్యానికి వశుడైన తీరును రచయిత చక్కగా వర్ణిస్తాడు.

అరణ్య ప్రకృతి అనంత సౌందర్యాన్ని వర్ణించేటపుడు రచయితలోని కవి మనకు దర్శనమిస్తాడు. అడవిలోని చెట్లపైనా, తోపులపైనా అంతటా అలముకొని వికసించిన తెల్లని అడవి తేవుడీ పూల వర్ణన ఆయనలోని భావుకుణ్ణి పరిచయం చేస్తుంది. "నీలాకాశంలో దూది పింజల మాదిరి వ్యాపించే తెల్ల మబ్బులను ఎవరో తెచ్చి అడవిలో చెట్ల పైనా, తోపులపైనా పరిపించినట్లుంది" అంటూ ఆ పూలను తెల్ల మబ్బులతో పోల్చి పాఠకుల కళ్ళ ముందు ఆ అద్భుత దృశ్యాన్ని నిలుపుతాడు.

ఇక వెన్నెల రాత్రుల్లో వనకాంత సౌందర్యాన్ని వర్ణించేటపుడు ఆయన మైమరిచిపోతాడు. ఆ నిర్జనారణ్య భూమి సమస్తం అర్ధరాత్రి అయేసరికి వెన్నెల కాంతిలో దేవతలు విహరించే భూమిగా మారిపోయినట్లు భావిస్తాడు. ఈ భావన ఆయన వెన్నెలను వర్ణించే చాలా సందర్భాలలో కనిపిస్తుంది. "ఛాయా విహీనమైన పుష్కల పుష్కరిణిలో అల్ప వీచికలకు తొణికిసలాడే జలాలలో ప్రతిఫలించే దివ్యలోకపు జ్యోత్స్న" అంటూ వెన్నెలను

దివ్యజ్యోత్స్నగా అభివర్ణించడమే కాక, “భ్రమర లతల తెల్ల పుష్పాలతో నిండిన పెద్ద పెద్ద వృక్షాల తలలపై వెన్నెల పడి, చెట్టు చెట్టునా దేవతలు దివ్య శుభ్ర వసనాలను ఆరవేసుకున్నారన్నట్లుంది” అంటూ దేవతల దివ్య వస్త్రాలతోనూ పోలుస్తాడు. “పైన వర్ష జల భారం మోసుకు వచ్చే కజ్జల మేఘాలు ఆవరించిన ఆకాశం; క్రింద మరకత శ్యామల దీర్ఘ తృణభూమి, అంతటా హరిత వర్ణం తరంగాలు తరంగాలుగా విస్తరించిపోయింది. ఈ అపార సముద్రంలో నేను ఒంటరి నావికుని మాదిరిగా, ఏదో గుప్తమైన స్వప్న దుర్గానికి చేరాలనే ఉద్దేశంతో ఈదుకునిపోతున్నానేమో అనిపించింది” అంటూ వర్షాకాలం లోని వన సౌందర్యాన్ని ఆయన వర్ణించిన తీరు అపూర్వం. అంతటా వ్యాపించి ఉన్న ఆకుపచ్చని తృణభూమిని హరిత సముద్రంతో పోల్చి, తనను ఒంటరి నావికునిగా భావించుకోవడం అద్భుతమైన భావన.

శీతాకాలం గడిచి వసంతం ప్రవేశించే సమయంలో సరస్వతీ ప్రాదం సమీపంలో కాన వచ్చిన వన సౌందర్యాన్ని రచయిత ఎంతో విలక్షణంగా ఆవిష్కరించాడు. ఏ మాత్రం అందం గాని, రంగు గాని లేకుండా సగం శుష్కించి ఆకులు రాల్చుకొని ఉన్న కాశ వనాన్ని ధ్యాన సిద్ధుడూ, నిర్వికారుడూ, నిస్సంగుడూ అయిన సన్యాసి దాల్చిన నిష్ఠుర వేషంతో పోలుస్తాడు. దానికి దిగువలో ఉన్న అడవి ముళ్ళ చెట్లు విరబూసిన ఊదారంగు పూలతో వసంతునికి నీరాజనమిస్తున్నాయంటాడు. అర్థశుష్క పత్రహీన కాననంలో వ్యక్తమయ్యే నిస్పృహ, దిగువన అనాగరిక వన్య తరుణ వసంతోత్సవంలో వ్యక్తమయ్యే నిరాడంబరమైన ఆనందమూ ఏకమై ఎలా మనస్సును ఆవరించాయో వివరిస్తాడు. తన వర్ణనలతో ఒక చిత్రకారుడులా దృశ్యాలను కళ్ళ ముందు నిలపడంలో నిపుణుడాయన.

ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందిన పర్యాటక ప్రదేశాలకు ఏ మాత్రం తీసిపోని సుందర ప్రదేశాలు మన దేశంలోనూ ఉన్నా వాటిని ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదనే ఆవేదన రచయితలో కనిపిస్తుంది. వెన్నెల వేళ తాను దర్శించిన వన సౌందర్యాన్ని గురించి చెబుతూ “నేనీ ప్రాంతానికి రాకపోయినట్లైతే, బెంగాల్ దేశానికి ఇంత సమీపంలో ఇటువంటి నిర్జనారణ్యమూ, శైల శ్రేణి ఉన్నాయనీ, అరిజోనా ప్రాంతానికి కాని, రొడీషియా బుష్‌వెల్ట్ ల కంటె కాని ఇవి

సౌందర్యంలో ఏ మాత్రం తీసిపోనివని ఎవరైనా చెప్పి ఉంటే, నేను నమ్మలేకపోయేవాడినే” అంటాడు. మధ్యాహ్నపు మండుటెండ సమయంలో అటవీ ప్రాంతం దక్షిణ అమెరికాలోని అరిజోనా, నాభోజా ఎడారి భూముల మాదిరిగా, సెవెస్ హెడెస్ నివసించిన మరుభూముల మాదిరిగా ఉందని వర్ణిస్తాడు. “ఇదే మరొక దేశంలో అయితే చట్టంచేసి ఇటువంటి స్థలాల నన్నిటినీ సౌందర్య పిపాసువులు, ప్రకృతి ఆరాధకులు ఐనవారి కోసం సంరక్షించి ఉండేవాళ్ళు. కాలిఫోర్నియాలో జోసెమాయ్ నేషనల్ పార్కు, బెల్జియం కాంగోలో పార్కు, నేషనల్ ఆల్బర్ట్ ల మాదిరిగా మన జమీందార్లకు లాండ్ స్కేప్ అంటే తెలియదు. నజరానాలు, శిస్తులు, రాబడి, వసూళ్ళు, ఆస్తులు మాత్రమే తెలుసు” అని వాపోతాడు. ఆ మాటలు ఈనాటి ప్రకృతి విధ్వంసకులకీ ఒక పాఠమే.

ఆదిమ జాతి రాజ వంశస్థుల సమాధి స్థలం గురించి వర్ణిస్తూ ఆర్య జాతులు మన దేశంలో ప్రవేశించడానికి ముందు ఇక్కడ నివసించిన అనార్య జాతులకు చెందిన అతి ప్రాచీన చరిత్రకు గల ఆధారాలన్నీ ఇలాగే మరుగున పడిపోతున్నాయని ఆవేదనను వ్యక్తం చేస్తాడు. ప్రాచీన సంస్కృతికి, సుందర ప్రకృతికి ఆలవాలమైన అరణ్యాలను కాపాడుకోవాలనే సందేశం నవల అంతటా అంతర్లీనంగా ధ్వనిస్తూనే ఉంటుంది.

ఆశ్రయించిన వారిని ఆదరించి సేదదీర్చే ప్రకృతి మాతకు సిసలైన బిడ్డలు ఈ నవలలో కనిపించే వ్యక్తులు. ప్రకృతితో సహజీవనం వారికి ప్రశాంత చిత్తాన్ని అలవరిచింది. రాస విహారీ సింగ్, ఛటూ సింగ్, నందలాల్ ఓఝూ వంటి కొద్దిమంది తప్ప మిగిలిన వారందరిలోనూ ప్రశాంత, నిష్కపట స్వభావం కనిపిస్తుంది. ఎంతటి దీనావస్థలోనూ వారి నుండి ఆ సద్గుణం దూరం కాలేదు. ఒక ఇత్తడి గిన్నె కొనుక్కోవడం కోసం ఆశగా ఎదురు చూసిన మునేశ్వర సింగు, వరి అన్నం తినడం కోసం తొమ్మిది మైళ్ళు నడిచి వచ్చిన గనోరీ తివారీలను గమనించినపుడు చిన్న చిన్న కోరికలను నెరవేర్చుకోవడం కోసం వారు పడిన కష్టానికి జాలి కలుగుతుంది. భోజనం కోసం వర్షాన్ని కూడా లెక్క చేయక మైళ్ళకు మైళ్ళు నడిచి వచ్చే దరిద్రులు, ఆరు గేదెలకు మించి పది గేదెలో, పన్నెండు గేదెలో సంపాదించడమే ఉన్నతిగా

భావించే అమాయకులు ఈ నవలలో కనిపిస్తారు.వీరందరిలో కనిపించే సుగుణం లభించిన దానితో తృప్తి పడడం. అత్యాశ లేకపోవడం.

లాభ నష్టాలతో సంబంధం లేకుండా తమ వృత్తిని నిర్వహించి తీరాలనే పట్టుదల గల వ్యక్తులు ధౌతాల్ సాహూ, మటుక్ నాథ్ పాండే. తన వద్దకు వచ్చి ప్రాధేయపడిన వారందరికీ ఋణాలిచ్చి ఏ ఒక్కరూ తీర్చకపోయినా ఆ నష్టాన్ని చిరునవ్వుతో భరించిన ధౌతాల్ సాహూ గొప్ప వేదాంతి. లక్షాధికారి అయినప్పటికీ నాగరికులలో విత్తం కారణంగా కనిపించే అహంకార దర్పాలు, ఆడంబరాలు ఏవీ అతడిలో కనిపించవు. పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివినవారి లోనూ, శాస్త్రచర్చలు చేస్తూ గొప్ప వేదాంతులుగా గుర్తింపు పొందేవారి లోనూ కనిపించని నిస్వార్థ గుణం, ఉన్నత సంస్కారం అతడిలో కనిపిస్తాయి.

అరవై ఏళ్ళ వయసులోనూ బడి ఏర్పాటు చేసుకొని సంస్కృత పాఠాలు బోధించాలని తపించిన వ్యక్తి మటుక్ నాథ్ పాండే. తినడానికి లేకపోయినా, సరైన శిష్యులు లభించకపోయినా, దొరికిన శిష్యుల వల్ల ఎన్నో ఇబ్బందులు పడవలసివచ్చినా వంశవృత్తిని విడిచిపెట్టడానికి ఇష్టపడలేదు. దీక్షతో, ఓరిమితో కష్ట పడితే తప్పకుండా ఉన్నతిని సాధించవచ్చునని చెప్పడానికి తిరుగులేని తార్కాణంగా ఈ పాత్ర కనిపిస్తుంది.

ఇంద్రధనుస్సు చలి చీమల పుట్టలో నుంచి పుడుతుందనీ, నక్షత్రాలంటే యమ ధర్మరాజు పంపే వేగులవాళ్ళనీ, సూర్యుడు ఉదయాచలం గుహలో నుంచి బయలుదేరి వచ్చి పడమటి సముద్రంలో అస్తమిస్తాడనీ నమ్మే పల్లీయుల అమాయక మనస్తత్వానికి అచ్చమైన ప్రతీక రాజు పాండే. “ధన లోభం, ఇచ్చి పుచ్చుకునే వ్యవహారాలూ ఎక్కడ ఉంటాయో అక్కడంతా గాలి విషపూరితమై పోతుంది. అటువంటి చోట దేవతలు ఉండలేరు” అని భావించే ఇతడు కవి, వేదాంతి. సమీప గ్రామంలో కలరా వ్యాపించినపుడు తనకు తెలిసిన మూలికా వైద్యంతో, తన సేవలతో కలరా రోగులను కాపాడడానికి ప్రయత్నించాడు. తరువాతి కాలంలో వైద్యునిగా పేరు, పరపతి సంపాదించాక కూడా, అతి పెద్ద కుటుంబాన్ని పోషించవలసిన భారం తన మీద ఉన్నా ఏనాడూ ధన లోభానికి గురవలేదు.

నిస్వార్థంగా అరణ్య సౌందర్యాన్ని పెంపొందించే పనిని భుజాల కెత్తుకున్న స్వచ్ఛ సౌందర్యారాధకుడు యుగళ ప్రసాద్. కళ పట్ల నిజమైన ఆసక్తి కలిగి, నృత్య కళను గురించిన ఎన్నో విషయాలను స్వయంగా అధ్యయనం చేసి, కొత్త హస్త ముద్రను కనిపెట్టడం వంటి పనుల్లో ఆనందం పొంది, తనను ఆదరించే ప్రేక్షకుల కోసం తపించిన సిసలైన కళాకారుడు ధాతురియా, స్వచ్ఛమైన హిందీలో తాను వ్రాసిన కవిత్వాన్ని ఆస్వాదించగల విద్యావంతునికి వినిపించాలనే కోరికతో మూడు మైళ్ళు నడిచి వచ్చిన కవి వెంకటేశ్వర ప్రసాద్, అద్భుతమైన కథలను వినిపించే గనూ మహతో ` ఇలా ఏ పాత్రను చూసినా తమకు ఎదురైన అననుకూల పరిస్థితుల్లో, దరిద్రాన్ని జయించలేని దుస్థితిలో సైతం మౌలికమైన మానవీయతను, సంస్కారాన్ని దూరం చేసుకోని ధీరత్వం కనిపిస్తుంది.

పరిసరాలు, పరిస్థితుల ప్రభావం మనుషులపై ఎలా ఉంటుందో రచయిత ఈ నవలలో అద్భుతంగా చిత్రించాడు. సంస్కారవంతమైన బెంగాలీ కుటుంబానికి చెందిన వైద్యుడు రాఖాల్ బాబు భార్య, భర్త మరణంతో పర దేశంలో ముగ్గురు పిల్లలతో అనాథగా మిగిలిపోయి బీద గంగోతా స్త్రీల మాదిరి పరిగెలు ఏరుకోవడానికి వెళ్ళడం గమనించినపుడు హృదయం ద్రవిస్తుంది. దుర్భర దారిద్ర్యం వల్ల కట్నం ఇచ్చుకోలేక కన్యగా మిగిలిన బెంగాల్ వైద్యుని పడుచు కూతురు పరిసరాల ప్రభావానికి లోనై బీహార్ పల్లె పడుచు మాదిరి కాయకష్టానికి సిద్ధపడిన తీరు పఠితల మనసులను ఆర్ద్రం చేస్తుంది.

ఆదిమ జాతి రాజ కన్య భానుమతి సరళ స్వభావం, సహజ సంస్కారాలను రచయిత తీర్చి దిద్దిన తీరు అపూర్వం. తన కుటుంబానికి ఆత్మీయుడుగా కనిపించిన బెంగాలీ బాబు పట్ల ఆమె ప్రదర్శించిన ఆత్మీయత, అమలిన ప్రేమలను ఎంతో సున్నితంగా వర్ణించారాయన. ఆ అమాయక రాజకన్య నిసర్గ సౌందర్యానికి, ప్రతిఫలాసక్తి రహిత ఆత్మీయతకు ముగ్ధుడైన సత్యచరణ్ కూడా ఆమెను అభిమానించినప్పటికీ, తాను అక్కడే ఉండడం సాధ్యం కాదని, ధన్ ఝురీ పర్వత శ్రేణిని దాటి బయటి ప్రపంచాన్ని చూడని ఆ అమాయక పడుచు కలకత్తా మహా నగరంలో ఇమడలేదని గ్రహించినవాడు కావడం వల్ల తన ప్రేమను వ్యక్తం చేయలేదు. తాను ఎప్పటికీ తిరిగి ఆ ప్రదేశానికి రాననే విషయాన్ని ఆమెకు చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోయాడు.

పరస్పరానురాగం గల జంట ప్రేమ విఫలం కావడానికి పరిసరాలు కూడా ఎలా కారణం అవుతాయో స్ఫురించినపుడు ఎంతో వ్యధ కలుగుతుంది.

పరిస్థితులు ఎంత అననుకూలంగా ఉన్నా వాటి ప్రాబల్యానికి లొంగకుండా తనదైన వ్యక్తిత్వాన్ని, నిజయితీని ప్రదర్శించిన పాత్ర కుంత. ఈ నవలలోని స్త్రీ పాత్రలలో శిఖరాయమానమైనది. గొప్ప సౌందర్యవతి. తనను ప్రేమించి వివాహమాడిన ధనిక రాజ పుత్రుడు దేవీ సింగ్ వల్ల సంపన్న జీవితాన్ని అనుభవించిన ఆమెకు భర్త మరణంతో దుర్భర పరిస్థితులు దాపురించాయి. ముగ్గురు పిల్లలతో అనాథగా మిగిలినప్పటికీ ఎవరినీ చేయి చాచి అర్థించకపోవడం, తన మీద అత్యాచారం చేయడానికి ప్రయత్నించిన రాస విహారీ సింగ్‌ను ధైర్యంగా ఎదుర్కోవడం, ప్రాణం పోయినా నీతిని విడిచి పెట్టకూడదనే స్థిర సంకల్పం కలిగి ఉండడం, ఎవరూ తాకడానికి కూడా ఇష్టపడని రోగిష్ఠి గిరిధారీ లాల్ పట్ల ప్రతిఫలాపేక్ష రహితంగా చూపిన సేవా నిరతి, తనకు సాగు చేసుకోవడానికి భూమి నిచ్చిన మేనేజర్ బాబు పట్ల ఆమె కృతజ్ఞత ప్రకటించిన విధానం ఇవన్నీ మహా శిఖరూప పర్వతమంత ఉన్నత వ్యక్తిత్వం గల కుంత పాత్ర పట్ల అత్యంత గౌరవం కలిగేలా చేస్తాయి. స్త్రీ జీవితంలో ఉండే అనేక సున్నిత కోణాలను ఆవిష్కరించడానికి రచయిత ఈ పాత్రను ఉపయోగించుకున్నాడు.

ఈ నవలలోని స్త్రీ పాత్రలు నాగరిక స్త్రీల వలె అనవసరమైన సిగ్గు, బిడియం, సంకోచాలను ప్రదర్శించవు. పురుషులతో వ్యవహరించేటపుడు కూడా సాటి మనిషితో మనిషి వ్యవహరించే మాదిరి సహజమైన, సంకోచ రహితమైన, సరళమైన ప్రవర్తన కనిపిస్తుంది. భానుమతి, మంచీ, వెంకటేశ్వర ప్రసాద్ భార్య వీరందరి లోనూ ఇదే స్వభావం కనిపిస్తుంది. “అరణ్యమూ, పర్వతాలూ వీరి మనస్సులకు విముక్తినిచ్చాయి. వీరి దృష్టికి ఔదార్యం ప్రసాదించాయి. వీరి అనురాగం కూడా అదే రీతిగా స్వచ్ఛంగా, దృఢంగా, ఉదారంగా ఉంటుంది. పెద్ద మనస్సు, అనురాగం కూడా అపారం” అంటాడు రచయిత.

ప్రకృతికి దగ్గరగా జీవించేవారి మనసులు కూడా ఆ నిసర్గ శోభతో అలరారుతుంటాయని, గొప్ప జ్ఞానం లేకపోయినా, నాగరికతకు దూరంగా ఉన్నా, జ్ఞానం గల నాగరికుల కన్నా ఎక్కువ సంతృప్త జీవితాన్ని వారు గడుపుతారని, మానవీయత, నిష్కపట

స్నేహ భావం, ఉన్నత సంస్కారం వారికి ప్రకృతి సహజంగానే అబ్బుతాయని తనకు పరిచయమైన మనుషుల ద్వారా గ్రహించిన సత్యచరణ్ ఈ నవలా నాయకుడు. ప్రకృతికి దూరంగా జరిగే కొద్దీ మనిషి ఎంత కృత్రిమంగా మారిపోతాడో తెలిసినవాడు. తనకు పరిచయమైన అనాగరికులలోని ప్రాకృతిక గుణాల సౌందర్యాన్ని గుర్తించి ఆరాధించినవాడు. అందుకే ధనలోభం లేకపోవడం, దుర్భర పరిస్థితులలోనూ జీవితాశను విడిచిపెట్టక పోవడం, సాయం చేసినవారి పట్ల గొప్ప కృతజ్ఞతను ప్రదర్శించడం, లభించిన దానితోనే సంతృప్తిగా జీవించడం వంటి గొప్ప గుణాలను, సహజ జీవిత కళను వారి నుండి తనలోకి ఆవాహన చేసుకోవడానికి, ఆ ప్రకృతి మనుషులలో భాగం కావడానికి ప్రయత్నించాడు. తన వల్ల జరిగిన ప్రకృతి విధ్వంసానికి పశ్చాత్తాప పడ్డాడు.

మనిషి సమస్త ప్రకృతిలో భాగమే కాని తద్భిన్నుడు కాడు. స్వార్థ పూరితమైన స్వల్ప కాలిక ప్రయోజనాల కోసం అతడు చేసే ప్రకృతి విధ్వంసం వల్ల కీడు కలుగుతున్నది ప్రకృతికి మాత్రమే కాదు, అందులో భాగమైన అతడికి కూడా అనే నిష్ఠుర సత్యం పట్ల పాఠకులకు అవగాహన కలిగించే క్రమంలో రచయిత ప్రదర్శించిన రచనా శిల్పం అపూర్వం. చివరికి పాఠకులు సైతం రచయితతో పాటుగా "ఓ అరణ్యానీ, ఆది దేవతా, నీ అపూర్వ సౌందర్య విలసనానికి, నీ ప్రశాంతమైన ఒడికి దూరమై మమ్మల్ని మేము కోల్పోయిన దురదృష్టవంతులం, మమ్మల్ని క్షమించు" అని అరణ్య దేవతకు నమస్కరిస్తారు.

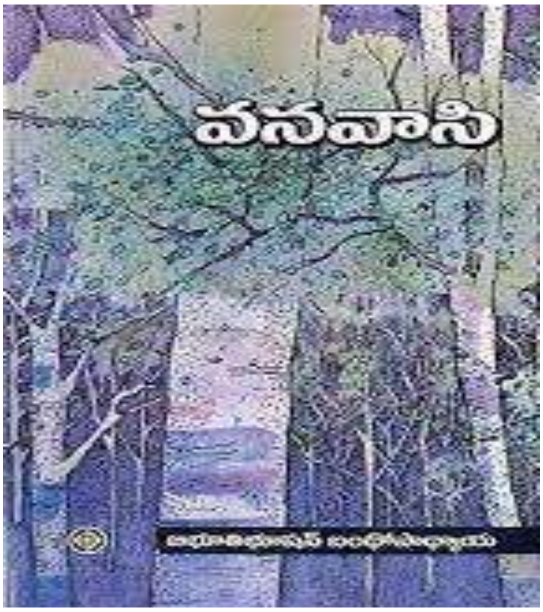

Gender gap in India

-Pranayani Devi

Lecturer in Computer Science

Gender inequality is one of the challenge facing by developing countries especially high population countries like India.

The Gender Gap Report 2021 is released by World economic forum (WEF) and India ranked 140th rank among 156 countries and 3rd least performer among south Asian countries. Over the Index, the highest possible score is 1 (equality) and the lowest possible score is 0 (inequality). The gender gap in India is 0.625.

The Gender gap is calculated on the basis of Four Bench marks.

1. Economic participation & opportunity (0.326)
2. Educational attainment
3. Health and Survival
4. Political Empowerment.

India scored 0.326 in Economic participation & opportunity, 0.962 in Educational attainment, 0.937 in Health and survival, 0.276 in Political empowerment.

The gap is more in Political Empowerment, Economic participation. It indicates the higher level of gender inequality in Political and Economic fields.

Causes of the Gender Inequality: The main factors responsible for the gender gap in India are

- **Political participation** – At the global level there is 50% where as in India there is only 12 % of female participation . The Women reservation bill which is pending in parliament may get a little difference once it becomes an act.

- **Education Opportunities for Women**--Education is the most significant means for empowering women and girls in particular. In spite of many educational reforms in the country, girls in India are still denied a chance to educate.
- **The skewed sex ratio** affects the gender gap indirectly. Gender gaps in sex ratio at birth reflecting strong son preference and gender-biased prenatal sex selective practices. Even to this day most of the families consider son as asset and girl child as liability.
- **Unpaid work of women** -- Out of 168 hours in a week, males on average spent 42 hours of paid work but only about 19 hours by female. Women spent 34.6 hours which included unpaid work at home and outside. It effects the Economic participation of Women.
- **Social Customs, Beliefs and Practices** -- As per the Gender development index report, the cultural and social factors prevent women from engaging in economically productive activities. Despite many social reforms and technical advancement, women in our society still continue to be victims of exploitation, superstition, and other social atrocities.
- **Lack of awareness**--The sad truth is most of the women are not aware of their capabilities and basic rights as human and incognizant of how the socio-economic and political forces affect them.

Measures can be taken to reduce the Gender gap:

The principal of gender equality is enshrined in the constitution itself (in part 4 Directive Principles). The government needs to take measures to bridge the gap and to achieve gender equality.

- Government and corporates must join hands to empower women and to establish suitable and secured work environment. There is a need to start initiatives like return to career schemes, flexi-work, Special leaves, Wage parity, Hybrid work models etc.

- Zero pay gaps should be maintained. In Indian constitution, the Article 39 (d) mentions that Equal pay for equal work for both men and Women.
- India has world's largest youth population. The window of demographic dividend opportunity in India is available for five decades from 2005-06 to 2055-56, longer than any other country in the world. India has highest youth population and labor force whereas labor force shortage in global level. Labor force participation rate(LFPR) of women is as low as 26.4 % in rural areas and 20.4 % in urban areas. The Optimum Utilization of the labor force will increase India's growth rate as well as the per capita income. The states which are already into the demographic window should be actively pursuing some policies for employment generation.

Education role to bridge the Gender gap

Education and economic development are closely inter linked. In this era, the education is not only for knowledge and research and also for individual economic development as well as Nation's too.

At all India level, the youth literacy rate is 69.3% and that among males is 78.8% and females is 59.3%.

Women education in India is blistering subject of both the government and civil society as educated women can play a very important role in the development of the country.

There was famous saying of Pandit Jawaharlal Nehru that "**If you educate a man you educate an individual, however, if you educate a woman you educate a whole family. Women empowered means mother India empowered"**. Education not only helps in the development of half of the human resources i.e. women, but in improving the quality of life at home and outside.

Government of India has taken no.of initiatives to improve girl child Education. In School Education level, the initiatives like **Kasturba Gandhi**

Balika Vidyalaya , **Beti Bachao, Beti Padhao**, **UDAAN - Giving wings to Girl Students**, **Saakshar Bharat** helps in expansion education among girls. The government developed various opportunities for women higher education. Higher education of women through **Open and Distance Learning (ODL) Mode, Post Graduate Indira Gandhi Scholarship for Single Girl Child for Pursuing, Post-Doctoral Fellowships for Women, development of Women colleges and Women Universities** are some Initiatives from government side.

Despite various schemes, there is a major obstacle in the context of women education i.e **drop outs** from school/ Colleges. Some of the commonly mentioned reasons for drop-out are

- non-availability of educational institutions nearby,
- lack of proper sanitization and hygiene,
- lack of regular and safe travel
- Not interested in studies
- Non affordable fee
- Marriage at an early age

The school /college dropout rate can be decreased by providing efficient and sufficient infrastructure to all students and to set up alternative and innovative education centres. The Society and Government has combined responsibility to deal with the challenge.

Conclusion

India will not fully develop unless both girls and boys are equally supported to reach their full potential. The biggest challenge of India is population growth, if the population turned into Human resource, the challenge turns into asset. By eliminating gender inequality and providing opportunities for women population will helps in boosting the Indian economy and Social development.

PLAY

Mr. K. Chandrasekhar Rao,

Lecturer in English.

Let us begin the play we named as life

Freedom is the theme of the play

Let us not get excited.

Freedom is a code word for restrictions

Let us remember…

Reality has been layered

It is not easy to get the original sense

We yearn to be our own ancient selves

That we have confined to the bath room

Let us dress ourselves with civilization

You and I have to repeat

The same questions, smiles and cries

As our forerunners ….

Our utterances can be about a few things..

God, science, universe, love, war, politics…

Service, money, business and a few more..

Let us not worry if we don't get our own meaning…

Imperfections define each player in the play

రాముడు – భీముడు

డా. పి. విజయలక్ష్మి
తెలుగు అధ్యాపకులు

మన ముచ్చట్లలో ఈరోజు మా రాముడు భీముడు గురించి చెప్తాను. రాముడు భీముడు అంటే ఎవరో అనుకునేరు. మా కుటుంబాన్ని పోషిస్తూ రక్షిస్తూ అనుక్షణం మా వెన్నంటి మాకు ఆనందాన్ని పంచుతూ తమ జీవితాలను మా కోసం త్యాగం చేసిన మా ఎద్దులు. ఎద్దులు అనే మాట త్వరగా వాడాలనిపించదు. వాటి గురించి ఏం మాట్లాడాలన్నా మా రాముడు మా భీముడు అని చెప్పడం నాకు చాలా ఇష్టం. ఇంట్లో మాట్లాడుకునేటప్పుడు కూడా ఈరోజు రాముడు ఎందుకో మొండికేశాడు భీముడు ఎందుకో సరిగా గింజలు తినలేదు అని మాట్లాడుకునే వాళ్ళం. ఎవరైనా మా మాటలు వింటే అంత శ్రద్ధగా ఎవరి గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు అని ఆలకించి ఎద్దుల గురించా అని ఆశ్చర్యపోయేవాళ్ళు. అంతగా మా జీవితాలతో ముడిపడిపోయాయవి.

సుమారు ఒక సంవత్సరం కోడెదూడగా ఉన్నప్పుడు 'కోపెలమూడి' నుండి రామున్ని కొనుక్కొచ్చారు. (అది వచ్చాక పేరు పెట్టాంలెండి) అది చెంగుచెంగున గెంతులేస్తూ ఊరంతా పరిగెత్తిస్తూ ఉండేది. ఇక్కడో విషయం చెప్పాలి అది వచ్చేనాటికి సుమారు నాకు ఒక 10, 11 ఏళ్ళు ఉంటాయోమో, తమ్ముళ్ళు ఇద్దరు మరీ చిన్నవాళ్ళు. రాముడు తెల్లగా భలే ముద్దుగా ఉండేది. మూపురం మీద చిన్న మచ్చ తోక చివర నలుపు భలే అందంగా ఉండేది దానితో పాటు గంతులు వేస్తూ పరిగెత్తడం మా ముగ్గురికి భలే సరదా.

ఒకరోజు దాని తాడు పట్టుకుని పరిగెడుతూ ఉంటే అది వేగం పెంచి నన్ను ఈడ్చుకొని వెళ్ళింది. చేతులు కాళ్లు దోక్కుపోయి రక్తం వచ్చేసింది. అది చూసి నాన్న కోపంతో పసివాడైన రాముణ్ణి బాగా కొట్టాడు. తర్వాత రెండు రోజులు పాటు దాన్ని అస్సలు కట్టిన దగ్గర నుంచి ఊడదీయలేదు. నాకు పుళ్ళు నొప్పిగా ఉన్నాయి. కనుక నేను వెళ్ళలేదు. నాకు నొప్పి తగ్గి రాముడు దగ్గరికి వెళితే జీతానికి ఉన్న వ్యక్తి 'బుజమ్మా! రాముణ్ణి నీకు అస్సలు

ఇవ్వొద్దన్నారు నాన్న' అని చెప్పి వాడిని తీసుకోనివ్వలేదు. అలా రెండు రోజులు గడిచాక నాన్నను అడిగితే ఆయన ఒప్పుకోలేదు. కానీ నాకు తమ్ముళ్లకు దాన్ని తీసుకుని పరిగెత్తాలని ఆశ.

తమ్ముళ్లేమో నాన్నని అడిగే ధైర్యం చేయలేరు. ఎలా? అని బాధపడుతూ రాముడు దగ్గరకెళ్ళి "నీకు తెలుసా అమ్మకు నాన్నకు నేను చాలా ఇష్టం. నాకు చిన్న దెబ్బ తగిలిన వాళ్లకు బాధేస్తుంది. నువ్వేమో నా మాట వినకుండా నన్ను లాక్కెళ్ళావు. చూడు నా దెబ్బలు. అందుకే నాన్న నిన్ను ఇవ్వడం లేదు. నువ్వు నన్ను అలా లాక్కెళ్ళ కూడదు కదా! నువ్వు కూడా నన్ను ప్రేమగా చూసుకున్నావనుకో అప్పుడు నాన్నకు కూడా నువ్వు ఇష్టమవుతావు. సరేనా?" అంటూ ఇటువంటి అర్థాలు వచ్చే మాటలే దానితో రోజు మాట్లాడేదాన్ని. (అప్పుడు చిన్నపిల్లవు కదా ఇప్పుడు ఎలా గుర్తున్నాయి అంటూ ఆలోచించకండి మా ఎద్దుల్ని గేదెల్ని చూడడానికి ఒక వ్యక్తి ఉన్నాడు అన్నాను కదా ఆయన ఏసు మావయ్య ఆయన మా అబ్బాయి పుట్టే వరకు ఉన్నాడు చాలా పెద్ద వయసైనా ప్రాణం ఉండబట్టలేక నేను వచ్చాను అన్నప్పుడల్లా మెల్లగా ఇంటికి వస్తుండేవాడు. మా అబ్బాయిని ఎత్తుకొని ఎద్దుల దగ్గర కూర్చొని అమ్మ ముచ్చట్లు అన్ని చెప్తూ మీ అమ్మ ఇలా ఉండేది. అలా అల్లరి చేసేది అని గత జ్ఞాపకాలు అన్ని ఏమీ అర్థం చేసుకునే వయసులేని ఆరేడు నెలల నా బాబుకి చెప్తుంటే విని అవునా మావయ్య అంటూ నేను వినేదాన్ని అలా ఈ విషయాల గుర్తున్నాయి) తర్వాత తర్వాత దానికి నిజంగానే ఇంట్లోనా ప్రత్యేకత అర్థమైందో లేకపోతే దీనితో మనకెందుకులే ఒప్పుకుంటే బయటికి వెళ్ళొచ్చు. అనుకుందో కానీ ఆ రోజు నుంచి ఎప్పుడు నా వెనకాలే పరిగెత్తేది.

అలా ఒక నెల గడిచే నాటికి 'ఏటుకూరు' నుండి మరో కోడెదూడను కొనుక్కొచ్చాడు నాన్న. మొదట్లో రెండు శత్రువుల్లాగా ఉండేవి.రాను రాను మా ముగ్గురితో స్నేహం నాన్న బుజ్జగింపు వీటన్నిటితో రెండు స్నేహితులయ్యాయి. బడి నుండి రావడం చావిడి దగ్గరికి పరుగు. వెంటనే వాటితో ఆటలు ఇదే మా ముగ్గురి దినచర్య. ఒకరోజు నాన్న వాళ్ళు ఏదో

మాట్లాడుకుంటూ కోవెలమూడి నుంచి తెచ్చింది. ఏటుకూరు నుంచి తెచ్చింది. అని మాట్లాడుకుంటున్నారు. నాన్న! ఊర్ల పేరుతో రెండు కోడెల గురించి మాట్లాడుకునే బదులు రెండింటికి పేర్లు పెడితే బాగుంటుంది కదా! అని ఒక సలహా ఇస్తే ఏసు మావయ్య ఎంత సంతోషపడ్డారో. మనుషుల్నే కాదు జంతువులను కూడా అక్కున చేర్చుకోని ప్రేమించగలదు. అని వెంటనే ఏం పేర్లు పెట్టాలి అని చర్చ ప్రారంభమైంది.

రకరకాల పేర్లు చర్చ తర్వాత రాముడు లక్ష్మణుడు అని పేర్లు పెడదాం అన్న. అయితే యేసు మామ వద్దు వద్దు అన్నాడు. రాముడు లక్ష్మణుడు అన్నదమ్ములవుతారు. కనుక అది వద్దు అన్నాడు. రాముడు భీముడు అని పెడదాం అన్నాడు. రాముడు లక్ష్మణులు అన్నదమ్ములు కదా ఆ పేర్లు ఎందుకు వద్దు అంటే రాముడు భీముడు స్నేహితులు నేను మీ నాన్న లాగా అన్నారు. అయితే అన్నదమ్ములులో ఏనాటికైనా స్వార్థం వస్తుంది కానీ స్నేహితుల మధ్య స్వార్థం రాదు అందుకే ఇవి రెండు స్నేహితుల్లాగా ఉండాలని రాముడు భీముడు పెడదామన్నాడు. ఇక్కడ ఈ మాట చెప్పేటప్పుడు నాకు ఒక విషయం గుర్తొస్తుంది. అది ఈ సందర్భంలో చెప్తేనే బాగుంటుంది అనుకుంటున్నాను. ఒకరోజు నేను ఆడుకుంటూ ఉన్నప్పుడు అమ్మ నన్ను కేకేసి యేసు మామను అన్నానికి పిలువు అని చెప్పింది. ఏసు మామ అన్నం తినడానికి అమ్మ రమ్మంటుంది అని పిలిచాను. అప్పుడే ఈ కోడెల్ని కడుగుతూ అయినాక వస్తాను, అన్నాడు. అమ్మ పదేపదే కేక వేస్తుంది పిలవమని. నా ఆటలకు అమ్మ కేకలు ఇబ్బందిగా అనిపించి కోపంగా 'ఏసాయ్ అమ్మ అన్నానికి పిలుస్తుంది' అని ఆటల్లో పడ్డాను. ఇంతలో నాన్న పొలం నుంచి వచ్చి గాబు దగ్గర కాళ్ళు కడుక్కుంటూ నేను అన్నమాట విన్నాడు. ఇంతలో ఏసుమామ వచ్చి లోపలికి వెళ్ళాడు. నాన్న కోపంగా నా దగ్గరికి వచ్చి 'ఇప్పుడు ఏమనిపిలిచావు?' అని అడిగాడు. 'ఏసాయ్ అమ్మ అన్నానికి పిలుస్తుంది' అన్నాను అని ఆడుకుంటూనే చెప్పాను. వెంటనే నాన్న నన్ను రెక్క పట్టి లేపి 'అమ్మ ఆయన్ని ఏమంటుంది' అని అడిగాడు 'అన్నయ్య' అంటుంది. 'నన్ను ఏమని పిలుస్తాడు?' అంటే 'బావ అంటాడు' అన్నాను. 'మరి తాతని ఏమంటారు' అంటే 'బాబాయి' అని, 'మరి నిన్ను ఏమని పిలుస్తాడు' అని అన్నాడు. 'బుజ్జమ్మ' అంటాడు. అని సమాధానాలు వెంట వెంటనే నవ్వుతూ చెప్పాను. మరి మేము ఎవ్వరము మావను అలా

పిలవగా నువ్వు వినలేదు కదా! మరి నువ్వు చిన్న పెద్ద తేడా లేకుండా మర్యాద లేకుండా అలా పిలవచ్చా? అంటూ కొంచెం గట్టిగా అడిగేసరికి నాన్నకు కోపం వచ్చింది అని అర్థమై మెల్లగా అందరూ పిలుస్తారు గదా! అన్నాను. అందరూ పిలిస్తే పిలిచారు మేము ఎవరైనా పిలుస్తున్నామా? వయసులో నాకన్నా పెద్దవాడు అలా పిలవచ్చా? తప్పు కదా! మరోసారి ఎవరినైనా ఇలా పిలవకూడదు అని భయం ఉండాలి అంటే ఈ ఎండలో నేను వచ్చి చెప్పే వరకు నుంచో అని నిలబెట్టేసాడు ఎండలో బిక్క మొహం వేసుకుని అలాగే నిలబడ్డాను. ఏసు మామా అన్నం తిని వెళుతూ బుజ్జమ్మా! ఎండలో ఏంటి నీడలో ఆడుకో అంటూ వెళ్ళిపోయాడు. నాన్న ఎక్కడకో వెళ్లిపోయాడు. నా విషయం మర్చిపోయాడు పొలానికి బయలుదేరి పోతూ యేసుమామ మంచినీళ్లు తాటికాయ కోసం ఇంట్లోకి వస్తూ బోసమ్మా! పిల్ల ఎండలో ఉంది రమ్మంటే రావడం లేదు. అని కేకేశాడు. వెంటనే అమ్మ జరిగిన విషయం చెప్తే వెంటనే నన్ను ఎత్తుకుని నీళ్ళ గాబులో నిలబెట్టి కాసేపటికి తీసి చూస్తే అప్పటికే అరికాళ్ళు కంది కొంచెం బొబ్బలు తేలాయి. ఏసు మామ వాటికి కొబ్బరి నూనె రాస్తున్నాడు. అప్పుడు నాన్న వచ్చి ఏమైంది అంటూ కంగారు పడుతుంటే చిన్నోడా! (నాన్నను అందరు అలాగే పిలిచేవాళ్ళు) నీకు అసలు బుద్ధుందా పసి దాన్ని ఎండలో నిలబెట్టి వెళ్ళిపోతావా? అంటూ అరవడం మొదలుపెట్టాడు. అక్కడ యజమానితో మాట్లాడుతున్నాను అనేది కొంచెం కూడా లేదు. నాన్న కూడా అది కాదు బావా ఇప్పుడే చెప్పకపోతే పెద్దయ్యాక ఎదుటి వాళ్ళతో ఎలా మాట్లాడాలో రాకపోతే అత్తింట్లో ఇబ్బందులు పడుతుంది అందుకని నాన్చుతూ చెప్తున్నాడు. ఇక్కడ నేను జీతం ఇచ్చే యజమానిని పనివాడికి సమాధానం చెప్పాలా? అనే ఆలోచన నాన్నకు కూడా లేదు. నేను ఆశ్చర్యంగా ఇద్దరినీ చూస్తున్నా. ఇద్దరు నన్ను చూసి ఏడుస్తున్నారు. కాసేపటికి నేను లేచి ఆటల్లో పడిపోయాను. కానీ నాన్న, ఏసు మామ ఈ విషయం గురించి చాలా రోజులు మాట్లాడుకోలేదని అమ్మ చెప్పింది. ఇది ఎందుకు మధ్యలో చెప్పానంటే కులం కాని, యజమాని పనివాడు అనే అంశాలు ఏవి కూడా ఏసు మామ, నాన్న మధ్యలో ఉండేవి కాదు. మాకు బాగా ఊహ తెలిసాక కూడా అలాగే చూశాం. వ్యవసాయం తగ్గి ఎద్దుల వ్యవసాయం మానేశాక కూడా ఇద్దరూ కలిసి పనులకు వెళ్లేవాళ్లు రోజు కలిసి మాట్లాడుకునే వాళ్ళు. ఏసు మామ వాళ్ళ అబ్బాయిలు నాకన్నా చాలా పెద్దవాళ్ళు. నేను

చదువుకునేటప్పుడే గవర్నమెంట్ పోస్టుల్లో కూడా చేరారు అయినా ఎలాంటి భేష జాలు లేకుండా.

మామా, ఆయన భార్య ఇద్దరూ మా ఇంటి చుట్టూ తిరుగుతూ ఉండేవాళ్ళు మామ ఆయన భార్య నేను చెప్పిన చాలా విషయాలు అప్పుడప్పుడు నాతో మా పిల్లలతో చెప్తుంటే విని గుర్తుంచుకున్నవి. స్నేహానికి ఏది ఆటంకాలు కావు అనేది వాళ్ళిద్దర్నీ చూస్తే అర్థమయ్యేది అలాగే నాన్న నాకు మంచి వ్యక్తిత్వా నిర్మాత అనేది నా నమ్మకం. లేకపోతే ఆ కోడలకు ముందు వచ్చిందానికి రాముడు తర్వాత వచ్చిన దానికి భీముడు అని పేరు పెట్టిన రోజు వాటి ఎదురుగా వాటి పేర్లు చదువుతూ ఆ పేరుతో పిలిస్తే పలికేదాకా అలవాటు చేసాం బడిలో పిల్లలందరికీ మా కోడలు పేరు పెట్టి పిలిస్తే పలుకుతాయి అంటే నమ్మే వాళ్ళు కాదు అందుకని వాళ్ళని ఆవిడ దగ్గరికి తీసుకొచ్చి మరీ చూపించే వాళ్ళ అప్పటి రోజులకు ఊళ్లో అది చాలా ఆశ్చర్యంగా చెప్పుకునే వాళ్ళు మేము మాత్రం చాలా గర్వంగా చూసుకునేవాళ్ళం మాకు మాత్రం చాలా గర్వంగా ఉండేది.

నాకు ప్రతి 15 పదిహేను రోజులకి అమ్మమ్మ గోరింటాకు పెట్టేది. మా తమ్ముడు ఒకరోజు అక్క గోరింటాకు రాముడికి భీముడికి కూడా పెడదామా అన్నాడు. ఇక అంతే ఆలోచన వచ్చింది తడువుగా ఇంకా రుబ్బుతూనే ఉన్న గోరింటాకును తీసుకెళ్లి రాముడి ముఖాన బొట్టు లాగా పెట్టాం. అది చల్లగా ఉంటుంది కదా భీముడికి పెట్టెలోపు నేలకేసిరుద్ది తుడి చేసుకుంది. అయ్యో! ఎలాగ అనుకుంటూ భీముణ్ణి మాత్రం కొంచెం సేపు ముగ్గురం కలిసి కదలకుండా పట్టుకున్నాం. తర్వాత అది కూడా తుడిచేసుకుందనుకోండి. అయినా ఇంతలోపులే అది ఎర్రగా అయింది. అది చూసి మాకు భలే సంతోషమేసింది. నాన్న, మా తాత అందరూ భలే ఉందని సంతోషపడ్డారు. నేను పండిన చేతుల్ని రాముడికి చూపిస్తూ చాలా రోజులు నీకు ఇలాగే ఉండేది. నువ్వే తుడిచేసుకున్నావ్ అని, భీముడు చక్కగా పెట్టించుకున్నాడు మంచోడని ముద్దు పెడుతూ రాముని దగ్గరకు వెళ్ళకుండా భీముడు దగ్గరే ఉండేవాళ్ళం. అది చూసి తాత కుడా నా చేతులు చూపిస్తూ నాలాగే చెప్పేవాడు. నువ్వు

కూడా పెట్టుకుంటే ఇలాగే ముద్దుగా పండేదని. దీనంగా చూసే దాని దగ్గరికి వెళ్తే సంతోషంతో గంతులు వేసేది. మళ్ళీ అందరం కలిసి పరుగులు పెట్టేవాళ్ళం. మళ్ళీ గోరింటాకు రుబ్బుకున్నప్పుడు కొంచెం ఇబ్బంది పడిన రెండు ఉంచుకున్నాయి. ముఖాన చిన్న చుక్కగా బొట్టు పెట్టినట్లుగా ఉండేది. తర్వాత నుంచి గోరింటాకు రుబ్బినప్పుడల్లా రెండింటిని ఎండు గడ్డి వేసి బాగా రుద్ది కడిగి గోరింటాకు పెట్టడం మా చేతులు చూసుకోవడానికి ఆత్రపడినట్టే వాటికి ఎలా పండిందో అని ఆత్రపడి నిద్ర మంచం నుంచి దిగడమే చావిడికి పరిగెత్తడం చూసి సంతోషపడడం. వాటికి మా చేతులు చూపి అవి నాకుతుంటే సంబర పడడం ఎంతగా అలవాటు పడ్డాము అంటే అవి ఎద్దులని మరిచిపోయి స్నేహితులలాగా అన్ని విషయాలు వాటితో మాట్లాడేదాన్ని అలా అవి చనిపోయేంతవరకు మాట్లాడాను. అందరూ చూసి నువ్వు గోరింటాకు పెట్టుకున్నావని వాడికి పెట్టావు రోజు పూలు పెట్టుకుంటావుగా వాటికి పెట్టు అంటూ ఎగతాళి చేసేవారు. అప్పుడు చాలా తెలివి ఉండేది లే. అబ్బాయిలు పూలు పెట్టుకోరు అందుకే మా రాముడు భీముడికి పెట్టడం లేదు అమ్మాయిలైతే పెట్టేదాన్ని అంటూ తల బిరుసు సమాధానం ఇచ్చేదాన్ని.అందరూ ఇంత గడుగ్గాయో అంటూ మాట్లాడుకోనేవారు.

వాటిని వ్యవసాయానికి తయారు చేయాలి కదా అని కాడి పండగ చేశారు. ఆరోజు వాటిని చక్కగా కడిగి పసుపు, బొట్టు పెట్టి బరువు లేకుండా చేయించిన కొత్త కాడికి కూడా పసుపు రాసి బొట్లు పెట్టి నా చేత వాటి మీద కాడి వేయించి కొబ్బరికాయ కొట్టించారు. ఆడపిల్లగా ఇప్పటికీ అలాంటి అన్ని పనులు నాచేతే చేయిస్తారు అది ఆచారం మరి. ఆరోజు పిల్లలను పాఠశాలకు పంపించిన మొదటిరోజు ఏవిధంగా అక్షరాభ్యాసము వంటి కార్యక్రమాలు చేస్తామో అదేవిధంగా రాముడు భీముడి కాడి పండుగ కుడా ఆర్భాటంగా చేసారు. మాకు అదేదో గొప్ప పండుగలా అనిపించింది. కాని సపోలం నుంచి తిరిగి వచ్చాక చూస్తే రాముడి భీముడి మెడంతా ఎర్రగా కందిపోయి, అవి చాలా బాధ పడుతున్నాయి. అది చూసి మేము ఒకటే ఏడుపు. చెయ్యి పెడితే చాలు అవి చాలా బాధపడుతున్నాయి వెంటనే నాన్న అయోడెక్స్ తెప్పించి రాస్సారు తరువాత కొద్ది రోజులకు అవి అలవాటు పడిపోయాయి. ప్రతి సంక్రాంతికి

వాటిని అద్దాల పట్టెళ్లు, మువ్వలు, నడుము పట్టెళ్ళు, బంతిపూలు మొదలైన వాటితో అలంకరించి ఊరంతా తిప్పే వాళ్ళం. పోటిలో ఎప్పుడు వాటికి మొదటి బహుమతి వచ్చేది. ఆరోజు మాకు బోలెడంత సంతోషం. ఆ బహుమతులు బడికి తీసుకు పోయి గర్వంగా చూపించేవాళ్ళం. అలా అవి రెండు మాకోసం వ్యవసాయం లో సాయం చేస్తూ, గెలుపులతో మాకు సంతోషాలను కలిగిస్తూ మాతో పాటే ఎదుగుతూ ఉన్నాయి.

ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి. మా ఇల్లు ఊరిబయట ఉండేది. మా ఇల్లే చివరిది. ఒకసారి నాన్న మిరపకాయలు, ప్రత్తి రెండూఒకే రోజు అమ్మి 2 లక్షల డబ్బు తీసుకొని వచ్చాడు. 1986 ప్రాంతంలో 2 లక్షలు అంటే చాలా ఎక్కువే కదా. తరువాతి రోజు అనుకోకుండా నాన్న వేరే ఊరు వెళ్ళవలసి వచ్చింది. రాత్రికి ఇంట్లో అమ్మ, నేను, తమ్ముళ్ళు మాత్రమే ఉన్నాము. డబ్బు ఉంది. అప్పట్లో దొంగతనాలు ఎక్కువా జగుతుండేవి. అర్ధరాత్రి ఎవరో ఇద్దరు మా ఇంటికి వచ్చి తలుపు కొడుతున్నారు. మేము చాలా భయపడుతున్నాము. తలుపులు పగల కొట్టేటట్టున్నారు. ఏం చెయ్యాలో తెలియక అమ్మ కూడా ఏడుస్తుంది. మా తమ్ముడు కిటికీలోనుండి రాముడు భీముడు అంటూ గట్టిగా పిలిస్తే అవి తాళ్ళు తెంచుకొని వచ్చి ఆదొంగాలను తరిమి కొట్టాయి. అంతే కాకుండా తెల్లారే వరకు అవి ఇంటికి మాకు కావలి ఉండి రక్షించాయి. నాన్న వచ్చాక విషయం తెలుసుకొని ముందు భయపడినా తరువాత రాముడి భీముడి సాయానికి సంతోష పడ్డాడు. అవి చాలా ఏళ్ళు మాకు వ్యవసాయం లో సాయం చేసాయి. వాటిని కొనడానికి మొదట్లో చాలా మందే వచ్చారు కాని అప్పుడు నాన్న అమ్మలేదు . ఎప్పటికి అమ్మను అని చెప్పేవారు. కాల క్రమంలో ఒకదానికి 'నుసిమిరి'(ఒక రకమైన చర్మ వ్యాది) అనేది వచ్చింది. కనుక దానిని కొనడానికి ఎవరు త్వరగా ముందుకు రారు. ఆవ్యాధి రావడం కుడా ఒక అదృష్టమే అనేవారు నాన్న. ఎందుకూ అంటే ఎవరైనా మంచి ధర పెడితే నేనున్న పరిస్థితిలో అమ్మేెక్క ఆలోచన వచ్చేదేమో ఇప్పుడు ఆ భయం లేదు. ఎప్పటికి ఇవి నాతోనే ఉంటాయి కదా! అని చెప్పేవారు. మా అదృష్టమో, లేక వాటి అదృష్టమో కాని అవి మరణించే వరకు మాతోనే ఉన్నాయి. మొదట భీముడు చనిపోయాడు. సాధారణంగాపల్లె టూర్లో ఏదైనా జంతువు చనిపోతే 'యెట్టి' వారికి ఇస్తారు. వారు దాని

చర్మాన్ని వొలిచి తీసుకుంటారు. కాని నాన్న బీముడి శరీరాన్ని మా చేలో ఉంచారు. తరువాత కొద్ది రోజులకే రాముడు కుడా చనిపోతే బీముడి ప్రక్కనే దానిని ఉంచారు. అనుకోకుండా అదే చేను నాకు పసుపుకుంకుమల క్రింద కానుకగా ఇచ్చారు. ఆ చేనుకి వెళ్ళినప్పుడల్లా ఒకసారి రాముడు బీముడిని తలుచుకొని గతాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూ ఉంటాను. జంతువులే ఐనప్పటికీ ఉహ తెలిసిన నాటి నుండి ఉపిరి పోయేటంత వరకు మాతోనే ఉండి మాకుటుంబానికి చేయూతనిచ్చిన ఆప్తులు మా రాముడు భీముడు.

మా రాముడు భీముడు లతో తాతయ్య(మద్యలో) నాన్న (ఎడమ వైపు) పెద్దనాన్న (కుడి వైపు) తమ్ముళ్లు

ధ్రువ తారలు

డా. డి. ధాత్రికుమారి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

కథనరంగంలో అలుపెరుగని

పోరాట 'యోధురాండ్రు'

భరత మాత 'వీర పుత్రికలు'

ఝాన్సీ, రుద్రమలు

మహిళా విద్య కై

అహర్నిశలు పరితపించిన

'మొదటి మహిళా ఉపాధ్యాయురాలు'

'అపర సరస్వతి'

'సావిత్రి బాయి పూలే'

నిరాశ్రయులకు, నిస్సహాయులకు 'పెన్నిధి'

మానవ సేవకు మారుపేరు

'విశ్వమాత' 'మదర్ థెరిసా'

తన పాలనతో

ప్రపంచాన్ని మెప్పించిన 'ధీశాలి'

మన 'ఏకైక మహిళా ప్రధాని'

‘ఇందిరా గాంధీ’

మిస్సైల్ జగత్తులో చెలరేగిన 'అగ్ని కణం'

వినువీధిలో భారత ఖ్యాతిని

జ్వలింపజేసిన 'అగ్నిపుత్రి'

టెస్సీ థామస్

తన కవనంతో విశ్వవిఖ్యాతి గాంచిన

'భారత కోకిల'

స్వతంత్ర భారత తొలి 'మహిళా గవర్నర్’

‘సరోజినీ నాయుడు’

ఏ కాలమైనా, ఏ రంగమైనా

అనితర సాధ్యం నా మార్గం అంటూ

విజయపథంలో నిలిచి ధ్రువ తారలైన

మహిళా మణులు ఎందరో మరెందరో

కలం కదిపినా, కాలు కదిపినా

మహిళలందరికీ ఆదర్శప్రాయమై

మహిళా సాధికారతకు

నిలువెత్తు రూపమైన

మహిళా మణులందరికీ

మనః పూర్వక అంజలి!

ప్రణవాంజలి!!

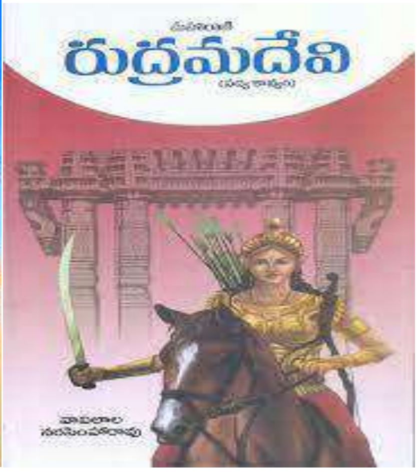

ప్రపంచ భాషా కుటుంబాలు, తెలుగుతో సంబంద బాంధవ్యాలు – ఒక పరిశీలన

డా. యస్. దివిజాదేవి

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

భాష : సకల జంతు ప్రపంచం నుండి మనిషిని వేరు చేసి చూపేది భాష. మనిషి మాత్రమే తన భావాన్ని భాష రూపంలో వ్యక్తం చేయగలడు. ఆదిమ సమాజంలో మానవుడు సైగల ద్వారా శబ్దాల ద్వారా భావాల్ని వ్యక్తం చేసేవాడు. తర్వాత కాలంలో శబ్దాలకు ప్రత్యేక అర్థాలు కల్పించుకుంటూ భాషను ఏర్పరచుకోగలిగాడు. మౌఖిక మైన భాషకు కాలక్రమేణా లిపిని కూడా ఏర్పాటు చేసుకోగలిగాడు. సమాజం పెరిగే కొద్దీ, సమాజ అవసరాలకు, మానవ ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా భాషా నిర్మాణం రూపొందుతూ వచ్చింది.

భాషా కుటుంబము అంటే ఒక ప్రాచీన భాష కాలంతోటి మారిపోయి కొత్త భాషలను సృష్టిస్తుంది. ఈ భాషలు ఒకే భాష నుంచి వచ్చాయి కాబట్టి వీటిని భాషా కుటుంబము అని భాషావేత్తలు పిలుస్తారు. ఆ కుటుంబానికి మూలమైన భాషను ఆది భాష, మూలభాష లేదా ప్రోటో- భాష అనీ పిలుస్తారు.

చారిత్రక, రాజకీయ, వాణిజ్య, వ్యాపార, సాంస్కృతిక, సాహిత్య మొదలైన వాటి ప్రభావాల వల్ల ఒక భాషలో అన్యభాషా పదాలు విరివిగా ప్రవేశిస్తాయి.

ఒకే కుటుంబానికి చెందిన భాషలలో ఒకే పదము చిన్న చిన్న మార్పులతో వేర్వేరు రూపములలో కనిపిస్తుంది.

ఉదా: తండ్రి అనే అర్థంలో సంస్కృతంలో పితృ అని, జంటూ భాషలో పిత అనీ, లాటిన్ భాషలో పేతర్ అనీ, జర్మన్ భాషలో ఫాటిర్, అనీ, పారశీక భాషలో పిదర్ అనీ, ఇంగ్లీష్ లో ఫాదర్ అనీ రూపాలు ఉన్నాయి. వీటి లోని సామ్యాన్ని చూసినప్పుడు ఈ భాష లన్నీ ఏదో ఒక ప్రాచీన భాష నుండి పుట్టినట్లు అర్థమవుతుంది. ఈ విధంగా ఏయే భాషలలో ఒకే అర్థాన్ని సూచించే పరస్పర

సన్నిహితత్వము గల పదాలు ఉన్నాయో పరిశీలించి వాటిని ఒకే భాషా కుటుంబంగా నిర్ణయించారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రస్తుతం దాదాపు 6000 కు పైగా భాషలు ఉన్నాయి.

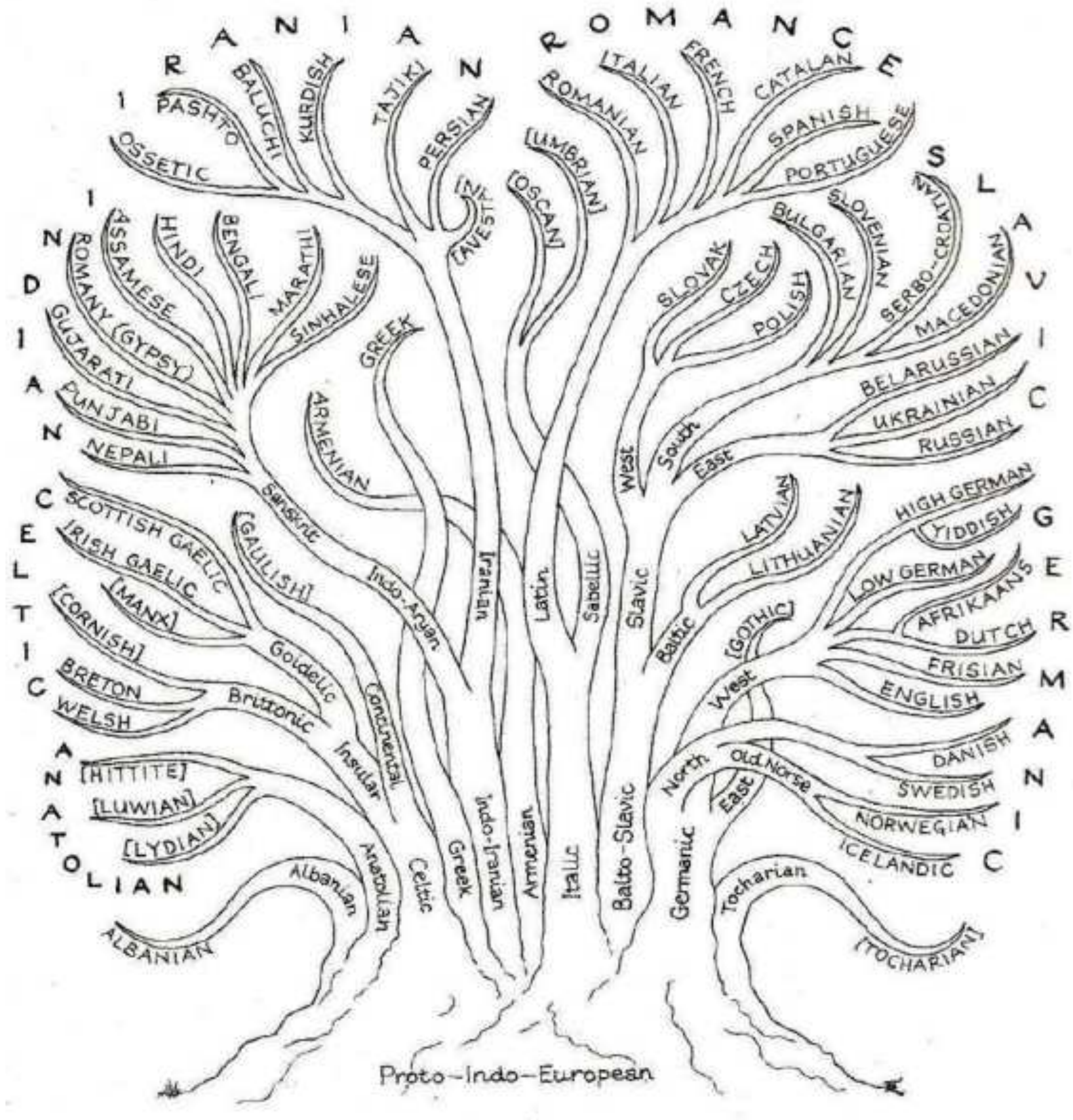

Family tree of the Indo-European languages

భాషలో ప్రధానంగా సర్వనామాలు (Pronoun) సంఖ్యా వాచకాలు (Numerical), క్రియలు (Verbs) వంటి ప్రాథమిక పదజాలం ఒకే రకంగా ఉంటే ఆయా భాషల్ని ఒకే కుటుంబంగా పరిగణిస్తారు. ఒకే కుటుంబానికి చెందిన భాషలలో వాక్య నిర్మాణ పద్ధతులలో దగ్గరి పోలికలు ఉంటాయి. ఈ పోలికల ఆధారంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న భాషల్ని భాషా శాస్త్రజ్ఞులు కొన్ని కుటుంబాలుగా విభజించారు. ప్రపంచ భాషల్లో చాలా వరకు ఇతర భాషలతో బంధుత్వం ఉంటుంది.

❖ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 142 భాషా కుటుంబాలున్నాయి. వేరే ఏ ఇతర భాషలతో సంబంధం లేని భాషలు కొన్ని ఉన్నాయి. వీటిని ఒంటరి భాషలంటారు. వీటి భాషా కుటుంబంలో ఇదొక్క భాషే ఉంటుందన్నమాట. ఉదా. బాస్క్ భాష అలాంటిదే.

వీటిలో ముఖ్యమైనవి 22 కుటుంబాలు. వీటిలో ప్రాధానమైనవి 10 కుటుంబాలు.

ప్రపంచ భాషా కుటుంబాల జాబితా

భాషా కుటుంబం	భాష
ఇండో-యూరోపియన్ కుటుంబం	ఇంగ్లీష్, రష్యన్ మరియు హిందీ
చైనా-టిబెటన్ కుటుంబం	మాండరిన్, బోడో మరియు ఇతర చైనీస్ భాషలు మరియు టిబెటన్
ఆఫ్రో-ఏషియాటిక్ కుటుంబం	అరబిక్, సోమాలి, హిబ్రూ, స్వాహిలి మరియు జులు
మలేయో-పాలినేషియన్ భాషల కుటుంబం	ఇండోనేషియా, మలయ్, తగలోగ్ మరియు పసిఫిక్ అంతటా మాట్లాడే వందలాది ఇతర భాషలు
ద్రావిడ కుటుంబం	తెలుగు, తమిళం, కన్నడ, మలయాళం మొ.
ఆస్ట్రోనేషియన్	మలయ్ (ఇండోనేషియా మరియు మలేషియన్), జావానీస్ మరియు ఫిలిపినో (తగలోగ్)
ఆల్టైక్	టర్కిక్, మంగోలిక్, తుంగుసిక్, కొరియన్ మరియు జపోనిక్
ఆస్ట్రో-ఏషియాటిక్	ఖ్మెరిక్, బహ్నరిక్, మోనిక్, కటుయిక్, పెరిక్, ఖ్ముయిక్, పలాంగ్-వా, ఖాసిక్, వియెటిక్, అస్లియన్, నికోబరీస్, ఖేర్వారియన్, కోర్కు, ఖరియా-జువాంగ్ మరియు కోరాపుట్
తై-కడై	ఫ్లై, క్రా, కామ్-సుయి, తాయ్ మరియు ఓంగ్ బీ
నైజర్-కాంగో	యోరుబా, ఇగ్బో, ఫూలా మరియు షోనా

ఇందులో అయిదు ప్రధాన భాషా కుటుంబాలకు చెందిన భాషలు భారతదేశంలో ఉన్నాయి. అవి

1. ఇండో – యూరోపియస్ భాషా కుటుంబం
2. టిబెటో – బర్మన్ భాషా కుటుంబం
3. ద్రావిడ భాషా కుటుంబం
4. ఆస్ట్రో – ఏషియాటిక్ భాషా కుటుంబం
5. సెమిటో హామిటిక్ - భాషా కుటుంబం

1.ఇండో యూరోపియస్ భాషా కుటుంబం : ఇది ప్రపంచంలో అతి పెద్ద భాషా కుటుంబం. ప్రపంచ జనాభాలో 46% మంది ఇండో యూరోపియస్ భాషను మొదటి భాష గా మాట్లాడుతున్నారు. దాదాపు 250 యూరోపియస్ భాషలు (ఇంగ్లీష్, ఫ్రెంచ్, పోర్చుగీస్, రష్యస్, డచ్, స్పానిష్), దక్షిణాసియా భాషలు (ఆఫ్ఘనిస్థాస్, బంగ్లాదేశ్, భూటాస్, భారత్, మాల్దీవులు, నేపాల్, పాకిస్తాస్ – హిందీ, ఉర్దూ, బెంగాలీ, పంజాబీ....) 195 మొత్తం 445 ఇండో యూరోపియస్ భాషలు ఉన్నాయి. వీటిలో పది ఉప కుటుంబాలు ఉన్నాయి.

ఇందులో ఇండో ఆర్యస్ లేదా హిందార్వ్య భాషా కుటుంబం ఒకటి. ఈ ఉప కుటుంబానికి చెందిన భాషలు ఉత్తర భారత దేశం అంతా విస్తరించి ఉన్నాయి. వీటిలో సంస్కృతం, ప్రాకృతం, పాళీ, అపభ్రంశ (వ్యాకరణేతర భాష అని అర్థం ఇది ప్రాచీన ఆధునిక భాషలకు link అని చెప్పవచ్చు) మరియు నవీన ఉత్తరదేశ భాషలు ముఖ్యమైనవి. వైదిక సంస్కృతమే కాల క్రమంలో లౌకిక సంస్కృతంగా పరిణమించింది. కాళిదాసాదులది లౌకిక సాహిత్యమే.

లౌకిక సాహిత్యంలో వర్ణాగమం, వర్ణాదేశం, వర్ణలోపం, వర్ణ వ్యత్యయం మొదలైన వాటితో ప్రాకృత భాషలు ఏర్పడ్డాయని భాషా శాస్త్ర వేత్తల అభిప్రాయం. ఈ ప్రాకృతాలు ఆరు రకాలు. 1. శౌరసేని 2. మాగధి 3. అర్ధ మాగధి 4. పైశాచి 5. చూళికా పైశాచి 6. మహారాష్ట్ర ప్రాకృతం అని ఆరు రకాలు. బౌద్ధ వాఙ్మయం లోని త్రిపిటకాలు, జాతక కథలు లాంటి వాటిల్లో అక్కడక్కడా ప్రాకృత భాషా పద ప్రయోగాలు ఉన్నాయి. పైశాచి భాషలోనే **గుణాడ్యుడు బృహత్ కథ** రాయగా, ప్రాకృత భాషలో **హాలుడు గాథాసప్తశతి** ని రచించాడు.

ప్రాకృత భాషా భేదాన్నే పాళీ భాష అంటారు. బుద్ధుని బోధనలు, త్రిపిటకాలు పాళీ భాషలోనే ఉన్నాయి. (బీహార్ ప్రాంతం).

అపభ్రంశ భాషల నుండే ఆధునిక ఉత్తరాది భాషలు ఏర్పడ్డాయి. అవి హిందీ, ఉర్దూ, బెంగాలీ, పంజాబీ, గుజరాతీ, మరాఠీ, రాజస్థానీ, అస్సామి, ఒరియా, కాశ్మీరీ, కొంకణి, నేపాలీ, సింధీ, సింహళ మొదలైనవి.

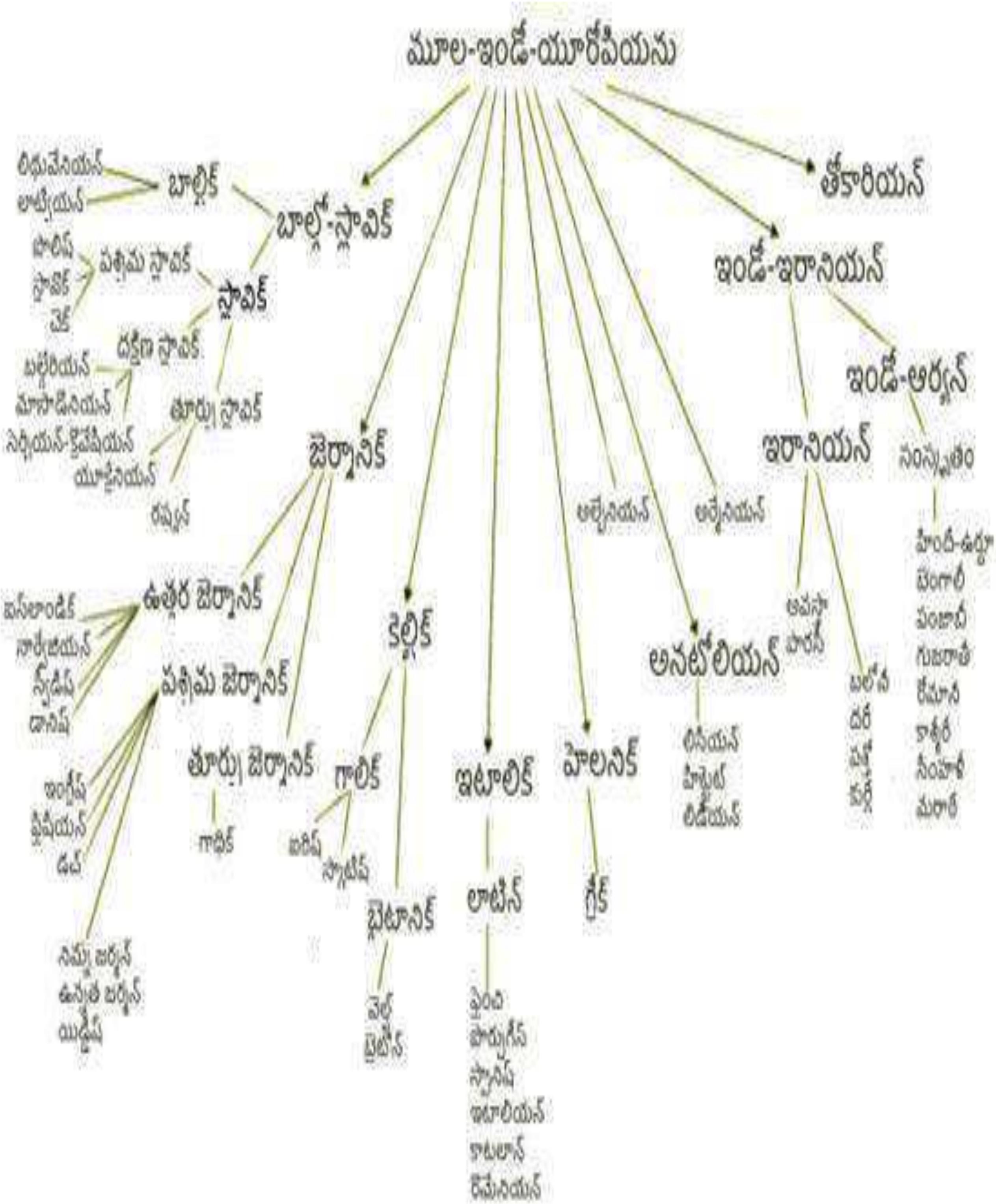
మూల-ఇండో-యూరోపియను
బాల్టో-స్లావిక్
బాల్టిక్
లిథువేనియన్
లాట్వియన్
స్లావిక్
పశ్చిమ స్లావిక్
పోలిష్
స్లోవాక్
చెక్
దక్షిణ స్లావిక్
బల్గేరియన్
మాసిడోనియన్
సెర్బియన్-క్రొయేషియన్
తూర్పు స్లావిక్
యుక్రేనియన్
రష్యన్
తోకారియన్
ఇండో-ఇరానియన్
ఇండో-ఆర్యన్
ఇరానియన్
సంస్కృతం
హిందీ-ఉర్దూ
బెంగాలీ
పంజాబీ
గుజరాతీ
రోమాని
కాశ్మీరీ
సింహాళీ
మరాఠీ
అవెస్తా
పారసీ
బలోచి
దరి
పష్తో
కుర్దీ
జర్మానిక్
ఉత్తర జర్మానిక్
ఐస్‌లాండిక్
నార్వేజియన్
స్వీడిష్
డానిష్
పశ్చిమ జర్మానిక్
ఇంగ్లీష్
ఫ్లెమిష్
డచ్
నిమ్న జర్మన్
ఉన్నత జర్మన్
యిడ్డిష్
తూర్పు జర్మానిక్
గాథిక్
కెల్టిక్
గాలిక్
ఐరిష్
స్కాటిష్
బ్రైటానిక్
వెల్ష్
బ్రెటోన్
ఇటాలిక్
లాటిన్
ఫ్రెంచి
పోర్చుగీస్
స్పానిష్
ఇటాలియన్
కాటలాన్
రొమేనియన్
హెలనిక్
గ్రీక్
అల్బేనియన్
అర్మేనియన్
అనటోలియన్
లిసియన్
హిట్టైట్
లిడియన్

Dravidian Family of Languages (ద్రావిడ భాషా కుటుంబం)

మూలద్రావిడ భాషా కుటుంబానికి చెందిన భాషలే ద్రావిడ భాషలు. సాధారణంగా దక్షిణభారతదేశము, శ్రీలంక, పాకిస్తాన్, నేపాల్, బంగ్లాదేశ్,తూర్పు,మధ్య భారతదేశము, ఆఫ్ఘానిస్తాన్, ఇరాన్లలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో మాట్లాడే భాషలు దాదాపు 32 భాషలు ఈ వర్గానికి చెందుతాయి. ఇక్కడే కాకుండా యునైటెడ్ కింగ్డం, అమెరికా, కెనడా, మలేషియా, సింగపూర్ లలో కూడా ద్రావిడ భాషలు మాట్లాడే జనాభా చెప్పుకోదగిన సంఖ్యలో ఉన్నారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 25 కోట్లమంది ప్రజలు ద్రావిడ భాషలను మాట్లాడుతారు. ఈ భాషలు మిగిలిన యే భాషా కుటుంబానికి కూడా సంబంధము లేకుండా ప్రత్యేకముగా ఉన్నాయి.

ద్రావిడ బాషా కుటుంబాన్ని నాలుగు వర్గాలుగా విభజించారు. అవి-

1. దక్షిణ ద్రావిడ భాషా కుటుంబం
2. దక్షిణ మధ్య ద్రావిడ భాషా కుటుంబం
3. మధ్య ద్రావిడ భాషా కుటుంబం
4. ఉత్తర ద్రావిడ భాషా కుటుంబం

దక్షిణ ద్రావిడ భాషా కుటుంబం	దక్షిణ మధ్య ద్రావిడ భాషా కుటుంబం	మధ్య ద్రావిడ భాషా కుటుంబం	ఉత్తర ద్రావిడ భాషా కుటుంబం
కన్నడం	తెలుగు	గదబ	బ్రహుయి (పాకిస్తాన్లో మాట్లాడే ఏకైక ద్రావిడ భాష. బలూచిస్తాన్ ప్రాంతంలో మాట్లాడతారు)
మళయాళం	అబుజ్ మరియ	కొలామి	కూరుఖ్ లేదా కుడఖ్/కుడుఖ్

తమిళం	గోండి	నాయికి	మాల్తో
బడగ	కుఇ	ఒల్లరి	
బళ్లారి	కువి	పర్జి	
ఇరుళ	కొండ		
తోడ	కోయ		
తుళు	మండ		
కణిక్కరణ్	పెంగో		
కొడవ భాష (కొడగు)			
కొరగ			
కోట			
కుఋంబ			
పళియన్			

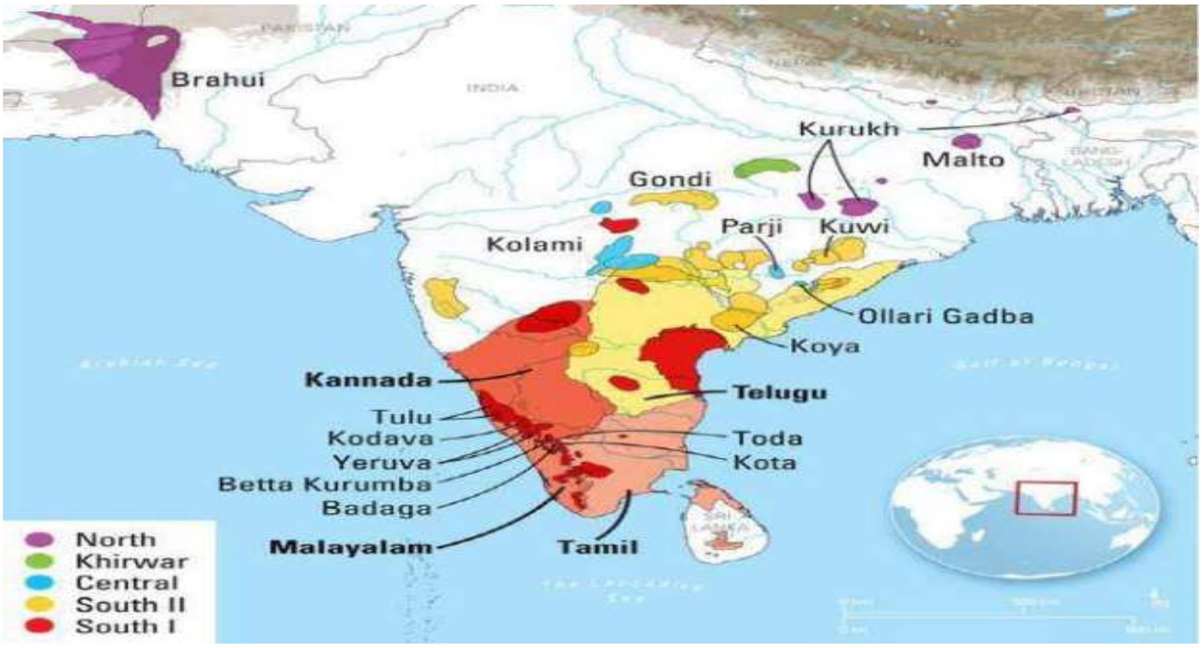

ఇవన్నీ మూల ద్రావిడ భాష నుండి వేరయ్యాయి. ఈ ద్రావిడ భాషలలో సాహిత్య, లిపి విశేషాలు కలిగి ఉన్నవాటిని నాగరిక భాషాలని, లేని వాటిని అనాగరిక భాషలని అంటారు.

తెలుగు తమిళం, కన్నడం, మలయాళం, తుళు, కొడగు అనేవి నాగరిక భాషలు. వీటిలో తుళు, కొడగు ల సాహిత్యం అంతగా లేదు.

Why is Telugu said to be a Dravidian Language (తెలుగును ద్రావిడ భాష అని ఎందుకు అంటారు)

ఇంతకుముందు భారతీయ భాషలకు మూలం సంస్కృతం అనుకునేవారు. అందుకే "జనని సంస్కృతంబు సకల భాషలకు" అని ప్రాచీన కవులు పేర్కొన్నారు (మడికి సింగన – సకలనీతి సమ్మతం). 'రాస్మాస్ రాస్క్' అనే భాషా శాస్త్రవేత్త 1816 నుండి 1823 వరకు అనేక దేశాలు పర్యటించి ద్రావిడ భాషలను గూర్చి పరిశోధించి అవి సంస్కృత జన్యాలు కావని దానికి భిన్నమైన ద్రావిడ భాషా కుటుంబానికి చెందినవని పేర్కొన్నాడు. అందుకే ఇతన్ని ద్రావిడ భాషా వాదానికి మూలపురుషుడిగా పేర్కొంటారు. తరువాత కాల్డ్ వెల్ ద్రావిడ భాషాలపైన విశేషమైన పరిశోధన చేశాడు.

ద్రావిడ భాషలు సమాన లక్షణాలు :

	తెలుగు	కన్నడం	తమిళం	మలయాళం
సర్వనామాలు	వాడు	అవను	అవాన్	అవాన్
	ఆమె	అవళ్	అవళ్	అవళ్
	అది	అదు	అదు	అదు
సంఖ్యా వాచకాలు	ఒకటి	ఒన్దు	ఒన్దు	ఒరు
	రెండు	ఎరడు	ఇరన్డు	రణ్డు
	మూడు	మూఱు	మూన్టు	మూన్ను
	పది	హత్తు	పత్తు	పత్తు

అవయవ వాచకాలు	తల	తలె	తలై	తల
	కన్ను	కణ్ణు	కణ్	కణ్ణు
	ముక్కు	మూగు	మూక్కు	మూక్కు
బంధుత్వ వాచకాలు	అన్న	అణ్ణ	అణ్ణన్	అణ్ణన్
	తమ్ముడు	తమ్మ	తంబి	తంబి

ద్రావిడ భాషల పరస్పర సంబందాన్ని ఈ పదాలు తెలుపుతున్నాయి. ఈ విధంగా తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, మలయాళ భాషా పదాలు భాషలో గల సామ్యాన్ని బట్టి ఒకే కుటుంబానికి చెందినవని తెలుస్తుంది.

మూల ద్రావిడ భాషలోని 10 అచ్చులు, 16 హల్లులు అన్నీ ద్రావిడ భాషలలోనూ కనిపిస్తాయి.

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ
ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ
అం అః
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ జ ఝ ఞ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ల వ
శ ష స హ
ళ క్ష ఱ

తెనుగునకు వర్ణములు ముప్పదియారు అని బాలవ్యాకరణం లోని మూడవ సూత్రం.

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ, అం(సున్న-పూర్ణానుస్వారము), C (అరసున్న-అర్థానుస్వారము) = 14

క , గ

చ , (దంత్య చ) , జ , (దంత్య జ)

ట , డ , ణ

త , ద , న

ప , బ , మ

య,ర,ల,వ, స, హ, ళ (ఱ)= 22 (1) = 36+1=37

- తెనుగు లో లేని, తెలుగు లో ఉన్న అక్షరాలు – 19
- తెనుగులో లేని ఈ 19 అక్షరాలతో కూడిన పదములు సంస్కృత పదములు.
- ఋ, ౠ, ఌ, ౡ, విసర్గ, ఖ, ఛ, ఠ, థ, ఫ, ఘ, ఝ, ఢ, ధ, భ, జ, ఞ, శ, ష - లు సంస్కృత సమాలతో కూడి తెనుగున వ్యవహరింపబడుతున్నాయి.
- అచ్చ తెలుగు కావ్యం : పొన్నెగంటి తెలగన రాసిన యయాతి చరిత్ర.
- అచ్చుల్లో : ఋ, ౠ, ఌ, ౡ, అః = 5
- హల్లుల్లో : వర్గ ద్వితీయ , చతుర్థ అక్షరాలు – ఖ , ఘ , ఛ , ఝ , ఠ , ఢ ,
- థ , ధ , ఫ , భ = 10
- జ, ఞ, శ, ష = 4

సంస్కృతం లో ధాతువులకు ఉపసర్గలు చేరుటచే అర్థాలు మారుతాయి.

ఉదా: హార అనేది ధాతువు దీనికి ప్ర అనే ఉపసర్గ చేరుటచే ప్రహార అయింది. ఆ అనే ఉపసర్గ చేరుటచే ఆహార అయింది.

ద్రావిడ భాషలలో ఉపసర్గలు లేవు. వీటిలో విడి పదాలే ప్రత్యయాలుగా (విభక్తి ప్రత్యయాలు) వ్యవహరిస్తాయి.

రాముడు అనే ధాతువుకు చేత, తోడ అనే ప్రత్యయాలు చేరుటచే

రాముడు + చేత = రామునిచేత ; రాముడు+తోడ = రాముని తోడ అనే రూపాలు ఏర్పడ్డాయి.

Grammatical Features of Telugu Language with respect to Gender, Number, Case, Persons, Tenses, Mood (తెలుగు భాష యొక్క వ్యాకరణ లక్షణాలు – లింగములు, వచనములు, విభక్తులు, పురుషలు, కాలములు, క్రియా వాచకాలు)

1. **లింగములు (Genders) విభజన:** సంస్కృతం లో లింగ విభజన శబ్దాన్ని బట్టి ఉండగా, ద్రావిడ భాషలలో అర్థాన్ని బట్టి ఉంటుంది.

సంస్కృతం	తెలుగు మరియు ద్రావిడ భాషలు
దారా (పుంలింగం - మహద్వాచకం)	దారా (స్త్రీ లింగం – మహతీ వాచకం)
భార్య (స్త్రీ లింగం – మహతీ వాచకం)	భార్య (స్త్రీ లింగం – మహతీ వాచకం)
కళత్రం (నపుంసక లింగం - అమహద్వాచకం)	కళత్రం (స్త్రీ లింగం – మహతీ వాచకం)
లతా, శిలా (స్త్రీ లింగం - మహతీ వాచకం)	లతా, శిలా (నపుంసక లింగం - అమహద్వాచకం)

ఇక్కడ ధార, భార్య, కళత్రం అన్నా ఒకటే అర్థం.

సంస్కృత శబ్దాలు తెలుగులోకి వచ్చునప్పుడు వాటి ప్రథమా విభక్తి ప్రత్యయాలు లోపించి, ఆ పేరు లోని తుది దీర్ఘానికి హ్రస్వం వస్తుంది.

రమా – రమ , లక్ష్మీ – లక్ష్మి ; రామః కు విసర్గ లోపించి తెలుగు లోని ప్రథమా విభక్తి ప్రత్యయం చేరి – రాముడు అవుతుంది.

2. **వచనములు (Numbers) :** సంఖ్యలను సూచించేవి. ఇవి సంస్కృతం కన్నా భిన్నంగా తెలుగులో ఉంటాయి. సంస్కృతం లో ఏక, ద్వి, బహు వచనాలు ఉంటే, ద్రావిడ భాషలలో ఏక బహు వచనాలే ఉంటాయి.

సంస్కృతం	తెలుగు మరియు ద్రావిడ భాషలు

రామః – ఏక వచనం	రాముడు
రామౌ – ద్వి వచనం	-
రామాః – బహు వచనం	రాములు

3. విభక్తులు (Cases) : పదాల మధ్య ఉండే సంబంధాన్ని తెలియజేసే వాటిని విభక్తులు అంటారు. విభక్తులను తెలియజేసే వాటిని ప్రత్యయాలు అంటారు. సంస్కృతంలో లింగ వచనాలను అనుసరించి విభక్తులు మారుతాయి. కానీ, తెలుగు కానీ ద్రావిడ భాషలలో అలా మారవు

తెలుగు&సంస్కృత విభక్తులు	తెలుగు ప్రత్యయాలు	సంస్కృత ఏక వచనం	సంస్కృత ద్వి వచనం	సంస్కృత బహు వచనం
ప్రథమా విభక్తి	డు, ము, వు, లు రాముడు	రామః	రామౌ	రామాః
ద్వితీయా విభక్తి	నిన్, నున్, లన్, కూర్చి, గురించి	రామమ్	రామౌ	రామాన్
తృతీయా విభక్తి	చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్ - రాముని చేత	రామేణ	రామాభ్యామ్	రామైః
చతుర్థి విభక్తి	కొరకున్, కై -రాముని కొరకు	రామాయ	రామాభ్యామ్	రామేభ్యః
పంచమి విభక్తి	వలన, కంటే, పట్టి – రాముని వలన	రామాత్	రామాభ్యామ్	రామేభ్యః
షష్టి విభక్తి	కిన్, కున్, యొక్క, లోన్, లోపలన్ -రాముని యొక్క	రామస్య	రామయోః	రామాణామ్
సప్తమి విభక్తి	అందున్, నన్ - రాముని యందు	రామే	రామయోః	రామేషు
సంబోధనా ప్రథమా విభక్తి	ఓ రామా	రామః	రామౌ	రామాః

4. పురుషలు (Persons): సర్వనామ పదాలను పురుషలు . సంస్కృతంలో కర్తను బట్టి పురుషలు మూడు విధాలు.

1.ప్రథమ పురుష - ప్రస్తుతము ఎదురుగా లేకుండ, పరోక్షములో నున్న కర్తను తెలియజేయునది ప్రథమ పురుష. ఉదా - అతడు, ఆమె, వారు, అది.

2. మధ్యమ పురుష- ఎదుటనున్న కర్తను తెలియజేయునది మధ్యమ పురుష - నీవు, మీరు.

3. ఉత్తమ పురుష - ఎవరికి వారే కర్తలుగాగల పదములు - నేను, మేము.

ఈ సూత్రాన్ని గుర్తు పెట్టుకునేందుకు ఒక కొండగుర్తు

"వాడు ప్రథమ, నువ్వు మధ్యమ, నేను ఉత్తమ".

5. కాలములు (Tenses): క్రియ యొక్క సమయాన్ని సూచించడానికి కాలం ఉపయోగపడుతుంది. అవి

భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలాలు

1. **భూతకాలం (Past Tense):** జరిగిపోయిన పనిని గురించి తెలిపేది – సీత వచ్చింది

   Simple Past, Past Continuous, Past Perfect

2. **వర్తమాన కాలం (Present Tense):** జరుగుతున్న పనిని గురించి తెలిపేది – సీత వస్తున్నది

   Simple Present, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous

3. **భవిష్యత్ కాలం (Future Tense):** జరుగబోయే పనిని గురించి తెలిపేది – సీత వస్తది

   Simple Future, Future Continuous, Future Perfect, Future Perfect Continuous

5. వాక్యాల రకాలు :

వాక్యం అంటే యోగ్యత, ఆకాంక్ష, ఆసత్తి ఉన్న పదాల సముదాయం.

యోగ్యత అంటే పదాల అర్థాలకు పరస్పర సంబంధం ఉండటం

ఉదా : నిప్పు చేత తడుపుతున్నాడు

ఆకాంక్ష అంటే భావాన్ని గ్రహించాలనే ఉత్కంఠ .

ఉదా: రాముడు వచ్చాడు -

ఆసత్తి అంటే వాక్యం లోని పదాలు ఒక క్రమ పద్ధతిలో ఉండాలి.

ఉదా : రాముడు రావణుని సంహరించాడు.

వాక్య భేదాలు

1. సామాన్య వాక్యాలు (Simple Sentence):

ఒక సమాపక క్రియ కలిగిన వాక్యం – 1. క్రియా సహిత వాక్యం 2. క్రియా రహిత వాక్యం

2. సంశ్లిష్ట వాక్యాలు (Complex Sentence): సమాపక , అసమాపక క్రియ రెండూ కలిగిన వాక్యం

1. శత్రర్థకం (Present Participle) – తూ ప్రత్యయం వస్తుంది 2. చేదర్థకం (Conditional) – తే, ఐతే ప్రత్యయాలు వస్తాయి. 3. అప్యర్థకం – ఇనా ప్రత్యయం వస్తుంది

4. క్త్వార్థకం (past Participle) – ఇ వర్ణం చేరుతుంది.

3.సంయుక్త వాక్యాలు (Compound Sentence): రెండు కానీ అంతకంటే ఎక్కువ గానీ సామాన ప్రతిపత్తి గల వాఖ్యాలు ఏక వాఖ్యంగా ఏర్పడటం.

2. సంకలన సంబంధ వాక్యం – కొన్ని సామాన్య వాక్యాలను ఒకే వాక్యంగా ఉపయోగించడం.

ఉదా: లలితకుమారి కవిత్వం, నవలలు, కథలు రాస్తుంది.

3. వికల్ప సంబంధ వాఖ్యం : అస్పష్ట విషయాన్ని తెలుపునప్పుడు ఓ ను ఉపయోగిస్తారు.

ఉదా: రవి ఉద్యోగమో వ్యాపారమో చేస్తున్నాడు

4. వైరుధ్య సంబంధం : రెండు వాక్యాలు ప్రతిపాదించే విషయాల మధ్య వైరుధ్యం ఉంటుంది.

ఉదా : పాలకులు చట్టాలు చేస్తారు. అయితే అమలు కావు

అర్థాన్ని అనుసరించి వాఖ్య భేదాలు :

1. నిశ్చయార్థక వాక్యాలు () : ఒక అభిప్రాయాన్ని భావాన్ని సుస్పష్టంగా తెలపడం

ఉదా : సీతకు ఉద్యోగం వచ్చింది.

2. వ్యతిరేకార్థక వాఖ్యాలు : వ్యతిరేక క్రియ చేరుతుంది

ఉదా : సీతకు ఉద్యోగం రాలేదు

3. ప్రశ్నార్థక వాఖ్యాలు :

కర్తరి వాక్యం (Active Voice) : రాముడు రావణుణ్ణి చంపాడు

కర్మణి వాక్యం (Passive Voice) : రావణుడు రాముని చేత చంపబడ్డాడు.

ప్రత్యక్ష వాక్యం (Direct Sentence): నేను రేపు వస్తాను

పరోక్ష వాక్యం (Indirect Sentence): అతను రేపు వస్తానని అన్నాడు

ప్రధాన్య వాక్యం : వాక్యాలలో సాధారణంగా కర్త, కర్మ, క్రియ ఉంటాయి. వీటిలో దేనికి మనం ప్రాధాన్యం ఇస్తామో అది క్రియకు దగ్గరగా జరుగుతుంది.

ఉదా :

వాక్య రీతులు: English లో 5 రకాల mood లు ఉన్నాయి.

1. Indicative mood (సూచిక-వ్యతిరేకార్థక వాక్యం) –

   She's not happy today – ఈరోజు ఆమె సంతోషంగా లేదు.

2. Interrogative mood (ప్రశ్నార్థక వాక్యాలు) – ఎక్కడ(where), ఎప్పుడు(When), ఏమిటి(What), ఎందుకు(Why), ఎవరు(Who), ఎలా (How).

   Did you finish all the cake ? – మీరు కేక్ మొత్తం పూర్తి చేశారా ?

3. Imperative mood (అత్యవసర)

   Close the door ! – తలుపు మూసేయండి !

4. Conditional mood(షరతులతో కూడిన)

If I can't find anything to wear, I'm not going to the party. – నేను ధరించడానికి ఏమీ దొరకకపోతే, నేను పార్టీ కి వెళ్ళను.

5. Subjective mood (ఆత్మాశ్రయమైన)

   I suggest she sit down – నేను ఆమెను కూర్చోమని సూచిస్తున్నాను

Any changes in Grammatical Features during the corse of time (కాలక్రమంలో వ్యాకరణ లక్షణాలలో ఏవైనా మార్పులు)

నిత్య వ్యవహార సాధనమైన భాష కాలానుగుణంగా మారుట సహజం ఈ మార్పులు ఒక క్రమపరిణామంలో జరుగుతాయి. భాష లోని ప్రధాన భాగాలు శబ్దము, అర్థము. శబ్దంలో మార్పు జరిగితే శబ్ద పరిణామం అని, అర్థంలో మార్పు జరిగితే అర్థ పరిణామం అని అంటారు.

ధ్వని పరిణామ భేదాలు :

1. వర్ణ సమీకరణం (assimilation) : రెండు భిన్న వర్ణాలు ఏక వర్ణం గా మారుట.

   ఉదా : వలదు-వల్లు-వద్దు

2. వర్ణ విభేదనము (Dissimilation) : ఒక వర్ణం స్థానంలో మరొక వర్ణాన్ని ఉచ్చరించడం.

   ఉదా : బాలులు – బాలురు

3. తాలవ్యీకరణం (Palatalisation) : కవర్ణం చవర్ణం గా మారుట

   ఉదా : కిళి – చిలుక

4. అనునాసిక్యము (Nasalisation) : అనునాసికత లేని వర్ణాలు అనునాసికాలుగా మారుట

   ఉదా : వడకు – వణకు

5. వర్ణ సంయోగం (Phonetic merger): అనేక వర్ణాలు కలిసి ఒక వర్ణంగా ఏర్పడుట.

   ఉదా: ళ – ల , ఱ – ర , ణ – న గా మారడం

6. శ్వాసత నాదత (Invoicing Voicing) : నాదాక్షరాలు శ్వాసాక్షరాలుగా మారుట.

   ఉదా: బ్రదుకు – బ్రతుకు

7. లోప దీర్ఘత (Compensatory Lengthening) : ఉచ్చారణలో ఒక అక్షరము లోపించి దీర్ఘము వచ్చి చేరుట. ఉదా : మొగము – మోము

8. వర్ణాగమము (Addition of Syllable) : సామ్యం చేత కొత్త వర్ణాలు తప్పుగా చేరుట

   ఉదా : వేగు చుక్క – వేగురు చుక్క

9. వర్ణ వ్యత్యయము (Metathesis) : ఉచ్చారణలో తడబాటు వల్ల ముందు అక్షరము వెనుకకు, వెనుక అక్షరము ముందుకు మారుట. ఉదా: పారుపము – పావురము

10. వర్ణ నాశము (Syenecope) : రెండు హల్లుల మద్య అక్షరం లోపించి కొత్త రూపం ఏర్పడుట. ఉదా : పితరులు – పితాళ్ళు

11. వర్ణ విచ్ఛేదం (Phonetic Split) : ఒక వర్ణం అనేక వర్ణాలుగా మార్పు చెందుట. ఉదా : ఱ అనే మూల ద్రావిడ వర్ణము డ, ళ, ర లుగా మారుట. చోడ, చోళ, చోర

12. విప్రకర్ష (Anaptyxis): భిన్న హల్లుల మద్య మరో వర్ణము చేరుట.ఉదా : నిద్ర – నిదుర

13. అజాదిత్వం (Prothesis) : కొన్ని పదాలకు ఉచ్చారణలో ముందు అచ్చు చేరుట ఉదా : రథము – అరదము

14. అనుచిత విభాగం (Wrong Splitting) : తెలుగులో లు ప్రత్యయము ఏర్పడుటకు అనుచిత విభాగమే మూలము. ఉదా: కిళి కళ్ – చిలు కలు – చిలుక+లు = చిలుకలు

15. సామ్యము(Analogy) : ఒక సంధి లేక శబ్ద రూపాలను బట్టి మరొక సందర్భంలో అపోహ తో అట్టి రూపాలనే చేయుట. ఉదా : కన్ను – కండ్లు - కళ్ళు : పన్ను – పళ్ళు

16. సవర్ణ లోపం (Habiology) : రెండు పదాల మద్య సంధి జరిగినప్పుడు వాటిలో ఒక వర్ణం లోపిస్తుంది. ఉదా : వంగ + కాయ = వంకాయ , పెద్ద + తనము = పెత్తనము

Evolution of Telugu Script (తెలుగు లిపి పరిణామం):

భాష ద్వన్యాత్మకమైనది. ద్వనులను సూచించేది లిపి. భాషలు పుట్టిన తరువాత చాలా వేల ఏండ్లకు లిపులు పుట్టాయి. ఇప్పటికీ లిపి లేని భాషలు చాలా ఉన్నాయి. ఒక భాషకు దానిని రాయడానికి ఉపయోగించే లిపికి సహజ సంబంధం లేదు. తెలుగు మాటలని తెలుగు లిపి లోనే కాక, హిందీ, ఇంగ్లీష్, తమిళం వంటి ఇతర భాషా లిపులలో కూడా రాసి చదవవచ్చు. ఒక భాషకు ఒక లిపి పారంపర్య ప్రభావం వల్ల స్థిరపడింది. భాషల చారిత్రక పరిశోధనకు లిపి మూలాధారం.

లిపులను మూడు రకాలుగా వర్గీకరించారు.

1. పదలిపి – ఇందులో ఒక గుర్తు ఒక పదాన్ని మొత్తాన్ని సూచిస్తుంది.

   ఉదా: ఈజిప్ట్, చైనా లిపులు

2. అక్షర లిపి – ఇందులో ఒక గుర్తు ఒక అక్షరాన్ని, అంటే హల్లు, అచ్చు కలిపిన దానిని సూచిస్తుంది.

ఉదా: దేవనాగరి, భారతీయ లిపులు.

3. ధ్వని లిపి : ఇందులో అచ్చులకు హల్లులకు గుర్తులు వేరు వేరుగా ఉంటాయి.

ఊదా: గ్రీకు మొదలైన పాశ్చాత్య లిపులు.

ప్రాచీన లిపులు :

చిత్ర లిపి : చిత్ర లేఖనం నుండి లిపి ఉద్భవించిందని చెప్పవచ్చు.

ఉదా: ఒక పులి ముగ్గురు వెటగాళ్లని చంపిందని చెప్పడం.

ఈజిప్ట్ లిపి : కొన్ని పదాల మొదటి అక్షరాలూ కలిసి ఒక సంఘటనను ఎలా వివరించాయో తెలుపుతూ ఈజిప్ట్ పిరమిడ్ గోడలపై చెక్కిన బొమ్మలు వారి జీవన శైలిని, ఆహార విహారాదులను, సాంస్కృతిక, వ్యాపార నేపద్యాలను నేటి తరానికి తెలుపుతున్నాయి. ఈజిప్ట్ లో ఇలాంటి బొమ్మల చిత్రాలలోని ప్రధమాక్షరాలను గ్రహిస్తే క్లియోపాత్ర లాంటి పేర్లు బయటపడ్డాయి.

భారతీయ లిపి: భారతీయ సాహిత్యంలో ఋగ్వేదం అతి ప్రాచీనమైనది, దాదాపు పదివేల సంవత్సరాలకు పూర్వానికి చెందింది. దానిలో గాయత్రి-08, త్రిష్టుప్-11, జగతి-12 అక్షరాలతో కూడిన ఇలాంటి ఛందస్సులు ఉన్నాయి. ఛందస్సులకు అక్షరాలే కొలత కాబట్టి ఋగ్వేద కాలం నాటికే మనకు లిపి ఉందని తెలుస్తుంది.

తైత్తరీయ సంహితలో ఇంద్రుడు భాషకు వ్యాకరణం వ్రాసాడని ఒక గాధ ఉంది. పూర్వం భాషకు వ్యాకరణం లేక వాక్యమేదో పదమేదో తెలియక అస్తవ్యస్తంగా ఉండేదట. పదానికి అర్ధం తెలుసుకోవడం కష్టంగా ఉండటంతో దేవతలు భాషకు వ్యాకరణం చెప్పవలసిందిగా ఇంద్రుని ప్రార్ధించారట.

అప్పుడు ఇంద్రుడు ఇది వర్ణం, ఇది ప్రకృతి, ఇది ప్రత్యయం, ఇది పదం, ఇది వాక్యం అని విడదీసి వ్యాకరణం చెప్పాడట. కాబట్టి ఇంద్రుడే మొదటి వయ్యాకరణుడు అవుతాడు. దీనిలోనే

సంఖ్యల ప్రసక్తి కూడా ఉంది. అద్బుధ(కోటి), న్యద్బుద(దశ కోటి), సముద్ర(శత కోటి), మధ్య(సహస్ర కోటి), అంత(దశ సహస్ర కోటి), పరార్థ(లక్ష కోటి) అనే సంఖ్యల విభజన కూడా చేసాడట.

శతపథ బ్రాహ్మణంలో సమయ చర్చ ఉంది. ఈ లెక్కన ఒక దినానికి 50,625 భాగాలు. 15 ప్రానాలైతే ఒక్క ఇదాని, 15 ఇదానులు ఒక ఎతర్హి, 15 ఎతర్హులు ఒక క్షిప్ర, 15 క్షిప్రలు ఒక ముహూర్తం, 15 ముహూర్తాలు ఒక దినం. వ్రాత లేకపోతె ఇలాంటి సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన లెక్కలు కట్టడం సాధ్యమవుతుందా? కావున మనవారికి ఉన్న కొన్ని కొండగుర్తులే లిపులు.

గోపథ బ్రాహ్మణంలో 'ఓం' కార చర్చ ఉంది. 'ఓం' అనే అక్షరంలో అ, ఉ, మ అనే వర్ణాలున్నాయి అని చెప్పబడింది. వాజసనేయ సంహితలో అక్షర ప్రసక్తి, లేఖన సాధన ప్రసక్తి స్పష్టంగా ఉన్నాయి.

క్షురమంటే గోకేది, తవ్వేది అని అర్థం. అంటే వ్రాయడం, చెక్కడం అన్నమాట. క్షురోభ్రుజ అనే మాటకు వ్రాతతో ప్రకాశించేది, వ్యాప్తిలో ప్రకాశించేది అని వేద వ్యాఖ్యాతలు అర్థం చెప్పారు. అంటే నాశరహితమైన అక్షరాల వరుస ఛందస్సు అవుతుందని అర్థం.

శుక్ల యజుర్వేద సంబంధమైన శతపథ బ్రాహ్మణంలో లింగవచానాల ప్రస్తావన ఉంది. ఋగ్వేదానికి సంబంధించిన ఐతరేయ బ్రాహ్మణంలో అక్షర చర్చ చాలా స్పష్టంగా ఉంది. రుగ్వేదంలో అధికమాస చర్చ కూడా ఉంది. లెక్కలు వేయడానికి అంకెలు, వ్రాతసాధనం అవసరం. దానికి అవసరమైన రేఖాగణితం మనదేశంలో అతి ప్రాచీన కాలంలోనే పుట్టింది. లిపి లేనిదే గణితం అభివృద్ధి కాదు కదా!, మహా భారతం ఆది పర్వంలో వ్యాసునికి విఘ్నేశ్వరుడు లేఖకుడని మనందరికీ తెలుసు.

వేద బ్రహ్మనాలలోనూ ఉదాహరించిన అక్షర, వర్ణ అనే పదాలు ధ్వనిని సూచించేవేకానీ, లిపిని సూచించేవి కావని, ఆ కాలంలో లిపి లేదని కొందరంటారు. నిజానికి ఈ రెండు పదాలు మొదట ధ్వనులకు, ఆతరువాత వాటి సంబంధంలో ఆ ధ్వనుల బొమ్మలకు అంటే లిపికి వ్యవహరించారు. అంటే వర్ణ శబ్దం పురాతనమని దానిని లేపనం చేయడంవల్ల లిపి అయిందని భావించవచ్చు.

వర్ణమంటే రంగు, అంటే రంగుతో వ్రాయబడిన ధ్వని ఆకారం. శిలలమీద, ఇటుకల మీద, చెక్కమీద వ్రాయబడేవి అక్షరాలు. తాళపత్రాలు, భూర్జపత్రాలు, పటాల మీద రంగుతో రాసేవి వర్ణాలు.

మన దేశంలో చదువు, వ్రాత అతిప్రాచీన కాలం నుండి ఉన్నప్పటికీ, విశేష ప్రచారం పొందింది బౌద్ధ జైనాలవల్లే. బుద్ధుడు మగధ దేశ రాజదాని యైన పాటలీపుత్ర పట్టణ భాష యైన పాళీ భాషలో ఉపదేశాలు చేసేవాడు. ఇదే క్రమంగా బౌద్ధుల మత భాష అయింది.

చైనాలో ఇప్పటికీ పదమూడువందల యేండ్ల క్రితం రచింపబడిన విజ్ఞాన సర్వస్వంలో బ్రాహ్మీ, ఖరోష్టి, త్సంకీ అనే లిపులు వర్ణితమయ్యాయి. బ్రాహ్మీ, ఖరోష్టి, దేవలోకం నుండి అవతరించాయని, త్సంకీ పక్షుల కాలి గుర్తులనుండి పుట్టిందని చీనావారి నమ్మకం. దీనిని బట్టి బ్రాహ్మీ లిపి మనదేశంలో మొదటి లిపి అని చెప్పవచ్చు. ఈ బ్రాహ్మీ లిపినుండే భారతీయ లిపులు ఆవిర్భవించాయి.

Loss of old words and addition of Telugu words (తెలుగులో మనం కోల్పోయిన పాత పదాలు, చేరిన కొత్త పదాలు)

అర్థ పరిణామం : తెలుగు భాషలో కాల క్రమంలో సంభవించిన మార్పును అర్థ పరిణామం గా చెప్పవచ్చు

5. **అర్థ సంకోచం :** ప్రాచీన కాలంలో విస్తృతార్థం లో వాడబడిన పదం ప్రస్తుతం పరిమితార్థం లో వాడుట. **ఉదా :** కోక (వస్త్రం)
6. **అర్థ వ్యాకోచం :** ప్రాచీన కాలంలో పరిమితార్థం లో వాడబడిన పదం ప్రస్తుతం విస్తృతార్థం లో వాడుట. **ఉదా** : నూనె (నువ్వుల నూనె)
7. **అర్థాపకర్ష :** పూర్వం సభ్యార్థం ఉండి, ప్రస్తుతం నీచార్థం కలిగి ఉండుట. **ఉదా :** కంపు (సువాసన)
8. **అర్థోత్కర్ష :** పూర్వకాలంలో నీచారతంలో ఉండి కాల క్రమంలో గౌరవంగా మారడం. **ఉదా :** పని రాక్షసుడు – కార్య సాధకుడు
9. **అర్థ సౌమ్యత :** వినదగని మాటలను ఉదాత్తమైన శబ్దాలతో కూర్చి పలుకుట

ఉదా : శివైక్యం, దీపం కొండెక్కింది, బియ్యం నిండుకున్నవి.

10. రూపకోక్తి : పోలికను బట్టి కొన్ని వస్తువులను తెలిసిన వాటితో కలిపి కొత్త పద బందాలను సృష్టించుట. ఉదా : సీతాఫలం కళ్ళు , వరిపొట్ట

11. వినయోక్తి : ఎదుటి వారి పట్ల భక్తి గౌరవాలు తెలుపుతూ వినాయ పూర్వకంగా తెలిపే పదబంధాలు.

ఉదా: నీ బాంచను కాల్మొక్త , అడియేస్ దాసోహం

12. అలంకార ప్రియత్వం : అలంకారాలు కూర్చుట. ఉదా : వాడు సిసింద్రీ

13. అర్థ సంకేతం : కొన్ని భావాలను సంకేతార్థంలో చెప్పడం

ఉదా: వయం దేవస్య (మంత్ర భాగం), భోజనం (గూడార్థం)

Other Language words in Telugu (తెలుగు లో అన్య భాషా పదాలు)

తెలుగు పదాలు కానివి అన్నీ అన్యదేశ్యాలే – ఇవి సజాతీయ భాషలు, విజాతీయ భాషలు అని రెండు రకాలు

తమిళ, కన్నడ, మరాఠీ, ఒరియా, పారసీ , ఉర్దూ, ఆంగ్ల పదాలు.

ఆధార గ్రంథాలు

ఆధునిక భాషా శాస్త్ర సిద్ధాంతాలు - డా. పి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యం

భాషాశాస్త్ర పరిచయం - డా. బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం

తెలుగు భాషా చరిత్ర – స్వార్తి శ్రీ

మన లిపి పుట్టు పూర్వోత్తరాలు – తిరుమల రామచంద్ర

బాలవ్యాకరణం – చిన్నయసూరి (దువ్వూరి రమణారెడ్డి)

తెలుగు వ్యాకరణము – విక్టరీ

ఆధునిక తెలుగుభాషా నిర్మాణం – UPH

దిద్దుబాటు (సమీక్ష)

బి. ఆకాంక్ష

I.B.Com (A.T)

కవి పరిచయం :- గురజాడ అప్పారావు గారు 1862 సెప్టెంబర్ 21న విశాఖపట్నం జిల్లా, ఎలమంచిలి తాలూకా రాయవరం గ్రామంలో జన్మించారు. అప్పారావు గారు ప్రముఖ తెలుగు రచయిత. గురజాడ అప్పారావు గారు తన రచనల ద్వారా సాంఘిక పరివర్తనకు ప్రయత్నించిన మహాకవి. ఈయన తల్లితండ్రులు, వెంకట రామదాసు, కౌసల్యమ్మ. ఈయన భార్య అప్పల నరసమ్మ. అప్పారావు గారు రాసిన "కన్యాశుల్కము" నాటకానికి, "ముత్యాల సరాలు" కావ్యానికి సాహితీ లోకంలో ఒక ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉంది, అప్పారావు గారు వృత్తి రీత్యా ఉపాధ్యాయులు. ప్రవృత్తి రీత్యా రచయిత, సంఘ సంస్కర్త, సాహితీకారుడు, హేతువాది, అభ్యుదయ కవిగా అప్పారావు గారు సాధించిన విజయాలు, వ్యావహారిక భాషోద్యమానికి అంకురార్పణ చేసిన ఘనత, తెలుగు వారికి సదా స్మరణీయం. మహాకవి గురజాడ అప్పారావు గారు 1915 నవంబర్ 30న మరణించారు.

దిద్దుబాటు కథ :- దిద్దుబాటు కథ 1910 లో ఆంధ్రభారతి అనే పత్రికలో ప్రచురించబడినది. ఈ కథలోని విషయము ఆ కాలానికి సంబంధించింది. వేశ్యా వ్యామోహంలో పడిన భర్త గోపాలరావును భార్య కమలిని ఎలా సరిదిద్దింది అనేది ఇందులోని కథాంశం.

గోపాలరావు :- గోపాలరావు విద్యావంతుడు, దయగలవాడు, భార్య అంటే ప్రేమ. అన్ని విషయాలలో గుణవంతుడే కానీ, వేశ్యల ఆటపాటల మీద వ్యామోహం ఉన్నవాడు. దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం ఉపయోగపడే ఉద్యమాల కోసం పని చేస్తున్నాను అని భార్యకి అబద్ధం చెప్పి వేశ్యల ఆటపాటలు చూడటానికి వెళుతుంటాడు.

గోపాలరావు కోపంతో రాముడిని కొట్టినా కూడా దయతో, పశ్చాత్తాపంతో రాముడిని పైకి లేపాడు. గోపాల్రావు తన భార్య రాసిన ఉత్తరం చదివి తనని తానే తిట్టుకున్నాడు. తన భార్య ఇల్లు వదిలి వెళ్లడంతో గోపాల్రావుకి బుద్ధి వచ్చింది, ఎప్పుడు సానుల పాటలు వినను,

నాకు బుద్ధి వచ్చింది అని చెప్పి రాముడిని తన భార్యను తీసుకురమ్మని చెప్పాడు. గోపాల్రావుకి విద్య పట్ల మంచి అభిప్రాయం ఉంది. స్త్రీలను గౌరవిస్తాడు. స్త్రీలు చదువుకోవాలని చెబుతాడు. రావుడి కూతుర్ని గోపాల్రావు చదివిస్తున్నాడు. గోపాల్రావుకి సహాయం చేసే మంచి గుణం ఉంది. స్త్రీ భర్తలో సగభాగం అని చెప్పారు. ఎప్పుడు తప్పు చెయ్యను అని తనలో తానే పశ్చాత్తాపపడ్డాడు. ఎప్పుడు సానుల పాటలు వినను, నాకు బుద్ధి వచ్చింది అని చెప్పి, చెడు వ్యసనాలు వదిలి, తన భార్యతో సంతోషంగా ఉన్నాడు.

రావుడు :- ఆ ఇంటి పాలేరు. రావునికి చదువు పట్ల మంచి అభిప్రాయం లేదు. చదువుకున్న స్త్రీలు భర్త మాట వినరు అని భావిస్తాడు. యజమాని చెప్పిన మాట వినడు తనకి నచ్చింది చేస్తాడు. పని పట్ల పూర్తి గౌరవం లేదు. యజమానితో వెటకారంగా మాట్లాడతాడు. కానీ రావుడు నమ్మకంగా పని చేస్తాడు. ఆడవాళ్ళను బతిమాలకుండా, బయపెడితేనే మాట వింటారు అని భావిస్తాడు. రావుడికి స్త్రీల పట్ల గౌరవం లేదు.

కమలిని :- కమలిని చాలా తెలివైనది, బాగా చదువుకున్నది. వేశ్యాలోలితుడు అయిన తన భర్తకు ఉన్న దురలవాటును తొలగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, తన పుట్టింటికి వెళుతున్నానని ఉత్తరం రాసి, మంచం కింద దాక్కున్నది. రావుడి సహకారంతో నాటకాన్ని నడిపిన ధీర. తన భర్తకు తెలివి వచ్చేలా చేసింది. నేటి స్త్రీలకు స్ఫూర్తి నిచ్చే పాత్ర ఆమెది. గోపాలరావు మంచిగా మారి తన భార్యతో సంతోషంగా ఉన్నాడు.

సంస్కారవంతమైన సబ్బు

M. Lavanya

II B.Com (G)

అందరికీ నమస్కారం, మీ అందరికీ శుభం కలుగుకాక, సంస్కారవంతమైన సోప్..... మీకు ఇప్పటికే అర్ధమయి ఉంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను, అవును నేను చెబుతున్నది XXX సబ్బు గురించే. మా కళాశాల అధ్యాపకులు మిమ్మల్ని విద్యా వైజ్ఞానిక క్షేత్ర పర్యటనలో భాగంగా మాకు ఒక పరిశ్రమను చూపించాలనే ఉద్దేశ్యంతో XXX సబ్బుల పరిశ్రమను మాకు చూపించడం జరిగింది. అక్కడ మేము తెలుసుకున్న విషయాలను మీ అందరితో పంచుకోవాలని ఈ వ్యాసం రాస్తున్నాను

భారతి సోప్.....అదేనండీ, XXX Soap యొక్క పాత గుర్తు డైమండ్. అసలు ఈ సబ్బుల ఫ్యాక్టరీ ఎలా మొదలైందో, ఎలా ఎదిగిందో, ఎంతో మందికి ఉపాధిని ఎలా కల్పిస్తుందో అన్నింటికీ మించి వినియోగదారుల మనసులను ఎలా చూరగొందో లాంటి విషయాలను మనం ఇపుడు పరిశీలిద్దాం.

అరుణాచలం మణిక్కవేల్ గారు తమిళనాడు లోని తుత్తుకుడి అనే గ్రామంలో ఉండేవారు వారు వారి అన్నదమ్ములతో కలిసి ఒక సబ్బుల తయారీ ఫ్యాక్టరీ లో పనిచేసేవారు. కొన్ని సంఘటనల వలన వారు అక్కడి నుండి 1994లో కేవలం 250 రూపాయలు తీసుకొని గుంటూరు లోని మాయాబజార్ అనే ప్రాంతానికి వచ్చారట. ఆ 250 రూపాయల లతో వారు ఊరి నుండి తెచ్చుకున్న కొన్ని సబ్బులను అమ్మడం ప్రారంభించారు. అప్పుడు 'నిర్మ' సబ్బును ఎక్కువగా ప్రజలు ఉపయోగించేవారు. ఆ సబ్బుకి అలవాటు పడి భారతి సబ్బుని మాకొద్దు అని అనే వారు అందుకని వారే స్వయంగా ఒక రిక్షాలో మైకు పెట్టుకొని ఊరు ఊరు తిరుగుతూ వారికి వారి వారి ఇంటి వద్దనే మురికి గ ఉన్న బట్టలు ఉతికి చుపించేవారట. అలా ప్రజలు మెల్లి మెల్లిగా ఈ భారతి సోప్ కి అలవాటు పడి కొనటం మొదలు పెట్టారు. దాంతో వారు

గోరంట్ల లో ఒక షాప్ ఓపెన్ చేశారు. 2002 లో ఈ సోప్ కి ట్యాగ్‌లైన్ పెట్టడం జరిగింది. ఆ తరవాత అరుణాచలం మాణిక్యవేల్ గారు అమరావతి లోని నిడుముక్కల లోని లామేలు అనే ప్రాంతం లో 13 ఎకరాలు స్థలాన్ని కొనుగోలు చేశాక అక్కడ 25 కోట్ల రూపాయలతో 2012 లో XXX Soap ఇండస్ట్రీ ని స్థాపించారు. వారు అక్కడ ప్రస్తుతానికి XXX సబ్బు, సర్ఫ్ లిక్విడ్ తయారు చేస్తున్నారు వారికి ఇవి తయారు చేయడానికి 30 రకాల ముడి పదార్థాలు అవసరం అవుతాయి వారు ఈ ముడి పదార్థాలు చెన్నై, ముంబయ్ ల నుండి ఎక్కువగా, భారత దేశం లోని ఇతర రాష్ట్రాల నుండి అవసరమైన మేర కొనుగోలు చేస్తారు. వీరు ముడి పదార్థాలు కొనుగోలు చేసేముందు ధర, నాణ్యత, రకం, సమయం లాంటి చాలా విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని కొంటారు.

వారు మాకు తెలిపిన కొన్ని ముడి పదార్థాల వివరాలు.....

'లప్సా' అనేది లిక్విడ్ దీనిని వీరు బాంబే , చెన్నై నుంచి కొనుగోలు చేస్తారు. సోడియం సిలికేట్' ఇది కూడా లిక్విడ్. సోడాస్ట్రం , సోడియండ్రైఫోలిక్, కాల్షియంకార్బొనెట్, ఫుడ్ కలర్స్, పెర్ఫ్యూమ్, ఇంకా ఇతర కెమికల్స్ నీ వాడుతుంటారు. ఈ ఫ్యాక్టరీ లో 600 మంది పనిచేస్తుంటారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ , ఒడిషా , మహారాష్ట్ర , తెలంగాణ ఈ రాష్ట్రాలకు పూర్తిగా సబ్బులను సప్లై చేయగలుగుతున్నారు.

సీనియర్ అకౌంటెంట్ చంద్ర శేఖర్ గారు xxx soap company కి సంబదించిన కొన్ని ఆర్థిక వివరాలు తెలిపారు ఈ ఇండస్ట్రీ యొక్క వార్షిక టర్నోవర్ / సంవత్సర ఆదాయం 400 కోట్లుగా తెలిపారు. మొదట 250 రూపాయలతో తరవాత 25 కోట్లతో ఇప్పుడు 400 కోట్ల టర్నోవర్ సంపాదించే స్థాయికి వచ్చిన కూడా వారు వారి దగ్గర పని చేసే వాళ్ళని తమ సొంత మనుషుల లాగా చూసుకుంటారని అక్కడి వాళ్ళు తెలియజేయడం జరిగింది. ఎంతో కృషి, పట్టుదల, సంకల్ప బలం, నిరంతర అధ్యయనం, మార్కెటింగ్ మెళకువలు లాంటి అనేక అంశాలు వీరి ఎదుగుదలకు కారణాలుగా చెప్పవచ్చు. సంస్కారవంతమైన సమాజాన్ని అభిలషించే ఈ సంస్కారవంతులు ఎందరికో మార్గదర్శకులు అయ్యారు. సంస్కారవంతమైన

సబ్బు అనే tag line సంస్కారవంతమైన యాజమాన్యం నుండి సబ్బుకు తద్వారా అది వాడే ప్రజలకు తద్వారా మొత్తం సమాజానికి ఆపాదింప బడిందని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రజల్లో సంస్కారం ఉంటే సమాజం పరిమళిస్తుంది కదా! ఏమంటారు.

ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అరుణాచలం మాణిక్యవేల్ గారికి మా కామర్స్ డిపార్ట్మెంట్ లోని అధ్యాపకులకు మా ధన్యవాదాలు.

STYLES OF LEARNING

"The ways we Learn the best"

M Anusha,

III BA (TTM), Sem.-6

INTRODUCTION:-

You may have heard of the idea that we all respond best to different styles of learning. All of the styles capture individual strength that likely helps a person retain information more effectively.

"David Allen Kolb" developed learning style theory in 1984. He was an American psychologist and educational theorist. People learn better when taught in a way that matches their learning style.

There are eight Learning styles. They are:-

VISUAL:-

Visual learners like pictures, diagrams and written directions to access information. This learning style has also been known as spatial.

AURAL:-

Aural-or auditory learners tend to learn information best by hearing it. They prefer to listen to others present the information and then are usually able to recite that back to them.

SOCIAL:-

Social learners are known as interpersonal learners. They work best in groups and social elements help improve their concentration. Debates, group study and interactions are the best methods.

SOLITARY:-

In a complete contrast to social learners. Solitary learners are known as intrapersonal learners. These students prefer to use self- study and work alone. They are independent,very self -aware and in tune with their thoughts.

VERBAL:-

Verbal learners are known as linguistic learners. If you love words and writing, you are likely a verbal learner. Verbal learners love tools like rhymes and acronyms .

LOGICAL:-

Logical learners have a mathematical brain. They can recognize patterns easily and connect concepts. If there is logic, reasoning, numbers involved, these learners are sure to excel.

TACTILE:-

Tactile Learners learn through touch. Children who are more tactile prefer activities are projects that allow them to use their hands. Your child may prefer doodling are drawing to aid memory.

KINAESTHETIC:-

Physical exercises and hands-on encounters help kinaesthetic people learn best. They enjoy activities such as role- playing experiments and practical tasks.

స్వాతంత్ర్య సమరాంగణ - ఉదాదేవి

గంగాభవాని

I B.Com. II Sem.

ఉదాదేవి భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు. ఆమె 1857 భారత ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం లో పాల్గొన్న ధీర. బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన యోధురాలు. భారత స్వాతంత్రోద్యమ చరిత్రలో అగ్రకులాలను చెందిన ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి వంటి పోరాట యోధులు ఉన్నప్పటికీ, దళిత వర్గాలకు చెందిన మహిళలు కూడా స్వాతంత్రోద్యమంలో పోరాడిన సంఘటనలు ఉన్నాయి.

బ్రిటిష్ వలస పాలన నుండి స్వాతంత్రం కోసం జరిగిన పోరాటాలలో ఉదాదేవి వంటి దళిత ప్రతిఘటన పోరాట యోధులు కూడా ఉన్నారు. 1857 తిరుగుబాటులో ఉదాదేవితో పాటు పోరాటం చేసిన ఇతర మహిళా దళిత మహిళా భాగస్వాములను పోరాట యోధులు లేదా దళిత వీరాంగనలుగా ఈ రోజు చరిత్రలో గుర్తించబడ్డారు. హజ్రత్ మహల్ సైన్యంలో సైనికుడుగా ఉన్న 'మక్కా పాసిని' ఆమె వివాహం చేసుకుంది బ్రిటిష్ పరిపాలనతో భారతీయ ప్రజల్లో పెరుగుతున్న కోపాన్ని చూసి ఉదాదేవి యుద్ధంలో చేరడానికి ఆ జిల్లా రాణి అయిన బేగం హజరత్ మహల్ ను కలిసింది. వారి మార్గంలో జరిగిన యుద్ధానికి సిద్ధం కావడానికి బేగం ఆమె ఆధ్వర్యంలో ఒక మహిళా బెటాలియన్ ఏర్పాటుకు సహాయం చేసింది. బ్రిటిష్ వారు అవదు పై దాడి చేసినప్పుడు ఉదాదేవి ఆమె భర్తతో పాటు పోరాటం చేసి ప్రతిఘటించింది యుద్ధంలో తన భర్త చనిపోయాడని విన్న తర్వాత ఆమె తన తుది పోరాటాన్ని పూర్తిస్థాయిలో చేసింది.

సికిందర్ బాగ్ యుద్ధంలో ఉదాదేవి తన బెటాలియన్కు సూచనలు జారీ చేసింది తర్వాత రావి చెట్టు పైకి ఎక్కి బ్రిటిష్ సైనికులకు పై కాల్పులు ప్రారంభించింది, ఒక బ్రిటిష్ ఆఫీసర్ చాలామంది సైనికులు బుల్లెట్లు గాయాలతో క్షతగాత్రులుగా మారడాన్ని గుర్తించాడు.

చెట్ల మాటను దాగి ఉండి కాల్పులు జరుగుతున్న వ్యక్తిని అనుమానించిన అధికారి చెట్లపై కాల్పులు జరపవలసిందిగా తన అధికారులను ఆదేశించాడు ఈ కాల్పులలో మరణించి కింద పడిపోయిన వ్యక్తి గురించి దర్యాప్తు చేసి ఆమె ఉదాదేవిగా గుర్తించాడు. విలియం ఫోర్బ్స్ మిచెల్ రిమినేసెన్స్ ఆఫ్ ది గ్రేట్ బ్యూటీ మ్యూటినీలో ఉదాదేవి గురించి ఇలా వ్రాశాడు.... 'ఆమె ఒక రెండు పాత అశ్విక దళ పిస్టల్లతో ఆయుధాలు కలిగి ఉంది వాటిలో ఒకటి ఆమె బెల్టులో ఇంకా లోడ్ చేయబడింది ఆమె చేతి సంచిలో ఇంకా సగం నిండి ఉన్న మందు గుండు సామాగ్రి చెట్టు ముందు ఆమె కొమ్మ నుండి దాడికి ముందు జాగ్రత్తగా సిద్ధం చేసినప్పుడు ఆమె అర డజనుకు పైగా మనుషులను చంపింది'. ఇలాంటి ఎందరో మహానుభావుల త్యాగఫలం మన స్వాతంత్ర్యం.

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డులు

కె. సత్యవతి
II B.Sc (M.CC.CS)

'కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డును' కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ వారు తాము గుర్తించిన భాషల్లో ఉత్తమ సాహిత్య సృజన సాగిస్తున్న సాహితీవేత్తలకు అందజేస్తారు. భారతీయ సాహిత్య పురస్కారాల్లో అత్యున్నతమైనదిగా ఈ పురస్కారాన్ని భావిస్తున్నారు. 2022 సంవత్సరానికి మధురాంతకం నరేంద్ర రచన అయిన 'మనోధర్మపరాగం' కి ఈ పురస్కారం వచ్చింది.

చరిత్ర

కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ భారతీయ సాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడం లక్ష్యంగా కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారాన్ని 1954లో స్థాపించింది. రాజ్యాంగం గుర్తించిన భాషలతో పాటు తాను పరిగణనలోకి తీసుకున్న మరికొన్ని భాషలు కలిపి మొత్తం 22 భాషల సాహిత్యవేత్తలకు ఏటా ఈ పురస్కారాన్ని 1955 నుండి ప్రదానం చేస్తున్నారు. జ్ఞాపికతో పాటుగా అందజేసే నగదు బహుమతిని ప్రారంభించినప్పుడు రూ. 5 వేలు ఉండగా, క్రమంగా ఆ మొత్తాన్ని పెంచారు. 1983 లో పదివేలు, 2001 లో 40 వేలు, 2003 లో 50 వేలుగా బహుమతి మొత్తాన్ని పెంచారు. 2009 నుంచి పురస్కార గ్రహీతలకు రూ. లక్ష చొప్పున బహుమతిని అందజేస్తున్నారు.

తెలుగు భాషకు చెందిన పురస్కార గ్రహీతలు

వ. సంఖ్య	సంవత్సరం	పుస్తకం	సాహితీ విభాగం	రచయిత
1	1955	ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర	చరిత్ర	సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
2	1956	భారతీయ తత్వ శాస్త్రం	పరిశోధన	బులుసు వెంకటేశ్వర్లు
3	1957	శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత చరిత్ర	జీవిత చరిత్ర	చిరంతానంద స్వామి

4	1963	త్రిపురనేని గోపీచంద్	నవల	పండిత పరమేశ్వర శాస్త్రి వీలునామా
5	1964	గుర్రం జాషువా	కవిత్వం	క్రీస్తు చరిత్ర
6	1973	సి. నారాయణ రెడ్డి	కవిత్వం	మంటలు మానవుడు
7	1974	దాశరథి	కవిత్వం	తిమిరంతో సమరం
8	1975	బోయి భీమన్న	కవిత్వం	గుడిసెలు కాలిపోతున్నాయి
9	1982	ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి	కథలు	స్వర్ణ కమలాలు
10	1987	ఆరుద్ర	వ్యాసాలు	గురజాడ గురుపీఠం
11	2015	వోల్గా	కథలు	విముక్త
12	2016	పాపినేని శివశంకర్	కవితా సంకలనం	రజనీ గంధ
13	2017	దేవి ప్రియ	కవిత్వం	గాలిరంగు
14	2018	బండి నారాయణ స్వామి	నవల	శప్తభూమి
15	2019	విమర్శిని	వ్యాసాలు	కొలకలూరి ఇనాక్
16	2020	అగ్నిశ్వాస	కవితా సంపుటి	నిఖిలేశ్వర్
17	2021	గోరటి వెంకన్న	కవిత	వల్లంకి తాళం
18	2022	మధురాంతకం నరేంద్ర	నవల	మనోధర్మ పరాగం
19	2023	టి. పతంజలి శాస్త్రి	కథలు	రామేశ్వరం కథలు

జీ - 20 శిఖరాగ్ర సదస్సు - 2023

శివ రాజేశ్వరి
II B.Com (CA)

జీ-20 (గ్రూప్ ఆఫ్ 20) దేశాధినేతల 18 వ వార్షిక శిఖరాగ్ర సదస్సు - 2023 సెప్టెంబర్ 9-10 తేదీల్లో భారత రాజధాని న్యూఢిల్లీ ప్రగతి మైదానంలో భారత్ మండపంలో జరిగింది. భారతదేశంలో ఈ సదస్సు నిర్వహించడం ఇదే తొలిసారి. వసుదైక కుటుంబం పేరుతో "ఒకే భూమి..... ఒకే కుటుంబం ... ఒకే భవిష్యత్తు...." అనే ఇతివృత్తంతో 2023 సంవత్సరం లో ఈ శిఖరాగ్ర సదస్సును నిర్వహించారు.

భారత్ అధ్యక్షతన రెండు రోజుల పాటు ఇండో యురోపియన్ యూనియన్ ప్రతినిధులు, జీ-20 దేశాల అధినేతలు, అంతర్జాతీయ సంస్థ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. భారత ప్రధాని నేతృత్వంలో ఈ సదస్సు జరిగింది. జీ-20 శిఖరాగ్ర సదస్సును భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోది గారు సెప్టెంబర్ 9వ తేదీన ప్రారంభించారు. ప్రధాని నరేంద్ర మోది ముందు ఇండియాకు బదులుగా భారత్ అనే నేమ్ బోర్డు ను ఉంచారు. వసుదైక కుటుంబ స్ఫూర్తితో అభివృద్ధిని స్థిరీకరించడానికి సమ్మిళిత వృద్ధి సాధించడానికి సాంకేతికతను వారధిగా వినియోగించుకుందామని నరేంద్ర మోడి పిలుపునిచ్చారు.

ప్రపంచ దేశాల మధ్య వాణిజ్య, ద్వైపాక్షిక సహకారం కోసం అంతర్జాతీయ వేదికగా జరిగే ముఖ్యమైన సదస్సులలో జీ-20 ఒకటి. 1999 సంవత్సరంలో యూరోపియన్ యూనియన్ తో కలిసి జీ-20 దేశాల కూటమిని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సదస్సులో ప్రపంచ ఆర్థిక పరిస్థితులు, ద్రవ్య విధానం మొదలైన కీలక అంశాలపై సభ్య దేశాల అధినేతలు, రిజర్వ్ బ్యాంక్ గవర్నర్లు చర్చలు జరుపుతారు.

ఆఫ్రికన్ యూనియన్ ను జీ-20 శాశ్వత సభ్యురాలిగా కొత్తగా చేర్చుకుంది. ఆఫ్రికన్ యూనియన్ చేరికతో 21 దేశాలు సభ్యులయ్యారు.

18 వ G-20 సమ్మిట్ న్యూఢిల్లీ లోని భారత్ మండపంలో 9-10 సెప్టెంబరు 2023 విజయవంతంగా నిర్వహించబడింది. ఇది ఏడాది పొడువునా మంత్రులు, సీనియర్ అధికారులు మరియు పౌర సంఘాల మధ్య జరిగిన అన్ని జీ-20 ప్రక్రియలు మరియు సమావేశాల ముగింపు. సంబంధిత మంత్రివర్గ మరియు కార్యవర్గ సమావేశాలలో చర్చించి అంగీకరించిన ప్రాధాన్యతలపట్ల తమ నిబద్ధతను తెలుపుతూ, జీ-20 న్యూఢిల్లీ నాయకుల సమ్మిట్ లో జీ-20 లీడర్స్ డిక్లరేషన్ ఆమోదించబడింది.

జీ-20 సమావేశంలో సభ్యత్వ దేశాలు

1. అమెరికా - ప్రధాన మంత్రి, జో బైడేన్
2. ఫ్రాన్స్ - అధ్యక్షుడు, ఇమ్యానులు మాక్రోన్
3. జర్మనీ – చాన్సిలర్, ఆఫాఫ్ స్కాల్జ్
4. యునైటెడ్ కింగ్డము - ప్రధాన మంత్రి, రిషి సునాక్
5. ఇటులీ - ప్రధాన మంత్రి, గ్లోర్జియా
6. జపాన్ - ప్రధాన మంత్రి, ఫ్యూసియో క్లిషిదా
7. రష్యా - అధ్యక్షుడు, వ్లాదిమిర్ పుతిన్
8. భారత్ - ప్రధాన మంత్రి, నరేంద్ర మోది
9. చైనా - అధ్యక్షుడు క్సి జెన్ పింగ్
10. సౌత్ ఆఫ్రికా → అధ్యక్షడు, సైరిల్ రాయఫోస
11. బ్రెజిల్ - అధ్యక్షుడు, లూయిస్ ఇనాసో లూలా డా సిల్వ
12. అర్జెంటీనా టినా – అధ్యక్షుడు తాము, ఆల్ బ్రెటు ఫెరినాస్జ్
13. ఆస్ట్రేలియా - ప్రధాన మంత్రి, ఆంటోని ఆల్బెసిస్
14. కెనడా - ప్రధాన మంత్రి, జస్సిన్ పైరి
15. ఇండోనేషియా - అధ్యక్షుడు, జోకో విడోడో
16. రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కొరియా – అధ్యక్షుడు, యూన్ సుక్ ఇమోలు
17. మెక్సికో → అధ్యక్షుడు, ఆన్ డ్రెస్ మాన్యులు లాపేజ్ ఓబ్రాడర్
18. సౌదీ అరేబియా - అధ్యక్షుడు, సల్మాన్ బిన్

19 టర్కీ – అధ్యక్షుడు, రిసిపు టయప్

20. యూరోపియన్ యూనియన్

21. ఆఫ్రికన్ యూనియన్

వాస్తవానికి, భారతదేశం 2021 లో మరియు ఇటలీ 2022 లో జీ-20 శిఖరాగ్ర సమావేశానికి ఆతిథ్యం ఇవ్వాల్సి ఉంది. 2018 లో అర్జెంటినాలో జరిగిన జీ-20 'బ్యూనస్ ఎయిర్స్' శిఖరాగ్ర సమావేశంలో, 2021లో ఇటలీ సమ్మిటుకు అతిధ్యం ఇవ్వాలని మరియు 2022 లో భారత్ తాను ఆతిధ్యం ఇస్తానని ఇటలీ ని అభ్యర్థించినట్లు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ తెలిపారు. భారతదేశానికి స్వతంత్ర్యం వచ్చి 75 ఏళ్ళు పూర్తయిన సందర్భంగా . ద్వైపాక్షిక సంబంధాల ఊపందుకున్న G-20 శిఖరాగ్ర సమావేశానికి భారతకు ఆతిథ్యం ఇవ్వడానికి ఇటలీ అంగీకరించింది .

జీ-20 సమ్మిట్ ప్రదాన లక్ష్యం G-20 దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థను బలపరచడమే. దీనితో పాటు గ్రీన్ గ్రోత్ వృద్ధి, వాతావరణ మార్పులపై పోరాటానికి ఆర్థిక సాయం, క్వాలిటీ ఆఫ్ లైఫ్, వేగవంతమైన, అందరినీ కలుపుకొని వెళ్ళే శక్తివంతమైన ఆర్థిక వ్యవస్థను రూపొందించడం, విస్తరించడం, ప్రోత్సహించడం. సుస్థిరాభివృద్ధి (SGD) లక్ష్యాల పురోగతిని పరిశీలించడం. UN, IMF, World Bank వంటి మల్టీ లాటరల్ Organisations ను 21 శతాబ్దానికి తగినట్లు సంస్కరించడం. మహిళా నాయకత్వం లో అభివృద్ధిని సాధించడం.

VANDANA SHIVA

SK. SANAH SULTHANA

BA(TTM)

Vandana Shiva (born 5 November 1952] is an Indian Scholar, environmental activist, food sovereignty advocate, Eco feminist, and anti-globalization author. Based in Delhi, Shiva has written more than 20 books. She is often referred to as "Gandhi of grain" for her activism associated with the anti-GMO movement.

Shiva is one of the leaders and board members of the International Forum on Globalization and a figure of the anti-globalization movement she has argued in favor of many traditional practices, as in the interview in the book Vedic Ecology. She is a member of the Scientific Committee of the Foundation IDEAS, Spain Socialist Party's think tank. She says IDEAS, Spot of the International Organization for a Participatory Society.

Vandana Shiva was born in Dehradun, her father was a Conservator of forests, and her mother was a farmer. She was educated at St. Mary's Convent which gave her a love for nature. School in Nainital, and the Convent of Jesus and Mary, Dehradun.

Shiva studied physics at Punjab University in Chandigarh, graduating as a of Science in 1972. After a brief stint at the Thebe Atomic Research Centre, she moved to Canada to pursue a master's degree in the philosophy of Science at the University of Guelph in 1977 where she wrote a thesis entitled 'Changes in the concept of periodicity of light' In 1978, she Completed and received her PhD in philosophy at the University of Western Ontario. focusing on the philosophy of physics dissertation was titled Hidden Variable and Locality in Quantum theme in which she discussed the mathematical and philosophical. plications of hidden Variable the dies that fall outside of the purview of bells theorem. She later went on to pursue interdisciplinary research in Science, technology, and environmental

policy at the Indian Institute of Science and Indian Institute of Management in Banglore. She was recognized as one of the BBC's 100 Women of 2019.

Introduction:-

Eco-feminism is an ideology and Social movement it explores the connection between women and nature in culture, Economy, and politics while also addressing the parallels between the oppression of nature and the oppression of women.

Eco-feminism recognizes that environmental degradation and climate change may have particular effects on women due to Society hierarchies. For example: 80% of people displaced by climate change are women.

ECOFEMINISM: THE MINDSET OF THE FUTURE

Eco-feminism is a movement that sees a Connection between exploitation and degradation of the natural world and the subordination, and Oppression of women. It emerged in the mid-1970s alongside Second-wave feminism and the green movement. Vandana Shiva first published Eco-feminism in 1993 One example is the 'Green Belt movement'.

Eco-feminism is a branch of feminism and political ecology. The term was coined by the French writer Francoise d'Eaubonne in the book Le feminism ou la mort [1974].Eco-feminist theory asserts a feminist perspective of Green politics that Calls for an egalitarian, collaborative Society in which there is no one dominant group.

Today, there are several branches of Eco-feminism, with Varying approaches and analyses, including liberal, Socialist Ecofeminism. Eco-feminist analysis explores the connections between nature and culture, economy, religion, politics, literature, and iconography and addresses the parallels between the Oppression of women.

Eco-feminism describes movements and philosophies that link feminism with Ecology. Ecofeminism Connects the exploitation and domination of women with that of the environment, there is a Connection between women and nature. It is believed this Connection illustrated through traditional female values

Objectives of the study:

Vandana Shiva is an activist, environmentalist, and eco-feminist. Some of the objectives in Eco-feminism include

* promoting Sustainable agriculture * Advocating for women's right

* Empowerment about environmental issues and challenging the dominant patriarchal Systems that contribute to environmental degradation.

* she believes that by addressing gender inequality and embracing ecological principles, we can create a Sustainable World. more just and

* Eco-feminism revolves around the inter- Section of environmental and gender issues

* Shiva argues that nature has been treated as integral and inviolable and there is no dualism between man and nature for it is preterite that Sustained life.

* Marginalization of women and the distraction of bio-divinity go hand in hand.

What is Eco-feminism:-

1. Eco-feminism, a branch of feminism that examines the connection between women and nature. Eco-feminism uses the basic feminist of quality between genders, a revaluing of non-patriarchal a non-linear structures.

2. Eco-feminists examine the effect of gender categories in Urdu to demonstrate the ways in which Social norms exert unjust dominance over women and nature. The philosophy also contends that those norms lead to an incomplete View of the world.

Origins of Eco-feminism:-

The Modern Eco-feminist movement war body out of a series of Conferences and workshops held in the United States by a coalition of academic and professional women during the late 1970s and early 1980s. They met to discuss the way in which feminism and environmentalism might be combined to promote respect for women and the natural world and were motivated by the notion that a long historical precedent of assimilating women and nature was often depicted as chaotic, emotional, and in need of Control. while men were frequently characterized as rationally ordered and Capable of directing the use and development of women and nature.

Eco-feminists contend that this arrangement results in a hierarchical structure that grants power to men and allows for the exploitation of women and nature, particularly insofar as the two are associated with one another. Thus, early eco-feminists determined. that solving the predicament of either Constituency would require undoing the social status of both.

Early work on eco-feminism Consisted largely of first documenting historical Connection between women and the environment and then looking for ways to Sever those Connections. One founder of Eco-feminism, the dogian Rosemary Ruether, insisted that all Women must acknowledge and work to end the domination of nature if they were to work toward their own liberation. She Urged Women and environmentalists to work together to end patriarchal Systems that privilege hierarchies, Control, and Unequal Socio-economic Relations. Ruether's challenge was taken up by Feminist Scholars and activists, who began critiquing not Only Ecological theories that overlooked the effect of patriarchal systems but also feminist arrogate theories that did not exist- the relationship between women and nature as well.

By the late 1960s, Eco-feminist had grown out of its largely academic environment and become a popular movement. Many Scholars cite the feminists who list Ynestha King as the cause of that popularization. In 1987 King wrote an article titled "What is Eco-feminism" that appeared in the nation.

The importance of Eco-feminism:-

There are three main reasons why eco. feminism is important in today's Society.

Helping the environment:

It brings the environment to the forefront of discussions surrounding feminism. This is important because of the continuing environmental degradation happening to the planet.

Connecting Social and Environmental Issues:

Bringing together Social and environmental issues is at the core of eco-feminism This is important as it provides a new and unique perspective in looking at how the problems surrounding social and environmental issues are Connected.

The core aim of equality:-Finally, it is important to remember that eco-feminism is a type of feminism. sat its core, the aim of eco. feminism is equality

in society and eliminating the patriarchy. As such, when viewing eco-feminism aims.

Principles of Ecological Feminism:-

Eco-feminism explores the question of the binaries at the heart of Western Europe In an androcentric society, where melanin is privileged to the halves of these binaries. that are most associated with masculinity. are seen as the ideal. The binary most critiqued by eco-feminism is that of nature civilization-Civilization represents order and the natural world represents chaos. The masculine half of this binary feels a paternalistic responsibility to "tame the female Side of this binary and often does so through Violent means.

Furthermore, because women and nature have historically and linguistically been Connected [through terms like "mother nature" and "file soil'g they are also viewed as national, chaotic forces that need controlling.

Eco-feminism examines how they marginalize and oppress "Women" as well as 'nature". According to Eco-feminism, Sexism, racism, class Exploitation, and Environmental destruction are the four interconnected bills on which patriarchal Society is based. A theory and a movement that associates women and the Environment.

Contribution of Vandana Shiva to eco-feminism:

Shiva plays a major role in the global eco-feminist movement. According to the 2004 article Empowering Women, Sustainable and Productive Approach to Agriculture Can be achieved by reinstating the System of farming in India, that is more Focused on engaging women.

In 1991, Vandana Shiva created one of India's first Community Seed banks. Now, with over 150 local agricultural Across 22 states storing and cultivating native crop species, Shiva is regarded as the Gandhi of grain' Born in Dehradun, Shiva grew up surrounded by nature near the Himalayan foothills.

In India, the most visible advocate of Eco-feminism is Vandana Shiva. One would tend to categorize their work with the Eco-feminists of the radical mode but her critique of the entire development model and its effects on the environment. places her among the Eco-feminists of the Socialist framework.

Vandana shiva argues that the marginalization of women's biodiversity and the destruction go hand in hand!

Dr. Shiva started her Ecology movement by volunteering with the famous Chipko movement. She has been at the forefront of the fight against the imposition of genetically modified seeds on Indian farmers by global Conglomerates.

Chipko movement also gave a whole new set of laws the Environment Protection Act, and the forest Consumption Act the entire legacy that governs us to day. She always tells people that I learned my quantum theory at the University of Western Ontario in Ontario Canada and I learned my Ecology at the University of Chipko in Uttarakhand, Shiva is one of the most prominent women who & is recognized for her work in Eco-feminism.

Shiva's mother was a farmer with a passion for the outdoors and her father was a preservationist and Curator of the local forest with this lineage and devotion to the natural world. Shiva studied physics at Punjab University in Chandigarh, grading with a Bachelor's of Science, in 1972. She then moved to Canada, where she received a master's degree in philosophy of Science from the University of Guelph & PhD in philosophy at the University of Western Ontario."

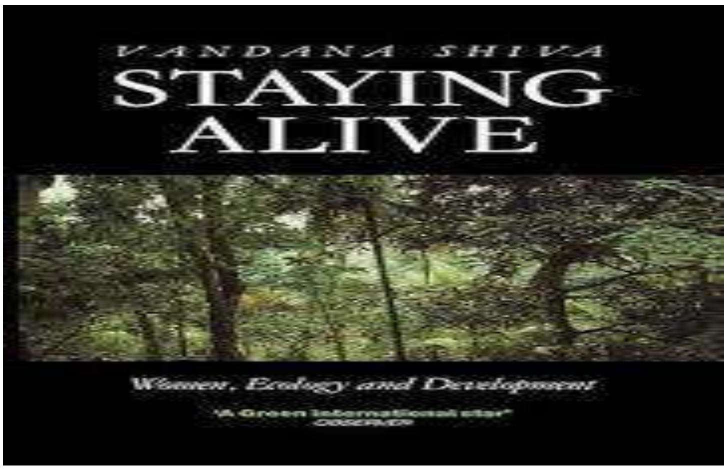

After her studies, Shiva founded the Research Foundation for Science Technology and Ecology [RFSTE] in 1982. The Organization works on the interconnected issues of biodiversity, conservation and protecting people's rights, focusing on those living in South Asia

2 million farmers have Converted to Organic farming in different parts of the County. The project has conserved 3000 Varieties of rice and 740 Varieties of paddy. 215 Varieties of wheat, 130 Varieties of rajma, 97 Varieties of pulser, 58 Varieties of Spices, 48 Varieties of medicinal plant, and 46 Varieties of Birmati, among many others.

In addition to her work on Sustainable agriculture, Shiva is a staunch Eco-feminist. Her first book, Staying Alive (1988) helped change global perceptions of women in economically developing Vital role "Countries and showcase their art of nature.

For her work, Shiva received the Right Livelihood Award in 1993.

Today, Shiva speaks internationally about these issues and in recent webinars, discusses how gardening connects humanity to nature and how the proven fan heals both the planet and people.

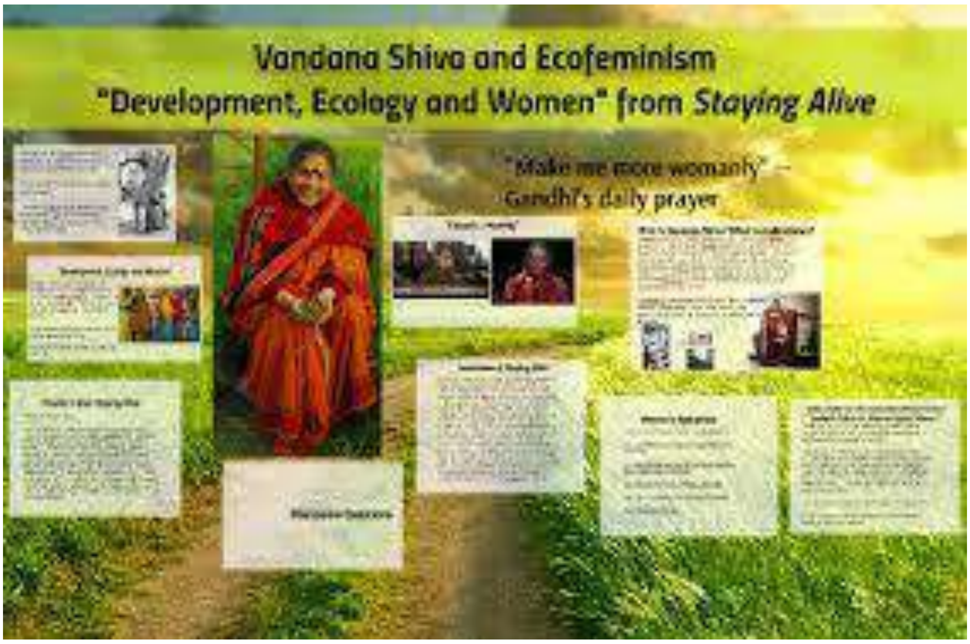

Shiva's leadership and Extensive Line of work are prime examples of why Women are key to solving the climate crisis Regenerative agriculture, along with renewable energy and Ecosystem Conversation, are the three pillars of action that Can limit global temperature rise to 1.5°c.

Shiva plays a major role in the global eco-feminist movement According to her 2004 Article Empowering Women, a more sustainable and productive approach to agriculture can be achieved by rein Stating the system of farming in India that is more cantered on engaging women she advocates against the prevalent.

Shiva's focus on water Caused her to appear in several films on this topic- Seeds of Death, Creating Freedom, poverty, the Tough Cost, Another Story of Program, 2012, and The Farmer and His Prince, 2013.

Books by Shiva :

Stolen Harvest

*Earth Democracy Justice, Sustainability

*Spiritual Ecology "The cry of the Earth water wars (privatization, pollution

* Onenen vs the 1%.

*Biopiracy: The Plunder of Nature

* Soil not oil: Environmental Justice.

*Staying live: Women, Ecology and Development-

* who feeds the world

* Eco-feminism

* Agroecology and Regenerative Agricuth

*Water Consciousness

* Terra Viva: my life in a bio-diversity

Awards won:

Right Livelihood Awards

Sydney Peace Prize [2010]

Mirada Prize [2016]

Fukuoka kian Culture prize [2012]

Earth Day International Award (1993)

Golden tek of Netherland [2012]

Golden Plant Award (1997)

Save the World Award (2016)

Calgary Peace Prize [2004]

Quotes written by Vandana Siva:

* You are not Atlas Carrying the world on your Shoulder. you show It is good to remember that the planet is carrying you.

*The abuse of the Earth is the Ecological Crisis.

* Nature shrinks Capital grows. The growth of the market Cannot Solve the very critical

Sis it creates. *In nature Economy Currency is not money, it is life.

* We are either going to have a future where women lead the way to make peace with the Earth or we are not going to have a human future at all.

* Seed is the Source of life and the first link in the food chain. Control over Seed means Control over our lives, Our food and our freedom.

* If you are doing the right thing for the cart, she is giving you great Company

* climate change is not just a problem for the future. It is day, Everywhere.

Conclusion:-

Eco-feminism is a great force for positive social change. However, it has a long way to go. There are concerns that eco-feminists living in developed countries are themed. "Contributing to environmental Damage Vandana Shiva is one of the most prominent Eco-feminist in India. Herwork can be categorized as belonging to the radical Stand of eco-feminism. However, her critique of the entire development model and its effects on the environment places her more on the side of the Socialist framework. Eco-feminism emerged as the third wave of feminism. It is a movement that felt the environmental change and Social and gender equality more deeply. these are dominated by patriarchy.

References:-

*Wikipedia
* Ai
* Quotes by Vandana Shiva - Goodreads.
* Eco-feminism. An Overview / Science Direct
*Examine Eco-feminism: why Vandana Shiva links Ecology.
* Britannica - Eco-feminism) Sociology, Environ mentalism & Gender equalities. &
*MOPI Blog - Everything you need to know
* IE med - what is Eco-feminism?
Earth Org- climate change intersect
Study Smarter UK - Eco-feminism: Definition, Example & Importance

గరుడ పురాణం

మీనాక్షి

I B. Sc, II Sem.

ఈరోజు నేను చెప్పబోయే గ్రంథం గరుడ పురాణం ఇది ఎంతో పురాతన కాలానికి చెందిన పురాణం ఈ గరుడ పురాణం అనేది వ్యాసుడు రాసిన అష్టాదశ పురాణాలలో ఒకటి. ఇది విష్ణువు మరియు పక్షుల రాజు అయిన గరుడునికి మధ్య జరిగిన సంభాషణల యొక్క రూపం.

మరణాల గురించి వివరించే పురాణాలలో ఇది కూడా ఒకటి. మరణం తర్వాత మన ఆత్మకు ఏం జరుగుతుంది అని ఈ పురాణం తెలుపుతుంది. విష్ణువు గరుడునికి మరణం తరువాత అంత్యక్రియలు, జీవితం, పునర్జన్మ, స్వర్గం, నరకం, పుణ్యం, పాపం లాంటి వాటి గురించి ఇందులో చెప్పారు. ఈ పురాణంలో మొత్తం 19 వేలకు పైగా శ్లోకాలు ఉన్నాయి. గరుడ పురాణం అనేది విష్ణు సాంప్రదాయానికి చెందిన పురాణం. దీని తాలూకా గ్రంధాలు అతి పురాతనమైనవి. ఈ పురాణంలో మనిషి మరణించిన తరువాత వెళ్ళే నరక లోక వర్ణన కూడా ఉంది. మనుషులు చేసే వివిధ పాపాలు, వాటికి నరకంలో విధించే శిక్షలు కూడా చెప్పబడ్డాయి. పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తం, పుణ్యం సంపాదించుకునేందుకు వివిధ మార్గాలు, పితృకార్యాల వర్ణన ఉంటుంది.

గరుడ పురాణంలో 14 రత్నాలు వాటి రకాలు మరియు వాటి నాణ్యతను ఎలా పరీక్షించాలో తెలియజేసేటువంటి విషయాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ పురాణం రాళ్ల లక్షణాలను తెలియజేస్తుంది గరుడ పురాణం ప్రకారం ఆభరణాలలో వివిధ రత్నాలను ఎలా ధరించాలో పగుళ్ల మరియు మచ్చలు ఉన్న రత్నాలను ధరిస్తే ఏం జరుగుతుంది అని వివరిస్తుంది మానవులు ధరించే రత్నాలను బట్టి వారి అదృష్టం మరియు దురదృష్టాన్ని తెలియజేస్తుంది.

అసలు ఈ గరుడ పురాణంను ఎవరు రచించారు అని చూస్తే దాని వెనుక పెద్ద చరిత్ర ఉంది మొదట ఏ పురాణం విష్ణువు గరుడినితో చెబుతాడు తరువాత గరుడుడు తన తండ్రి అయిన కశ్యపునికి చెబుతాడు అది నైమిశారణ్యంలో వ్యాపించి వేదవ్యాస మహర్షికి చేరుతుంది. ఆయన గరుడ పురాణంలో శ్లోకాలను వచన రూపంలోకి మార్చి అధ్యయనం చేశాడు. శ్రీహరి నారాయణ అనే మహర్షి తన కుమారుడైనటువంటి నవనిధి రాముడు గరుడ పురాణాన్ని సారాంశం పద్ధతిలో అధ్యయనం చేశాడు. అప్పటినుంచి ఈ పురాణం సామాన్య మానవులకు కూడా చదవటానికి సులభంగా అర్థమవుతుంది ఈ పురాణంలో 19000 శ్లోకాలు ఉన్నాయి కానీ వాటిలో 8000 శ్లోకాలు మాత్రమే ఆధునిక యుగంలో కనిపిస్తున్నాయి.

ఈ పురాణం రెండు భాగాలుగా విభజించబడి ఉంది. వాటిలో మొదటిది పూర్వ ఖండం ఇందులో 229 అధ్యాయాలు ఉన్నాయి. ఇందులో విశ్వాసం ఇంకా మంచి పనులు ఇలాంటి వాటి గురించి వివరించారు ఈ పురాణంలో మనిషి తన జీవితంలో కచ్చితంగా ఆచరించవలసిన సత్కర్మలు ఉంటాయి ఇంకా రత్న మరియు జ్యోతిష్య శాస్త్రాల గురించి వివరిస్తుంది. ఈ ఖండం పునర్జన్మను నొక్కి చెబుతుంది ఇందులో మనం పుట్టినప్పటి నుంచి చనిపోయే వరకు ఎలా ఉండాలి అని ప్రతి విషయం తెలియజేస్తుంది మనిషి బ్రతికి ఉన్నప్పుడు చేసే పనులను బట్టి అతను స్వర్గంకి వెళతాడు లేక నరకంకి వెళతాడో తెలియజేస్తుంది మన జీవితంలో ఈ గరుడ పురాణాన్ని ఒక్కసారి అయినా చదవాలి లేక వినాలి అప్పుడు మనకి పుణ్యం కలిగి చనిపోయిన తరువాత మనకి మోక్షాన్ని ప్రసాదిస్తారు.

గరుడ పురాణంలో సనాతన హిందూమతంలో మరణించిన తరువాత వారికి మోక్షం అందిస్తుంది కారణం ఈ సనాతన హిందూమతంలో ఎవరైనా చనిపోతే ఆ 12 రోజులు ఆ కుటుంబం ఈ గరుడ పురాణాన్ని చదవాల్సి ఉంటుంది ఆ తర్వాత 13వ రోజు ఆ చనిపోయిన వ్యక్తికి మోక్షం అందుతుంది. ఈ పురాణం మనం చనిపోయిన తరువాత జీవితం ఎలా ఉంటుంది ఇంకా ఆత్మ ప్రయాణం గురించి ఇది తెలుపుతుంది సైన్స్ కూడా ఈ మరణాల

వెనుక రహస్యాలను కనుక్కోలేకపోయింది ఇక రెండోది ఉత్తరఖండం దీనిని త్రేత ఖండం అని కూడా పిలుస్తారు ఇందులో సుమారు 34 నుంచి 49 అధ్యాయాలు ఉన్నాయి ఈ ఖండం ఉద్దేశ్యం ఏమిటి అంటే మనం చనిపోయిన తరువాత ఎక్కడికి వెళ్తామని నిర్ణయిస్తుంది స్వర్గం కి వెళితే అక్కడ ఎన్నో సుఖాలు దొరుకుతాయి అదే ఒకవేళ నరకం కి వెళితే అక్కడ ఉన్న యమధర్మరాజుల వారు ఎవరెవరికి ఎటువంటి శిక్షలు విధిస్తారు అని ఖండంలో వివరంగా ఉంటుంది మనం ఈ గరుడ పురాణం చదివితే మనం ఎలా ఉండాలి అని తెలియజేస్తుంది ఇంకా మనం ఎలా ఎదగాలి అని చెప్తుంది ఈ పురాణం ఇతర పురాణాల కంటే ఎంతో ఆసక్తికరంగా మరియు ప్రత్యేకంగా ఉంటుంది.

URDU

Sk. Majida
B.Com. (CA)

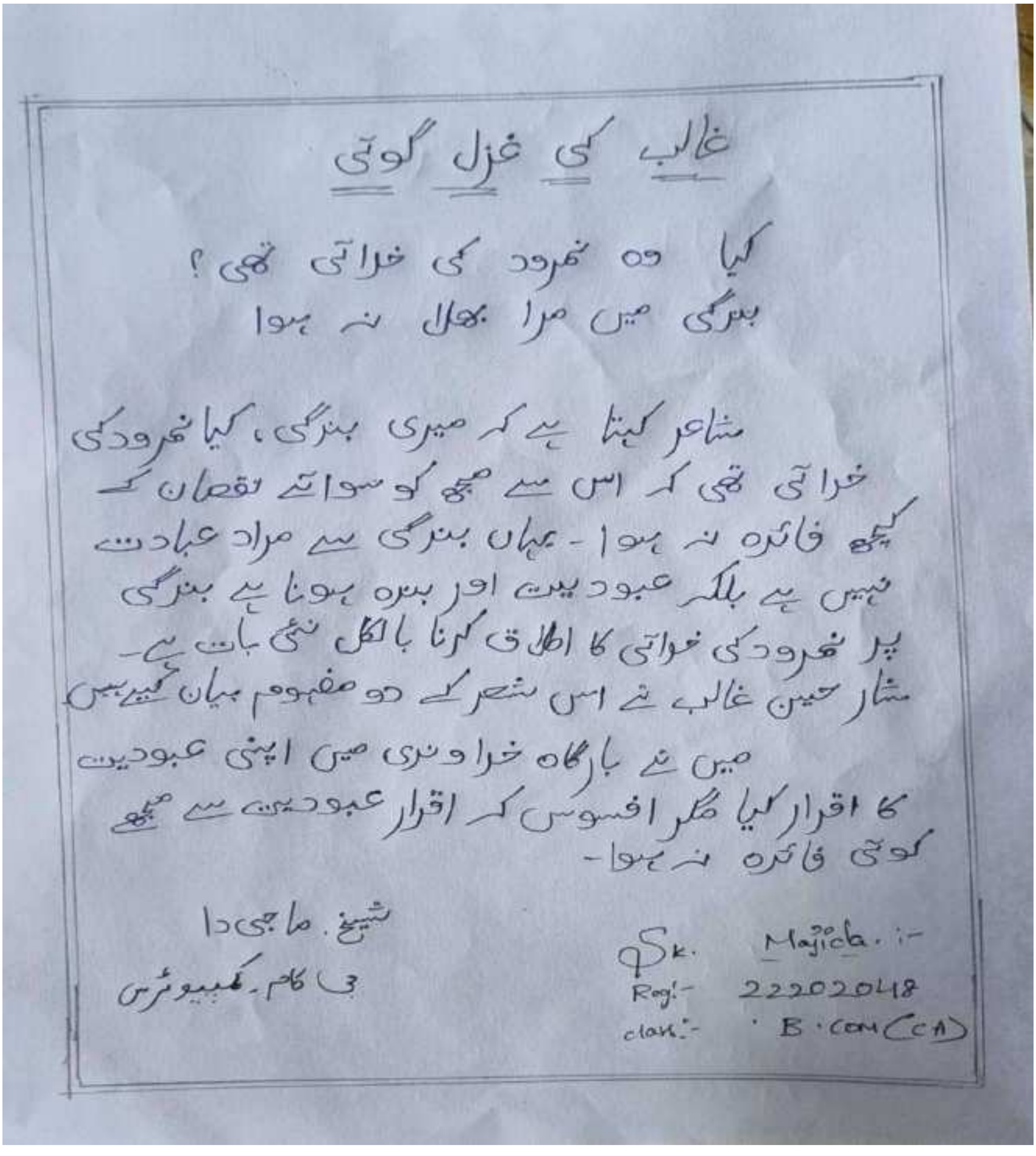

غالب کی غزل گوئی

کیا وہ نمرود کی خدائی تھی؟
بندگی میں مرا بھلا نہ ہوا

شاعر کہتا ہے کہ میری بندگی، کیا نمرود کی خدائی تھی کہ اس سے مجھ کو سوائے نقصان کے کچھ فائدہ نہ ہوا۔ یہاں بندگی سے مراد عبادت نہیں ہے بلکہ عبودیت اور بندہ ہونا ہے بندگی پر نمرود کی خدائی کا اطلاق کرنا بالکل نئی بات ہے۔ شارحین غالب نے اس شعر کے دو مفہوم بیان کیے ہیں میں نے بارگاہ خداوندی میں اپنی عبودیت کا اقرار کیا مگر افسوس کہ اقرار عبودیت سے مجھے کوئی فائدہ نہ ہوا۔

شیخ. ماجدہ
بی کام۔ کمپیوٹرس

Sk. Majida :-
Reg:- 22202048
class:- B.COM(CA)

The Cracked Pot

- **Annapurna Kunala B.A(T.T.M) 6th Sem.**

Brief explanation

About author :-

The author of the ‘Cracked Pot’ story is unknown; yet the wisdom that it holds is displayed in our lives daily through God's working in and through us!

Have you ever felt like this pot with its crack – imperfect and ashamed? There may have been something in your life that caused you to feel "cracked." In all honesty, probably most of us have felt this way at one time or another. Yet what we neglect to realize is that God is sovereign; He created us each unique and when we depend upon Him, amazing things can happen!

Let's look into story:-

The Story of the Cracked Pot -

An elderly Chinese woman had two large pots, each hung on the ends of a pole which she carried across her neck. One of the pots had a crack in it while the other pot was perfect and always delivered a full portion of water. At the end of the long walks from the stream to the house, the cracked pot arrived only half full.

For a full two years this went on daily, with the woman bringing home only one and a half pots of water. Of course, the perfect pot was proud of its accomplishments. But the poor cracked pot was ashamed of its own imperfection, and miserable that it could only do half of what it had been made to do.

After two years of what it perceived to be bitter failure, it spoke to the woman one day by the stream. 'I am ashamed of myself, because this crack in my side causes water to leak out all the way back to your house.'

The old woman smiled, 'Did you notice that there are flowers on your side of the path, but not on the other pot's side?' 'That's because I have always known about your flaw, so I planted flower seeds on your side of the path, and every day while we walk back, you water them.'

For two years I have been able to pick these beautiful flowers to decorate the table. Without you being just the way you are, there would not be this beauty to grace the house.'

- Author Unknown

Reference:-

https://www.creativebiblestudy.com/cracked-pot.html#google_vignette

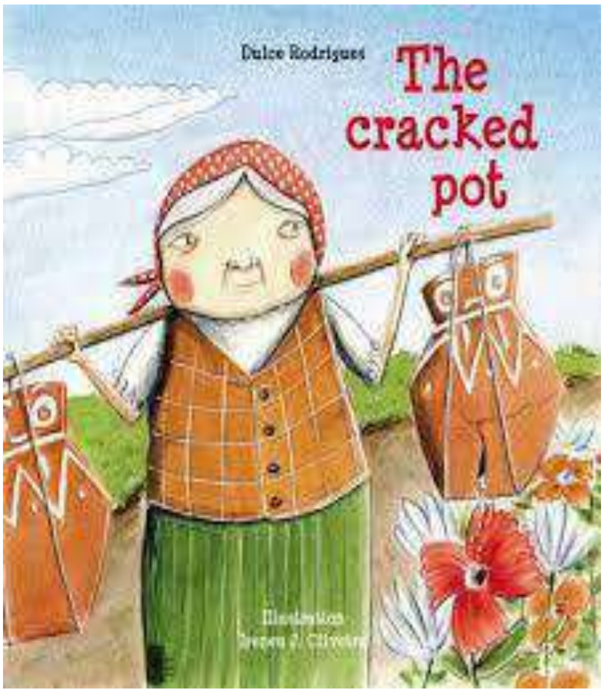

IKIGAI (ఇకిగాయ్)

సంగీత

I B.Sc. , II Sem. Micro Biology

ఈ మధ్య నేను చదివిన పుస్తకం పేరు 'ఇకిగాయ్'. నేను ఇంగ్లీష్ నుండి తెలుగులోకి అనువాదం చేసిన పుస్తకాన్ని చదివాను. ఈ పుస్తకాన్ని ఆంగ్లంలో 'హెక్టర్ గ్రాసియా', 'ఫ్రాన్సెస్ మిరాల్' రాయగా, తెలుగులోకి గర్నెపూడి రాధాకృష్ణమూర్తి అనువాదం చేశారు.

ఈ పుస్తకం జపనీస్ 'ఇకిగాయ్' భావనను చర్చిస్తుంది. దీని అర్థం 'జీవించే కళ'. ఈ పుస్తకం 100 సంవత్సరాలు పైబడిన వారి మరణం మరియు సుదీర్ఘంగా సంతోషంగా జీవించడం గూర్చి చర్చిస్తుంది. సుదీర్ఘకాలం జీవించిన జపాన్ ప్రజల జీవనశైలిని గురించి మాట్లాడుతుంది. రచయిత జపాన్ వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి ఒక ద్వీపమైన 'ఒకినావా' అనే ప్రదేశంలో ఉన్న వృద్ధులు చాలా ఆరోగ్యంగా ఆనందంగా ఉండడం చూసి ఆశ్చర్యపోతాడు, వారు తీసుకునే ఆహారం చాలా ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది వాళ్ళు చాలా ఆనందంగా ఉండడం చూడవచ్చు వారు చేసే వ్యాయామం వారిని ఇంకా ఆరోగ్యంగా ఉండేలా చేస్తుంది. ఇదంతా వారి సంస్కృతి.

అమెరికాలోని ఒక పరిశోధన సంస్థ చేసిన అధ్యయనంలో ఎక్కువ మంది ప్రజలు ఒత్తిడికి గురవడం 40 సంవత్సరాలలోపే చనిపోవడం, లేదా ఆరోగ్య పరిస్థితుల్లో తేడాలు రావడం జరుగుతుందని చెప్పారు. దీనికి భిన్నమైన పరిస్థితి మనకు జపాన్ లో కనిపిస్తుంది. జపనీయులు మాత్రం ఆరోగ్యంగా ఎక్కువకాలం జీవించడం చాలామంది పరిశోధకులను ఆకర్షించింది. ఆ రహస్యం కనుక్కోవడానికి అనేక పరిశోధనలు ఇంకా జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

ఈ పుస్తకంలో మనుషులు ఎలాంటి ఆహారం తీసుకోవాలి ఎలా ఆరోగ్యంగా జీవించాలని ఉంటుంది. జపనీయులు వారు తమ ఆహారం జీర్ణాశయం మొత్తం నిండకుండా సగం తింటారు అలా తినడం వలన వారికి మనస్సు తృప్తిగా ఉంటుంది, వారు చిన్న గిన్నెలో మాత్రమే భోజనం చేస్తారు అలా చేయడం వలన వారికి ఎక్కువ తిన్నామన్న తృప్తి ఉంటుంది. మూడు

చిన్న గిన్నెలు ఒకటి పెద్దది వాడతారు. వారు తీసుకునే ఆహారంలో ఆకుకూరలు కూరగాయలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అక్కడి ప్రజలు ఆరోగ్యంగా సంతోషంగా ఉంటారు, వారు చేసే పని ఏదైనా మనసుకు తృప్తిని ఇస్తుంది వారి వ్యవసాయం కూడా చాలా సంప్రదాయంగా ఉంటుంది వారి జీవన విధానంలో మనం చాలా మార్పులు చూడవచ్చు. అక్కడి వృద్ధులలో 100 సంవత్సరాలు పైబడిన వారు ఎక్కువగా ఉన్నారు అని రచయిత చెప్పాడు. స్వస్థ శరీరం, స్వస్థ మనసు అంటే శరీరము మనసు రెండు ముఖ్యమైనవి కాబట్టి ఆ రెండింటిని ఆరోగ్యంగా ఉంచుకోవాలి. మనసు యౌవనంగా ఉంటేనే, జీవన సరళి ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. అందువల్ల వృద్ధాప్యం ముందుగా రాదు అనేది వాళ్ళ భావన.

ఇక్కడి ప్రజల ఆహారంలో శాఖాహారం సంపన్నంగా ఉంటుంది, రెండు గ్లాసుల వైన్ తాగుతారు ఇవి వారి జీవనశైలి లో ముఖ్యమైనవి. మన లక్ష్యం మనకి ఇష్టంగా మరియు సంపాదన తెచ్చే విధంగా ఉండాలి. మన జీవితంలో మనకి ఇష్టమైన పనిని ఇష్టంగా చేయాలి. ఈ పుస్తకంలో మనసు మెదడు మరియు శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉండేలా చూసుకోవడమే జపాన్ వారి లక్ష్యం. ఈ పుస్తకంలో నాలుగు భాగాలుగా విభజించబడ్డాయి లక్ష్యం, సంపాదన, సామర్థ్యం, మనోరాగం అంటే మీ అభిమాన విషయం. మీ సామర్థ్యం అంటే వృత్తి. సంపాదన అంటే అభిరుచి. ఈ పుస్తకం మనకి జీవితంలో ఎలా యవ్వనంగా ఆరోగ్యంగా ఉండాలో నేర్పుతుంది మనకి ఇష్టమైన వృత్తిని మనసుకు నచ్చిన పనిని చేస్తే ఆరోగ్యం ఒత్తిడి లేకుండా ఉంటుందని మనకి నేర్పుతుంది. ఈ పుస్తకం 100 సంవత్సరాలు పైబడిన వారు సంతోషంగా సుదీర్ఘంగా జీవించే జపాన్ ప్రజల జీవన విధానం గురించి మాట్లాడుతుంది. మనకు ఓ చక్కని సందేశాన్ని అందివ్వడంతో పాటు, మరుగున పడిన మన జీవన శైలిని గుర్తు చేస్తుంది.

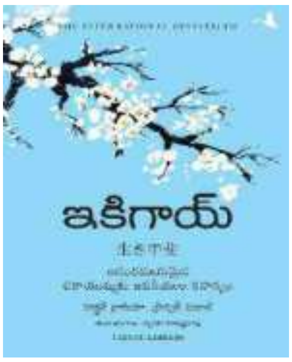

URDU

Sk. Nasreen Fridose

III B.Sc. MPCS

سوال: ساغر جیری کی رباعی کی تشریح کیجئے؟

تعریف کی میزان پہ تل جاتے ہیں
دو بوند خوشامد سے ہی گھل جاتے ہیں
مضبوط طرز بردست تجوری ہیں مگر
کچھ لوگ غلط چابی سے کھل جاتے ہیں

اس رباعی میں ساغر جیدی چند انسانی عادتوں سے متعلق کہتے ہیں۔ انسان کی یہ عادت ہے کہ وہ اپنی تعریف چاہتا ہے اس میں عالم، ادیب، تعلیم یافتہ، سب مال، دانشور، مفکر مبصر، سیاست دان، عام شخص سب ہی شامل ہیں۔ ان سبھوں کو تعریف کی میزان پر تولا جائے تو کسی میں زیادہ کسی میں کم یہ میزانی پہلو ملتا ہے۔

انسان کی دوسری عادت خوشامد کرنا ہے یا اس سے متاثر ہونا ہے۔ ایسے بہت سے انسان ہیں جو منہ دالے کی جھوٹی تعریف کر کے اپنا ادوا بنے کام لیتے ہیں۔ اسی لئے شاعر انسان کی اس عادت کی طرف اشارہ کرتے ہوئے کہتا ہے کہ "دو بوند خوشامد سے گھل جاتے ہیں"۔

Name :- Sk. Nasreen Firdose
Group :- III BSC [MPCS]
RegNO :- 22302036

The Contribution Of Alice Walker to the literature

P.Lakshmi Priya,

III BA(TTM)

Alice Walker

Alice Malsenior Walker, February 9,(1944) in Easton ton, Georgia, US Novelist, short stay writer, Poet, Political activist.

Introduction

Alice Walker

Alice Malsenior Tallulah Kate Walker born February 9, 1944 is an American Novelist, short stay Writer, Poet, and social activist. In 1982, She became the first African American woman to win the Pulitzer Prize for Fiction, which she was awarded for her Novel T'he color purple'. Over the span of her career, Walker has Published Seventeen Novels and shot story collections, twelve non- fiction works, and collections of essays and Poetry. Walker, born in rural Georgia, overcame Challenges such as Childhood injury and segregation to become a Valedictorian and eventually graduate from Sarah Lawrence college. She began her Writing Career with her first book of Poetry, once and later wrote novels, including her best-known advocated for Women of Color through the term " womanism" and has been involved in animal advocacy and Pacifism. Additionally, she has taken a strong stance on the Israel Palestinian conflict, supporting the Bay Cott, Divestment and Sanctions Campaign against sound. Walker has faced multiple accusations of antisemitism due to her Praise for British Conspiracy theorist David Icke and his works, which contain antisemitic conspiracy theories, along with criticism of her own writings.

Early life

Alice Malsenior Walker was born in Easton, Georgia a rural farming town, to Wrltile Lee Walker and Minnie Tallulah Grant. As an eight year-old, Walker sustained injury to her right eye after of her brother fired a BB gun. Since her family did not have a Car, Walker could not receive immediate attention, Causing her to become Permanently blind in that eye. It was after the injury to her eye that Walker began to take up reading and writing. The scar tissue was removed when Walker was 14, but a mark still remains. It is described in her essay "Beauty: When the Other Dancer is the Self". As the schools in Eatonton were segregated, Walker attended the only high school available to black students: Butler Baker High School. There, she went on to become valedictorian, and enrolled in Spelman College in 1961 after being granted a full scholarship by the state of

Georgia for having the highest academic achievements of her class. She found two of her professors, Howard Zinn and Stoughton Lynd, to be great mentors during her time at Spelman, but both were transferred two years later. Walker was offered another scholarship, this time from Sarah Lawrence College in Yonkers, New York, and after the firing of her Spelman professor, Howard Zinn, Walker accepted the offer. Walker became pregnant at the start of her senior year and had an abortion; this experience, as well as the bout of suicidal thoughts that followed, inspired much of the poetry found in Walker's first collection of poetry. Walker graduated from Sarah Lawrence College in 1965.

Objective of study

Civil rights

Walker met Martin Luther King Jr. when she was a student at Spelman College in the early 1960s. She credits King for her decision to return to the American South as an activist in the Civil Rights Movement. She took part in the 1963 March on Washington with hundreds of thousands of people. Later, she volunteered to register black voters in Georgia and Mississippi.

On March 8, 2003, International Women's Day, on the eve of the Iraq War, Walker was arrested with 26 others, including fellow authors Maxine Hong Kingston and Terry Tempest Williams, at a protest outside the White House, for crossing a police line during an anti-war rally. Walker wrote about the experience in her essay "We Are the Ones We Have Been Waiting For".

Womanism

Walker's specific brand of feminism included advocacy on behalf of women of color. In 1983, Walker coined the term womanist in her collection 'In Search of Our Mothers' Gardens', to mean "a black feminist or feminist of color". The term was made to unite women of color and the feminist movement at "the intersection of race, class, and gender oppression". Walker states that "'Womanism' gives us

a word of our own" because it is a discourse of Black women and the issues they confront in society. Womanism as a movement came into fruition in 1985 at the American Academy of Religion and the Society of Biblical Literature to address Black women's concerns from their own intellectual, physical, and spiritual perspectives."

Writing career

Walker wrote the poems that would culminate in her first book of poetry, entitled 'Once', while she was a student in East Africa and during her senior year at Sarah Lawrence College.

Awards and Honors

- MacDowell Colony Fellowships (1967 and 1974)
- Ingram Merrill Foundation Fellowship (1967)
- Candace Award, Arts and Letters, National Coalition of 100 Black Women (1982)[87]
- Pulitzer Prize for Fiction (1983) for The Color Purple[88]
- National Book Award for Fiction (1983) for The Color PurpleO. Henry Award for "Kindred Spirits" (1985)
- Honorary degree from the California Institute of the Arts (1995)
- American Humanist Association named her as "Humanist of the Year" (1997)
- Lillian Smith Award from the National Endowment for the Arts
- Rosenthal Award from the National Institute of Arts & Letters
- Radcliffe Institute Fellowship, the Merrill Fellowship, and a Guggenheim Fellowship
- Front Page Award for Best Magazine Criticism from the Newswoman's Club of New York
- Induction into the Georgia Writers Hall of Fame (2001)

- Induction into the California Hall of Fame in The California Museum for History, Women, and the Arts (2006)
- Domestic Human Rights Award from Global Exchange (2007)
- The LennonOno Grant for Peace (2010)
- The Haydée Santamaría medal (2024)

Conclusion

Alice Malsenior Tallulah-Kate Walker (born February 9, 1944) is an American novelist, short story writer, poet, and social activist. In 1982, she became the first African-American woman to win the Pulitzer Prize for Fiction, which she was awarded for her novel The Colour Purple.

ఇలియడ్ (ILIAD)

సమీర

I B.Sc. II Sem. – Bio Chemistry

హోమర్ అనే మహాకవి . 700 సం. లో రాసిన కావ్యం 'ఇలియడ్'. క్రీ.పూ. 1100 కాలంలో పురాతన గ్రీకు రాజ్యాలకు, 'ట్రాయ్' నాగరాణికీ మధ్య జరిగిన సంగ్రామం ఈ కావ్యానికి కథా వస్తువు. హోమర్ కథనం ప్రకారం మేసినీ రాజు అగమెమ్నాన్ సారథ్యంలోని గ్రీకులు, ప్రియాం రాజు నేతృత్వం లోని ట్రోజన్ల మధ్య సుమారు కాంస్య యుగం చివర్లో ఈ యుద్ధం చోటుచేసుకుంది. కవి సాహిత్యాలకి అధిదేవత అయిన "మూజ్" ని ప్రార్థించి గ్రీకు యోధులలో అగ్రేసరుడైన అక్షిలీస్ కోపోద్రేకాలకి కారణమేమిటో చెప్పడం.

అత్యధికులు గ్రీసు దక్షిణ ప్రాంతం నుండి వచ్చిన వారైతే ఒక్క అక్షిలీస్ మాత్రం ఉత్తరాదివాడు. అనగా ఒక విధంగా "పరాయి" వాడు. యవ్వనం, పరాక్రమం అతని భూషణాలు అయితే కూటనీతి, మంత్రాంగం తెలియని ఉడుకు రక్తం అతని శత్రువులు. అక్షిలీస్ కీ గ్రీకు మహారథుడు, గ్రీకు సేనానాయకుడు అయిన అగమెమ్నాన్ కి మధ్య వచ్చిన మనస్పర్థల కారణంగా యుద్ధం చెయ్యనని అక్షిలీస్ తన గుడారంలో కూర్చుంటాడు. చిట్ట చివరికి తన మిత్రుడు పాట్రోక్లస్ హెక్టర్ చేతులలో మరణించేసరికి యుద్ధరంగం లోకి దూకి పాట్రోక్లస్ మరణానికి కారణభూతుడైన హెక్టర్ ని హతమార్చి అతని మృత దేహాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేస్తాడు. కొడుకు మృతదేహాన్ని తెచ్చుకుందుకని హెక్టర్ తండ్రి ప్రియం అర్ధరాత్రి వేళ అక్షిలీస్ ఆవాసానికి వెళ్లడంతో కథ పూర్తి అవుతుంది.

ఇదీ టూకీగా ఇలియాడ్ లో కథ. ఇదంతా ఒలింపియను దేవుళ్ళ కనుసన్నలలో జరుగుతుంది. అనగా ఈ దేవుళ్ళు కేవలం ప్రేక్షకులు కాదు వీరు కూడా ఇరు పక్షాలకు వెనక ఉండి మద్దత్తు ఇవ్వడం వంటి పనులు చేస్తూ ఉంటారు. కనుక ట్రోయ్ యుద్ధం కేవలం రెండు మానవ సైన్యాలకి పరిమితమైన యుద్ధం కాదు; దేవుళ్ళ మధ్య జరిగిన యుద్ధం కూడా! జూస్

పట్టమహిషి అయిన హేరా; బుద్ధులకీ, యుద్ధాలకి అధినేత్రి అయిన ఎతీనా; సముద్రాలకి అధిపతి అయిన పొసయిడస్ గ్రీకుల పక్షం అయితే ట్రోయ్ పక్షం కాసిన వారిలో అపాలో ముఖ్యుడు.

హృదయ విదారకమైన అంశం ఏమిటంటే యుద్ధంలో మరణం తథ్యం. యుద్ధంలో పాల్గొనే వారు, తద్వారా మరణించే వారిలో యువత ఎక్కువ. అక్షిలీస్ వయస్సులో చిన్నవాడు. ఉడుకు రక్తం వాడు. War into మరణాన్ని జయించలేక పోయాడు. శౌర్య పరాక్రమాలతో బతికిన తరువాత వీరస్వర్గం కావాలా లేక సాధారణమైన జీవితంతో అని అడిగితే యుద్ధంలో మరణాన్ని ఎదుర్కొని వీరస్వర్గాన్నే కోరుకున్నాడు. అక్షిలీస్ చేతులలో వీరస్వర్గం పొందిన హెక్టర్ కూడా యువకుడే!

మరి దేవుళ్ళ సంగతి? వారు అమరులు. వారికీ మరణం లేదు. వారు వారి ఇష్టం వచ్చిన ఆటలు ఆడవచ్చు. మరణం లేకపోయినా దేవతలు కూడా కొన్ని కష్టాలని ఎదుర్కోక తప్పలేదు. అక్షిలీస్ మరణంతో అమరత్వం పొందినా అతని తల్లి థేటిస్ గర్భశోకంతో నేటికీ బాధపడుతూనే ఉంది.

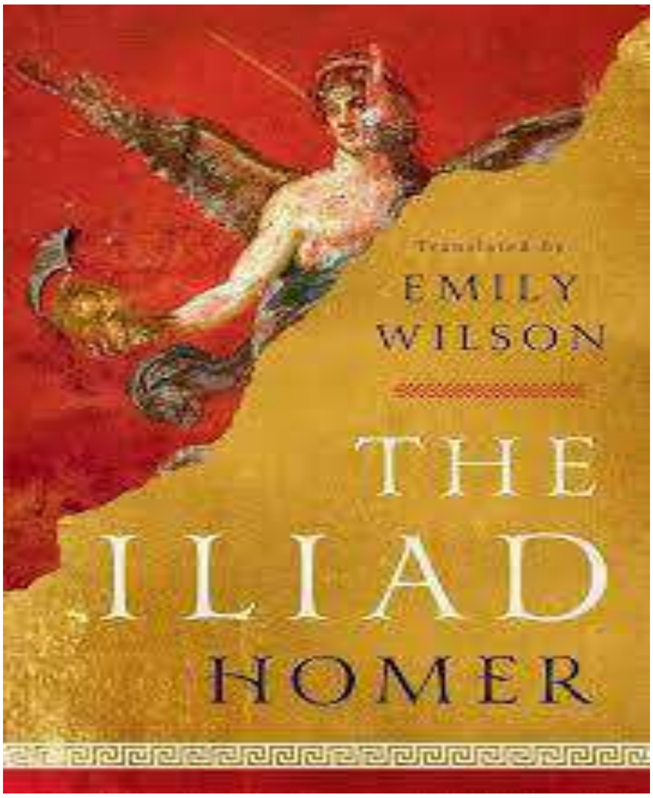

URDU

Sk. Sona Sufiya
II B.Sc. (MPCS)

امجد حیدرآبادی کی رباعی

رتبہ جسے دنیا میں خدا دیتا ہے
وہ دل میں فروتنی کو جا دیتا ہے
کرتے ہیں تہی مغز ثنا آپ اپنی
جو ظرف کہ خالی ہے صدا دیتا ہے

تشریح : امجد حیدرآبادی اپنی اس رباعی میں کہتے ہیں کہ خدا کی انسان کو اسی دنیا میں عزت و دولت دیتا ہے۔ وہ مغرور ہو جاتا ہے و یسے انسان دوسروں کو حقیر اور کمتر سمجھتے ہیں، اور خود اپنی تعریف کرتے ہیں۔ امجد ایسے انسان کو خالی برتن سے تشبیہ دیتے ہیں جس طرح ایک خالی برتن آواز دیتا ہے اگر اس خالی برتن کو کسی چیز سے بھر دیا جائے تو اس میں آواز نہیں آتی۔ وہ زیادہ باتیں کرتے ہیں جن میں قابلیت نہیں ہوتی ہے۔ اور علم کے قابلیت کے دولت سے مالا مال ہوتے ہیں، وہ کبھی زیادہ باتیں نہیں کرتے اور اس میں اپنا قیمتی وقت ضائع نہیں کرتے۔

Name : Sk.Sana Sufiya
Group : II BSc (MPCs)
Regd No : 22302037.

URDU

Sk. Tayyaba

II B.Com (CA)

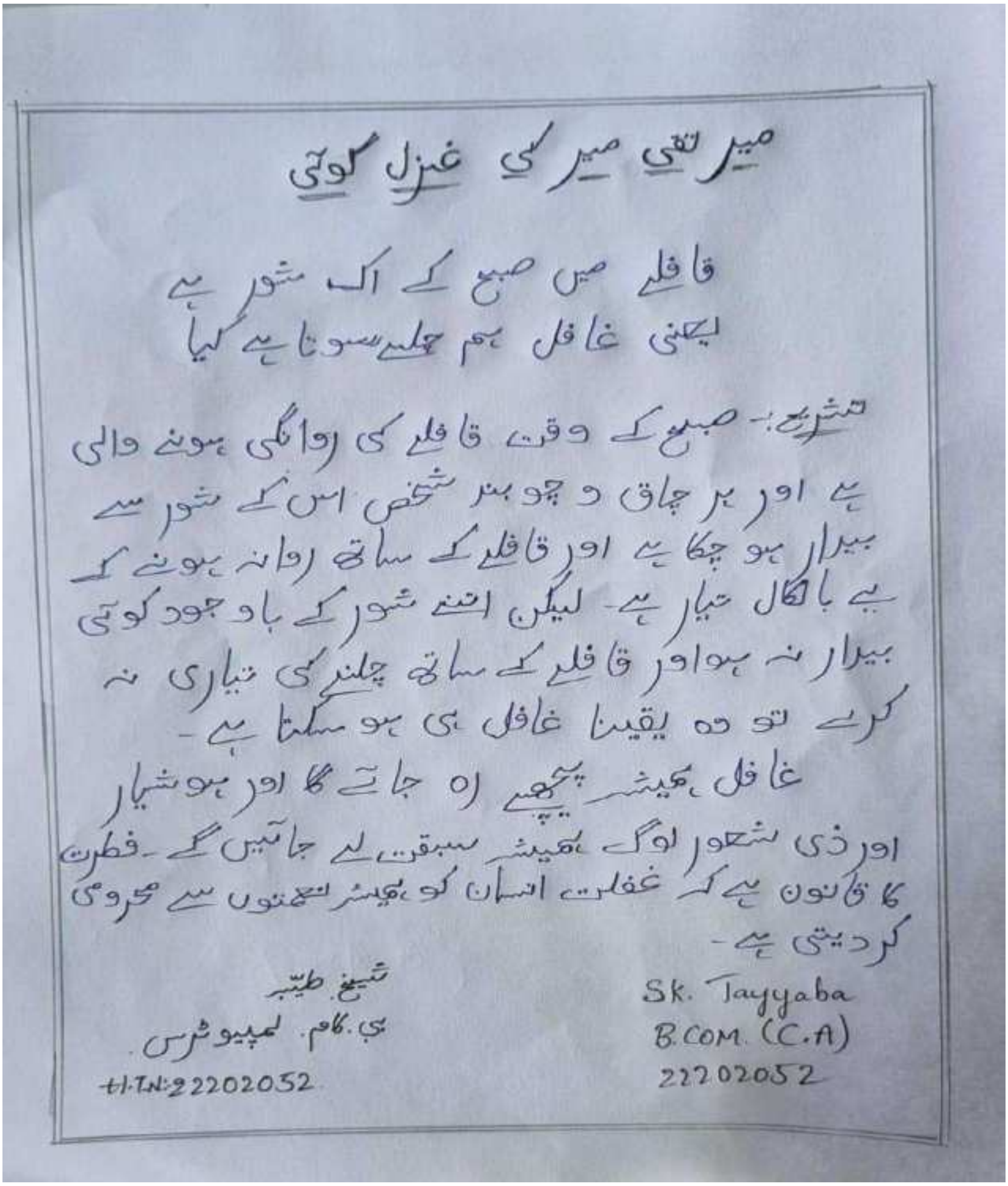

میر تقی میر کی غزل گوئی

قافلے میں صبح کے اک شور ہے
یعنی غافل ہم چلے سوتا ہے کیا

تشریح:- صبح کے وقت قافلے کی روانگی ہونے والی ہے اور ہر چاق و چوبند شخص اس کے شور سے بیدار ہو چکا ہے اور قافلے کے ساتھ روانہ ہونے کے لیے بالکل تیار ہے۔ لیکن اتنے شور کے باوجود کوئی بیدار نہ ہو اور قافلے کے ساتھ چلنے کی تیاری نہ کرے تو وہ یقینا غافل ہی ہو سکتا ہے۔
غافل ہمیشہ پیچھے رہ جاتے گا اور ہوشیار اور ذی شعور لوگ ہمیشہ سبقت لے جائیں گے۔ فطرت کا قانون ہے کہ غفلت انسان کو ہمیشہ نعمتوں سے محروم کر دیتی ہے۔

شیخ طیبہ
بی کام کمپیوٹرس
II-TN:22202052

Sk. Tayyaba
B.COM. (C.A)
22202052

PHOTO GALLERY

Govt.College for Women
LITERARY FORUM

Students Presentation in Literary Forum

INVITATIONS

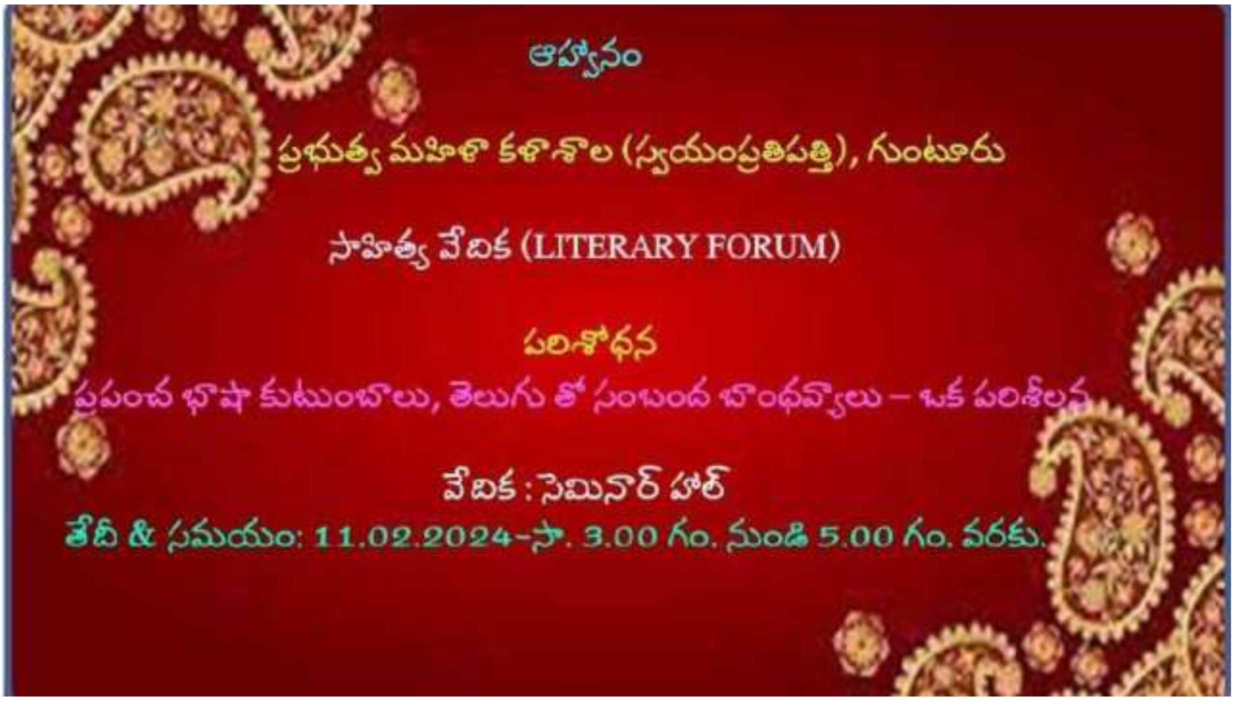

"Your Opinion on this issue Please"

GOVT. COLLEGE FOR WOMEN (A)

GUNTUR, A.P.

LITERARY FORUM

A Platform for Nurturing and Showcasing Literary Talent

LaLit

YEAR: 2024 Quarter: 1 (January-March) Vol: 2 ISSUE: 5